

Notulen van de vergadering van de raad van de gemeente Wassenaar, op dinsdag 13 juli 2021 in Raadhuis De Paauw, aanvang 19.00 uur

Aanwezig zijn:

- drs. L.A. de Lange, voorzitter;
 - mevrouw mr. M.M. Bellekom-Vogels, ir. B. Boon, ir. I.J.J. Borm, mevrouw D.C. van Deursen-van Gool, L.N.M. van Doeveren MSc, drs. R. Everard, mevrouw drs. M.W. Gout-van Sinderen, mevrouw J.E.M. Heijl, drs. H.J.M. Hendrickx, ir. L.W. Koetsier, B.G.J. Menken, H.W. Mulder, mevrouw G.C. Mulder-Jense, J.G.C. van Noort, B.G. Paulides, ing. P. Ronke, ing. A.J.L. van Sloten, mevrouw drs. W.M. Weekhout, F.G. Weyn RA, R.A. Zoutendijk, leden van de raad;
 - R. Bloemendaal, mevrouw C. Klaver-Bouman, drs. H.G. Schokker, C.J.M.W. Wassenaar, mevrouw mr. I. Zweerts de Jong, wethouders;
 - drs. J. Kleinhesselink, raadsgriffier, mevrouw N. Keltjens, plv. raadsgriffier
- Afwezig: mevrouw B.D.A. Hagen, lid van de raad
-

1. Opening vergadering en mededelingen

De **voorzitter**: Dames en heren, goedenavond allemaal. Hierbij open ik de vergadering van de gemeenteraad van Wassenaar. De laatste voor het zomerreces. Allemaal hartelijk welkom. We hebben geen berichten van verhindering ontvangen, maar ik constateer dat mevrouw Hagen niet aanwezig is. En ik denk dat ik ervan uit mag gaan dat mijnheer Everard onderweg is, die zoekt nog een fietsparkeerplek denk ik. Dus dat komt goed. Mevrouw Heijl, dan zou ik, als u dat goed vindt, vragen of u aan tafel komt zitten, en nou ja, we zijn even in afwachting of de heer Everard erbij komt, maar we hadden geen bericht van verhindering, dus die zal er ongetwijfeld zijn. Dan kijk ik even naar de mededelingen. Zijn er aan de zijde van de raad mededelingen? Dat is niet het geval. Dan heb ik nog wel een plezierige mededeling en de heer Weyn heeft het inmiddels ontdekt, dat er lekkers op tafel staat vandaag, want vanavond wilden we natuurlijk wel in die zin vieren, en dat gaat wat anders, want we hebben helaas geen mooie afsluitende zomerborrel of een BBQ, omdat corona helaas nog steeds onder ons is, maar we wilden het wel wat feestelijk aankleden, dus bij de koffie is er wat lekkers. Plus, rond 20.30 uur hebben wij nog een zomerse break, aangezien we dan nog een verrassing hebben. Dus dan schors ik de vergadering en dan kunnen we met elkaar even naar buiten om een zomerse versnapering te hebben van de beste ijsbereider van Nederland. Dus dat wordt in ieder geval de break die er is. Verder, in algemene zin, maar dat heeft u ook allang door, hebben we een dijk van een vergadering en een uitdaging om dit allemaal vanavond afgerond te krijgen. Ik zou alleen wel een beroep op u willen doen om vanavond natuurlijk elkaar de ruimte te geven om de dingen te bespreken die nodig zijn, maar er wel naar te streven dat we ook vanavond deze vergadering kunnen afronden. Ik zal dat natuurlijk formeel gaan peilen hoever en hoe laat we klaar zijn om 22.30 uur en dan moeten we besluiten. En als het vanavond niet lukt om de vergadering af te ronden, dan zullen we morgenavond om 20.00 uur doorgaan. Maar wat mij betreft gaan we op dat punt niet komen en volgens mij is dat ook niet uw intentie. Ik heb gehoord dat er een mededeling is aan de zijde van het college. Wethouder Bloemendaal.

Wethouder **Bloemendaal**: Voorzitter, dank u voor het woord. Ik wil graag mededelen aan de raad dat de informatiebrief met betrekking tot de afwikkeling van de Warenar vandaag aan het eind van de dag verstuurd is aan uw raad en dat daarin het gelopen traject samengevat staat, waarbij ik met blijdschap kan mededelen dat we dus vrijdag aan het eind van de dag de zo begeerde bisschoppelijke machtiging hebben mogen zien komen, die de parochie namens het bisdom machtigt om met de gemeente en de SBW enerzijds over te gaan tot de overdracht van het gebouw volgend op de volgende handeling, waarbij de parochie samen met de SBW en een ontwikkelaar verdergaat om de patronaatsvariant uit te werken die er, zoals ik u eerder heb medegedeeld, toe ziet dat op de eerste en tweede verdieping woningbouw wordt gerealiseerd en de SBW op de parterre, vaker genoemd in bouw- en stedenbouwkundig land de Plint eigenaar wordt van de parterre en ook van de theaterzaal. Daarmee is voldaan aan de eerdere opdracht, namelijk het gebouw behouden voor haar culturele en maatschappelijke functie, de SBW in de gelegenheid te stellen dat uit te voeren en de parochie in staat te stellen om de volgende stappen te zetten. De intentieovereenkomst die daarbij hoort is het college voornemens op korte termijn te tekenen met parochie en SBW in eerste lijn, zodat de parochie dan als eigenaar van de opstal en de grond door kan pakken met de SBW enerzijds en de ontwikkelaar anderzijds. Dat wilde ik graag mededelen voorzitter.

De **voorzitter**: Ik dank u wel.

2. Vaststelling agenda

De **voorzitter**: Dan waren dat de mededelingen en gaan we over naar agendapunt 2, het vaststellen van de agenda. Er is een tweetal moties vreemd aan de orde van de dag aangekondigd. Een door mevrouw Gout over Natura 2000 en de Fractie Zoutendijk over collectieve en andere woonvormen. Goedenavond mijnheer Everard. Met uw goedvinden voegen we die toe als twee moties te bespreken onder agendapunt 11, want we nummeren dan door bij moties vreemd aan de orde van de dag. Kunt u daarmee instemmen? Dan is het geval. Dan gaan we het zo doen. Dan heeft de heer Zoutendijk nog een nadere inlichtingsvraag gesteld naar aanleiding van eerdere beantwoording op schriftelijke vragen. Dan is er de mogelijkheid om bij de eerstvolgende raad, conform ons reglement, daar nog mondeling op terug te komen. Ik zou willen voorstellen, het gaat namelijk over de ventilatie op scholen, ik zou willen voorstellen dat we die toevoegen aan de actuele vragenronde, zodat het college kan antwoorden op de vragen die u dan stelt. Vindt u dat goed? Dan gaan we dat op die manier doen. Op de agenda zoals deze nu voorligt wordt voorgesteld om agendapunt 7, nu het vaststellen van de zienswijze, te behandelen voor agendapunt 8, het instemmen met de realisatie van maximaal 600 woningen extra. Gezien het feit dat er een amendement is ingediend, waarbij het één uitgaat van het besluit van het andere, klinkt het logischer om dit agendapunt om te draaien. Dus met uw goedvinden wordt het instemmen met de realisatie van maximaal 600 woningen agendapunt 7 en het vaststellen van de zienswijzen agendapunt 8. Dan draaien we die om. Zullen we dat zo doen? Dan gaan we dat zo doen. En dan de schorsing voor de zomerse versnapering heb ik al aangekondigd. En dan kijk ik verder rond, kunnen we de agenda, zoals deze voorligt, zo vaststellen? De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja dank voorzitter. Agendapunt 5.a daar zou ik graag een stemming over willen hebben. Ik wil mijn stemverklaring geven.

De **voorzitter**: Ja, dat kan.

De heer **Paulides**: Het hoeft niet hoofdelijk.

De **voorzitter**: Dat is de voorjaarsnota. Dan krijgt u de mogelijkheid voor een stemverklaring. Dat gaan we zo doen. Stellen we hierbij de agenda op deze wijze vast. Nogmaals een appel op u om vanavond uw bijdragen to the point te houden. Er zijn inmiddels al de nodige moties en amendementen ingediend. Dat zal het debat ook structureren. Dank daarvoor alvast. En dan gaat het lukken om vanavond goede besluiten te kunnen nemen op de voorstellen die voorliggen. Daar gaan we dan mee starten.

3. Notulen

De **voorzitter**: En dan gaan we nu naar agendapunt 3, de notulen. Het vaststellen van de notulen van de raadsvergadering van 8 juni. Zijn daar nog tekstuele opmerkingen over? Naar aanleiding van? Dat is niet het geval, dan stellen we de notulen vast. De notulen van de raadsvergadering van 14 juni. Zijn daar nog tekstuele opmerkingen? Naar aanleiding van? Dat is niet het geval, dan stellen we ook die notulen vast. Dank voor degenen die die hebben opgesteld.

4. Lijst ingekomen stukken

De **voorzitter**: En dan gaan we naar agendapunt 4, de lijst van ingekomen stukken. Zijn er nog opmerkingen over de lijst van ingekomen stukken? U bent akkoord met de afdoeningsvoorstellen, zoals daar zijn voorgesteld. Dat is het geval, dan stellen we die hierbij vast.

5. Hamerstukken

De **voorzitter**: En dan gaan we over naar de hamerstukken. Waarbij de heer Paulides heeft aangegeven bij agendapunt Voorjaarsnota 2021 een stemverklaring te willen afgeven. U bent akkoord gegaan om er een hamerpunt van te maken.

5.a. Voorjaarsnota 2021

De **voorzitter**: Dus dan zijn we nu bij de stemming en de stemverklaring. De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja dank voorzitter. Heel kort. De voor- en najaarsnota's nemen wij voor kennisgeving aan, omdat daar niet-autonome tussentijdse overschrijdingen in staan. En wij vinden

het niet juist om dat tussentijds goed te keuren en dat de raad, en vooral de accountant de mogelijkheid ontnomen wordt om die afwijkingen te beoordelen, dus vandaar in stemming, en ik zou tegen de voorjaarsnota willen stemmen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dan voor het verslag, tekenen we aan dat de heer Paulides tegen de voorjaarsnota stemt. Verder eenieder akkoord. Dan is hij bij dezen vastgesteld.

5.b. Raadpleegbrief wensen en bedenkingen verkoop Berkheistraat 15

De **voorzitter**: Dan gaan we naar 5.b. Raadpleegbrief wensen en bedenkingen verkoop Berkheistraat 15. Kan ik die hameren? Dat is het geval. Dan wordt hij bij dezen vastgesteld.

5.c. Programma van Eisen aanbesteding accountant

De **voorzitter**: Programma van Eisen aanbesteding accountant. Kunnen we die vaststellen op deze wijze? Dat is het geval. Dank.

6. Jaarrekening 2020

De **voorzitter**: En dan gaan we naar de bespreekpunten. De Jaarrekening 2020. Inmiddels heeft de accountant ook zijn licht laten schijnen op deze jaarrekening. Het accountantsverslag zit erbij. Het is reeds eerder besproken. Een eerste en een tweede termijn, en we zijn nu feitelijk gezien aan de derde termijn. Is er nog behoefte aan bespreking? Dat is het geval. Ik constateer bij de heer Hendrickx, ik constateer dat goed. En de heer Paulides zou ook graag een bijdrage doen. Dan zijn er twee sprekers voor de eerste termijn aan de zijde van de raad en geef ik het woord aan de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, dank u wel. Ik zal het in dit geval erg kort houden. Op de eerste plaats, ik ben blij dat er een goedkeurende accountantsverklaring is, maar ik wil heel even teruggrijpen naar 14 juni jl. Ik heb toen op een gegeven moment gevraagd 'is er bij de andere gemeenten, als gevolg van de kwesties in het sociale domein, geen goedkeurende accountantsverklaring, en zijn wij in lijn met die andere gemeenten?', waarop de wethouder antwoordde dat dat correct was. Vervolgens blijkt dat op 4 juni jl. de gemeente Leidschendam-Voorburg al een goedkeurende accountantsverklaring heeft gehad. Ik zou daarom toch graag willen weten waarom het antwoord van de wethouder is geweest zoals het is geweest, en wat de oorzaak ervan is dat het toch echt veel langer heeft geduurd dan 4 juni bij de gemeente Wassenaar. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja dank voorzitter. Ja, jammer dat de goedkeurende verklaring zo lang heeft geduurd. Dat is echter niet het probleem. Wij vinden het verwarrend dat de uitnames uit de reserve als inkomsten gepresenteerd worden, waardoor het lijkt alsof er sprake is van een overschot, terwijl het hele vermogen daalt. Financiële stukken moeten duidelijk en begrijpelijk zijn en dat is niet het geval. En ook vinden we het niet juist dat er impliciete investeringsbesluiten in staan. En ik wil het hierbij laten en daarmee gelijk de stemverklaring afgeven. Ik ga tegenstemmen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan is er een concrete vraag over aan de wethouder van Financiën.

Wethouder **Schokker**: Ja dank u wel voorzitter. De vraag naar waarom het zo laat kwam, en waarom dat over Leidschendam-Voorburg, dat het daar al anders was. Ik heb mij gebaseerd op het overleg dat ik elke twee weken heb in de regio met de H10. En daar hebben we het met elkaar besproken en daar kwam toen dezelfde problematiek naar voren, maar dat er dan toch een gemeente is waar dat al wel gebeurd was, was mij niet bekend. Wij, zeker het ambtelijk apparaat, heeft veel overleg gehad. Ik heb het afgelopen vrijdag ook nog zelf aan de accountant gevraagd. En ze wijzen dan toch, ze verwijzen naar het inkoopbureau et cetera, waar ze ook weer van afhankelijk zijn. Dus het zijn dan individuele gemeenten waar dat wel sneller kon, maar hier niet. We hebben wel weer gevraagd, want we vinden het natuurlijk heel vervelend dat het zo lang duurt, om daar gesprekken over te hebben met accountants. Er zal ook een evaluatie plaatsvinden om te kijken wat je hier voor les uit kunt trekken voor volgend jaar, om te zorgen dat het dan wel vroeger komt. Dus dat daarop als antwoord.

De **voorzitter**: Is er een behoefte aan een tweede termijn? Ik zie dat dat niet het geval is. De heer Paulides heeft in een stemverklaring alvast aangegeven dat hij tegen zou willen stemmen. Het is een belangrijk stuk, de Jaarrekening 2020. Dan gaan we over tot de stemming. Kunt u akkoord gaan met het voorliggende voorstel, waarbij dus de programmatekst en de jaarstukken vast te stellen en dan loopt het zo door in een achttal besluitpunten? Kunt u instemmen met de Jaarrekening 2020? Wie is ervoor? Dat zijn de fracties van Lokaal Wassenaar!, VVD, Fractie Mulder, het CDA, GroenLinks, Fractie Zoutendijk, D66 en de PvdA. Wie is er tegen? De fracties van Hart voor Wassenaar en DLW. Daarmee is dit besluit van de Jaarrekening 2020 aangenomen.

7. Instemmen met realisatie van maximaal 600 woningen extra (tot een totaal van een maximum van 5600 woningen) in woongebied Valkenburg

De **voorzitter**: En dan gaan we nu naar het hernummerde voorstel: Instemmen met realisatie van maximaal 600 woningen extra tot een totaal van maximum van 5600 woningen in woongebied Valkenburg. Wie wil daarover het woord voeren? Dat is de heer Boon, dat is de heer Menken, de heer Koetsier, de heer Van Sloten, de heer Hendrickx, de heer Paulides, mevrouw Gout en de heer Van Noort. Heb ik dan alle sprekers te pakken? Dat is het geval. Mooi. Dan beginnen we bij de heer Boon. Aan u.

De heer **Boon**: Dank u wel voorzitter. Ja, Valkenburg, blijf ik het nog steeds noemen, blijft natuurlijk een enorm interessant onderwerp voor heel veel geleerden. Maar zeker voor onze raad al jaren. Vorig jaar werden we geconfronteerd met een verzoek van de gemeente Katwijk om 600 woningen extra toe te voegen aan de ene kant om de betaalbaarheid van het project een impuls te geven, aan de andere kant ook om de betaalbaarheid en het aantal betaalbare woningen in het gebied te vergroten. Op zich kan dat een logisch verzoek zijn, daar is opnieuw een overeenkomst over gesloten en heeft het college als voorwaarde opgenomen dat het verkeerskundig en MER-technisch geen problemen op moest leveren en dat een aanvullend onderzoek daaraan ten grondslag zou moeten liggen. Zoals eigenlijk wel te verwachten was, geeft geen van de onderzoeken aan dat die 600 woningen ineens niet meer haalbaar zouden zijn vanuit verschillende invalshoeken. Dus eigenlijk wat we vorig jaar al vreesden is het een uitstel van een jaar geweest om alsnog iets te vinden. En dat is dit moment. Dan krijg je de vraag 'wat is het effect van 600 woningen op 5000 woningen, 10%, 12% meer?', is dat ineens waardoor het gebied dermate wordt aangetast dat van een goede leefbaarheid en een goede overgang tussen de twee gemeenten geen sprake meer zou zijn, en dan kom je in een hele moeilijke discussie. Wel zijn er een paar punten die we met elkaar ook al eerder hebben benoemd. Dat is aan de ene kant ook al in het aanvullende onderzoek aangegeven, de verkeersconsequenties die 600 woningen met zich meebrengen en aan de andere kant het ruimtelijke effect, want het betekent natuurlijk iets als er 600 woningen bij komen. En 600 is een onderdeel van waarschijnlijk een groter aantal, wat ook nog gaat komen. Dus dat is een optelsom. De voorwaarden die het college heeft genoemd in het besluit om mee te werken aan die 600 woningen, kunnen wij grotendeels volgen. Wel is het zo dat het goed zou zijn om in die voorwaarden ook op te nemen dat wij uitgaan van een aangepast bestemmingsplan, waarbij het woongebied, woongebied 2, niet meer reikt tot aan de gemeentegrens, maar volgt de afspraken die bestuurlijk gemaakt zijn op verschillende momenten, aan de ene kant in de voorbereiding naar de IRV die de gemeente Katwijk en Wassenaar samen hebben opgesteld als een inrichting voor de ruimtelijke verkenning voor het tussengebied. Daar zijn weliswaar geen besluiten over genomen, maar we waren het met elkaar, blijf ik maar zeggen, de twee gemeenten waren het eens, in ieder geval de twee gemeenteraden en dat is ook niet niets en dat heeft ook geleid tot het noemen van die afspraken in de bestuurlijke afspraak die in 2019, 26 maart, door onze gemeenteraad is vastgesteld. Dus dat betekent iets. En het is goed om die begrenzing in het bestemmingsplan op te nemen, maar dat komt straks aan de orde, maar om die ook nu al in deze voorwaarden op te nemen. Want die 600 woningen extra mogen per definitie, wat ons betreft, niet leiden tot een verkleining van het gebied. Nog sterker, we hebben op 2 maart jl. een motie aangenomen waarin gezegd wordt 'als er meer woningen komen, dan moet er ook een bijdrage geleverd worden aan de ruimtelijke kwaliteit in het tussengebied, ofwel de omvang van het tussengebied, zodat de effecten van die 600 woningen voor een deel worden gecompenseerd'. Is op zich een hele logische verwachting, dus op basis van die motie en op basis van het amendement van de eerdere besluitvorming over de bestuurlijke overeenkomsten, zou het wat ons betreft goed zijn om in dat besluit dat nu voorligt op te nemen dat we uitgaan van een aangepaste begrenzing van het plangebied. Dat is dus één, om de ruimtelijke consequenties zoveel mogelijk te koppelen aan het aantal woningen. Dus gewoon voortbordurend op de moties en de amendementen die we hebben ingediend. Het andere punt is het verkeerstechnische punt en er staat nu als voorwaarde dat er een monitoring zal plaatsvinden door de provincie op wat de effecten zijn op de N441. Dus op de Katwijkseweg/Wassenaarseweg. Dat leek ons op deze manier geformuleerd nog wat ruim, want dat betekent niet dat er consequenties verbonden worden aan het monitoren. Plus, waar gaan

we van uit bij het monitoren? Dat is voor ons ook een reden om in een amendement daar een aantal extra toetsingscriteria voor op te nemen. Een van de punten is vooral uitgaan van de huidige verkeersintensiteit. En de andere is dat, op het moment dat er sprake is van een toename van de verkeersstroom met meer dan 10%, er met de gemeente Wassenaar in overleg getreden wordt en een besluit wordt voorgelegd aan de gemeenteraad om maatregelen te treffen, zodat de intensiteit blijft zoals deze is. En dat hebben we toegevoegd in een amendement om in ieder geval zoveel mogelijk houvast te hebben en sturing te hebben bij de vervolgstappen die we gaan doen en ook geen onduidelijkheden te hebben op het moment dat er rapportages komen van de provincie of van onszelf, wie dan ook de wegbeheerder is. Dat is expres wat breder geformuleerd ook in het amendement. Dus dat zijn de twee punten die wat ons betreft als voorwaarde voor die 600 heel belangrijk zijn en eigenlijk essentieel zijn voor de verdere discussie, ook over het bestemmingsplan. Dus ik wil het amendement dat ziet op die twee wijzigingen, die twee aanpassingen, ook hierbij indienen. Namens een aantal andere fracties.

De **voorzitter**: Ja, die ik hieronder lees. De heer Menken, de heer Koetsier, mevrouw Gout, de heer Mulder en de heer Zoutendijk. Dan maakt dit amendement nu onderdeel uit van de beraadslaging. En er is een interruptie van de heer Hendrickx. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. Ja, dan toch een vraag. In de bestuurlijke overeenkomst van 20 maart 2020 is overeengekomen 5600 woningen. In wezen is dat gepasseerd, en moet die overeenkomst nog gelegitimeerd worden in deze raad. Dat is een belofte die de wethouder heeft gedaan en is ook juridisch noodzakelijk. Wat denkt u dat er nu moet gaan gebeuren, om, wanneer het amendement wordt aangenomen en het raadsvoorstel wordt goedgekeurd. Wat denkt u dat er moet gaan gebeuren? Betekent dat dat de bestuursovereenkomst vervangen moet worden, heronderhandeld moet worden? Of dat die weer een aanvulling krijgt in de zoveelste.... Hoe wilt u in de praktijk, wat u hier in amendementen neerlegt, tot uitvoering laten komen?

De **voorzitter**: De heer Boon.

De heer **Boon**: Ja, in de bestuurlijke overeenkomst is in die zin alleen opgenomen dat de gemeenteraad een besluit neemt op basis van de aanvullende onderzoeken. Die onderzoeken zijn er. Dat is ook reden dat het voorstel voorligt zoals het ligt. Dus dat is de logische lijn als vervolg op de bestuursovereenkomst. Maar het betekent wel dat er een formeel en een juridisch kader moet zijn, waarin je die voorwaarden ook kunt regelen. Dat is ook de reden van het tweede amendement dat bij het bestemmingsplan komt, want daar gaan we spreken over 5600 woningen in het bestemmingsplan, in plaats van de 5000 die op basis van de oude overeenkomst zouden worden gerealiseerd. Dus dat is het vervolgtraject als... En dat betekent dus niet dat de, even de vraag, dat betekent niet dat bestuurlijke overeenkomst moet worden aangepast of gewijzigd, het is een vervolg op die overeenkomst, en dat leidt er bij ons toe dat we een zienswijze indienen waarin diezelfde elementen worden benoemd. Dus welke voorwaarden zijn er voor die 600 woningen? Want uit de onderzoeken blijkt niet dat ze niet kunnen, maar dat betekent niet vervolgens dat wij automatisch akkoord gaan met die 600 woningen. Dat is zoals we het hebben afgesproken.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dank, ook aan de heer Boon voor de beantwoording. U zegt u ziet het wettelijk kader een aanvulling op de afspraken zoals die met RVB, Katwijk en de provincie zijn gemaakt. Dus er moet nog een nadere overeenkomst komen. Dit kun je niet eenzijdig doen. Je kunt niet in deze raad eenzijdig iets goedvinden en dan vervolgens het laten lopen. Dus ik neem aan dat u dat bedoelt met het kader, met deze drie andere partijen, deze nadere invulling daadwerkelijk overeenkomen.

De **voorzitter**: De heer Boon.

De heer **Boon**: Ik zie niet, op basis van de oude overeenkomst, waarom er nu een nieuwe zou worden gesloten.

De heer **Hendrickx**: Dat zei ik niet voorzitter.

De **voorzitter**: Interrupties doen we in tweeën, en nu wordt het in drie, maar u heeft nog een nadere vraag. Dat laat ik in dezen toe, maar we spreken wel af dat we het in tweeën doen. Maar dit is goed om dit even helder te gaan krijgen. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja, dat is heel relevant. En als dat tien keer nodig heeft, dan heeft dat tien keer nodig. Graag in twee.

De **voorzitter**: De orde bepaal ik hier en dat hebben we afgesproken, maar ik geef u de ruimte. Mijnheer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Laat ik dat maar niet zeggen. Er bestaan twee overeenkomsten. Die worden niet vervangen. Die bestaan. Dus het is niet zo dat er een bestuurlijke overeenkomst komt te vervallen. Dat is niet aan de orde, maar nogmaals van belang is, hoe wilt u dat het bestuur van de gemeente Wassenaar, waar we allemaal deel van uitmaken, het wettelijke kader creëert waarin de aanvullingen, zoals die in het amendement zijn aangebracht, ook daadwerkelijk overeengekomen worden met Katwijk, RVB en de provincie.

De **voorzitter**: Mijnheer Boon.

De heer **Boon**: Dat zie ik op dit moment alleen maar via de zienswijze, want dat is nu de situatie waarin we tegenover elkaar staan. Dat zeg ik dan ook expres even, tegenover elkaar staan. En de bedoeling is dat we via de zienswijze ook weer naast elkaar komen te staan en daarom is hij ook op die manier opgenomen. Juist om dat kader te bieden.

De **voorzitter**: Mooi, verhelderd. De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Dank voorzitter. Ik wilde even reageren op het amendement, waarom gekozen is voor een toename van meer dan 10% voordat er gereageerd wordt door de provincie of de wegbeheerder. We hebben indertijd afgesproken dat het afgewaardeerd zou worden, met als doel dat het verkeersaanbod zou dalen. Vervolgens werd er gezegd 'het mag niet stijgen'. En nu wordt er eigenlijk al 10% toegestaan voordat er maatregelen genomen worden. Waarom die keuze? Waarom niet direct maatregelen vragen als de intensiteit toeneemt op het huidige niveau? In dit voorstel, gaat u monitoren, dus u kunt direct vragen in te laten grijpen.

De **voorzitter**: De heer Boon.

De heer **Boon**: Ja, dat is een keuze geweest op basis van autonome groei die sowieso al plaatsvindt. En je kunt ook inderdaad elk percentage noemen, maar het is gebaseerd op het feit, op het verkeersonderzoek waarin ook die groei ook al aangegeven is, en om daar een moment in te creëren, een meetbaar moment, is 10% genomen. Juist om vanuit die bestaande groei een normaal percentage te hanteren. Je kunt ook zeggen van 'het moet gehalveerd worden', of 'het moet gehalveerd zijn'. Je kunt alles kiezen wat daarvoor reëel is. Alleen leek dit op dit moment het meest reële, en ook het meest haalbare, gelet op de verkeersonderzoeken die er liggen.

De **voorzitter**: De heer Paulides, een vervolgvraag.

De heer **Paulides**: Ja, dat begrijp ik, maar we zijn wel het hele traject ingegaan met het afwaarderen van die 441 met als doel het verkeer te verminderen, en dat hebben we in een glijdende schaal laten schieten en nu is het 10%. Ook die autonome groei, dat kan wel zijn, maar dat was niet waar we van uitgingen. Dus dat vind ik jammer.

De **voorzitter**: De heer Boon, nog behoefte tot een reactie?

De heer **Boon**: Nee, dit heeft te maken met het feit dat op het moment dat er nog geen maatregelen genomen zijn, want verderop in de punten staat dat er een afwaardering, zowel van N44 als van de N441 met elkaar moet worden bereikt. En dat is dus aanvullend op de monitoring die plaatsvindt. Op een moment dat er geen maatregelen worden genomen, dan is die 10% actueel. Op een moment dat wij gewoon onze voorwaarden met elkaar goed uitwerken, dan wordt die weg gewoon afgewaardeerd, en heb je dus geen toename op dat moment.

De **voorzitter**: De heer Zoutendijk.

De heer **Zoutendijk**: Dank u wel voorzitter. Even een vraagje over die 10%. Welke peildatum zou moeten worden gehanteerd?

De **voorzitter**: De heer Boon.

De heer **Boon**: Ik had aangegeven van de huidige intensiteit. En de huidige intensiteit is op het moment dat wij een besluit nemen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Volgens mij was u aan het einde van uw betoog. Amendement is inmiddels ingediend, ook nader toegelicht. En dan gaan we naar de heer Menken.

De heer **Menken**: Ja dank u wel voorzitter. Dank de heer Boon met name, al decennialang een onderwerp in deze raad haalde hij aan. Hij is daar ook al jarenlang dossierkenner bij uitstek op met een goede complete kijk op deze complexe materie. De kernpunten van Wassenaar zijn een robuuste stevige Groene Zone tussen de bouwlocatie en de Wassenaarse bouwgrens. Dat is nodig voor onze leefbaarheid. Dat is nodig voor de ecologische verbinding tussen Duin Horst & Weide. We willen een rustige opgang van de bebouwing vanuit de zone die geen betonnen muur is. Zelf noemde ik eerder geen tweede Stevenshof, de zichtlijn vanaf de Papenweg is ronduit lelijk en dat moeten we op de verlengde as naar Katwijk niet ambiëren. En verkeer is natuurlijk in Wassenaar het meest heikele punt. Of je nu praat over de N44 of binnendoor, vermindering van het sluipverkeer uit de Bollenstreek is een must, omdat de druk op de Wassenaarse wegen simpelweg te groot is. Met die randvoorwaarden zijn in 2018 eindelijk bestuurlijke afspraken tot stand gekomen waar alle partijen die erbij betrokken zijn, behoorlijk hebben ingeleverd, en deels hun punten hebben kunnen waarmaken. Maar met een dik jaar later werd de eerste aanpassing al tevoorschijn getoverd met die 600 extra woningen waar wij nu vanavond over moeten praten. En wat de heer Boon ook al aanhaalde, met de toekomstige ontwikkeling van Zijlhoek De Woerd, als dat ooit stikstoftechnisch bij elkaar gegoocheld kan worden, komen er op het totale gebied, wat dan weliswaar niet de planlocatie is, nog meer woningen bij. Dus, die robuuste stevige Groene Zone, waar Wassenaar veel waarde aan hecht en die rustig opgaat vanuit topmilieuwoningen de groene vingers in, is nog altijd onderdeel van die bestuurlijke afspraken en onderdeel van hoe Katwijk aan de zuidoostgrens haar woonwijk in wil vullen. En het verkeersonderzoek en het stikstofonderzoek heeft uitgewezen dat die 600 woningen in theorie mogelijk zijn. Maar zoals de heer Boon ook al aangeeft, en waar wij in het amendement voor mee tekenen, is dat we die zaken graag geborgd willen zien. Alleen maar toezeggingen, bestuurlijke afspraken en verder geen harde afspraken op papier, daar komen we op de lange termijn mee in de problemen, en dat moeten we voorkomen. Dus VVD steunt het amendement. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Het woord is aan de heer Koetsier.

De heer **Koetsier**: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Dank u wel voor de heer Boon voor het uitgebreide college weer over Valkenhorst. Elke keer leer ik er weer wat extra bij. Nogmaals, jammer dat er extra woningen moeten komen, omdat ze dan betaalbaar zijn, omdat die vergeten waren in het oorspronkelijke plan. In die zin is het natuurlijk wel iets moois. Vraag is natuurlijk wel, blijft het hierbij? Is het geen rupsje-nooit-genoeg? En hebben we over een jaar weer dezelfde discussie? Wij steunen de voorwaarden, zeker zoals die in het amendement zijn weergegeven. De voorwaarden zijn daar scherper neergezet op verkeer. Natuurlijk prima dat we gaan tellen, maar het zou nog mooier zijn als we de N441 kunnen afwaarderen. We zetten ook in op een mooie Groene Zone, waar iedereen uit Valkenhorst en uit Wassenaar fijn kan recreëren. Op een mooie overgang van bebouwd, of dat nu vingers zijn, zebrapaden, et cetera, maar dat er een duidelijke overgang is, en geen Berlijnse Muur komt. En we zien ook graag dat de natuur gecompenseerd wordt voor de extra huizen. De enige vraag blijft, en dat is natuurlijk al eerder gezegd, het is een als-dandiscussie. Want wat doen wij als er niet aan onze voorwaarden voldaan wordt? En dat blijft een beetje een open vraag. Dank u wel mijnheer de voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Eigenlijk best grappig, geen Berlijnse Muur, maar wel een tankgracht. Het woord is aan de heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Dank voorzitter. Valkenburg, of Valkenhorst, ik moet nog wennen aan de naam Valkenhorst, dus ik ga mijn best doen om het nu goed te gebruiken steeds. Even vooropgesteld dat ik mij beperk in mijn bijdrage, aangezien ik via mijn werk recentelijk betrokken ben geraakt bij het project. Dus ik houd het inderdaad echt alleen maar op hoofdlijnen. Ik heb het gevoel dat we weer moeten instemmen met de stap die we eigenlijk in eerste instantie niet zagen zitten. Er ligt een mooi lijstje met eisen en voorwaarden, maar we hebben op dit dossier vaker gezien dat de verwachtingen die wij als raad hebben, niet overeenkomen met de acties die de wethouder onderneemt. En niet daadwerkelijk een-op-een als gevolg daarvan, worden die resultaten ook vaak niet behaald. Wij verwachten dingen van Katwijk. Wij verwachten dat er dingen zijn afgesproken, maar de omgeving gaat verder. Katwijk trekt grotendeels haar eigen plan, en we kijken ernaar en we zien het gebeuren. De verhoudingen in de regio zijn niet zo, dat als wij nu een lijstje met wensen op tafel leggen, dat deze ook daadwerkelijk worden uitgevoerd. En ik

sluit mij inderdaad aan bij het CDA, die zegt 'wat zijn dan de consequenties als het inderdaad niet het geval is?'. Want tot nu toe zijn de consequenties eigenlijk zeer mager geweest, met dat we nu inderdaad een jaar uitstel hebben gekregen, maar dat de plannen gewoon doorgaan. Dat is jammer, maar dat is wel de realiteit. Zo ligt de verhouding in de regio. De bedoeling van de 600 woningen is, dat ze betaalbaar moeten zijn. Gezien de stijgende huizenprijzen, hoop ik dat ze snel worden gebouwd, want anders is er gewoon sowieso niks meer betaalbaar. Ik hoop dat de voorwaarden zoals verwoord in het amendement worden geaccepteerd en dat we inderdaad op korte termijn een toezegging krijgen van het college van Katwijk dat dit ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd, en niet alleen in Katwijk, maar ook de provincie. Dank.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter. Ik had rekening gehouden met de andere volgorde, de oorspronkelijke volgorde, maar ik probeer die dingen nu toch maar even te combineren. Ik sluit mij aan bij de woorden van de heer Van Sloten. In 2018, februari of maart 2018, waren, zoals de heer Boon ook al meldde, twee raden het met elkaar eens. Dat is niet door raadsbesluiten hard gemaakt, maar twee raden die het met elkaar eens zijn, die ook heel specifiek dingen uitspreken, dat is voor mij al voldoende. Het verandert. Met name de vaak geroemde robuuste Groene Zonebuffer is verkleind. Dat is jammer. Zeker als je weet dat er aan de andere kant in eerste instantie 18.000, maar nu 25.000 mensen komen te wonen. Maar wat het belangrijkste is, en dat is net ook al aangehaald, als je ermee instemt, wat is de volgende grap? En ik noem het maar grap, maar wat is de volgende actie? Katwijk heeft in de afgelopen vijftien jaar het nooit aan Wassenaar laten liggen bij haar eigen planvorming. Het enige moment dat is geweest, is toen Katwijk de ambitie had om een dronevalley te ontwikkelen, en daar Wassenaars grondgebied voor nodig had. En toen bleek ineens Katwijk wel om tafel te krijgen. Maar voor de rest is mijn ervaring de afgelopen zeven jaar geweest, dat wij in dat opzicht niet relevant zijn en materieel al helemaal niet. En dan kom je bij de twee dingen en ik ga een heleboel dingen niet opnieuw noemen, want de geschiedenis is zo langzamerhand wel bekend. We gaan zo direct praten over een zienswijze die we aan Katwijk tegemoet willen komen. En in de commissie Bestuur en Middelen, of Fysieke Leefomgeving, maar dat weet ik even niet precies, in welk van de twee we dit behandeld hebben. Maar goed, in ieder geval was het zo dat de wethouder op de vraag 'wat is uw plan B?', stel dat Katwijk een beperkt aantal punten uit de zienswijze van Wassenaar, en dadelijk zeg ik er nog wat meer over, overneemt, maar niet alle, wat is dan plan B? En ik moet zeggen dat er toen werd gekozen, althans, dat werd aangekondigd, dat er dan een juridische weg gezocht zou worden. Ik vind dat eigenlijk een beetje het laatste redmiddel om iets af te dwingen. Daarvoor moet je in overleg. Maar in overleg kan je alleen maar zijn, wanneer je iets hebt te onderhandelen. En mijn beeld is dat Wassenaar op dit moment nog iets heeft om te onderhandelen, namelijk instemming met meer woningen op Valkenburg, op het gedefinieerde plangebied Valkenburg, Valkenhorst, dan eerst werd afgesproken. En dat betekent dat, en ik heb dat wel gecheckt, als dat hard is, er ligt een bestuursovereenkomst en die is rechtsgeldig. En daar staat in, nauw omschreven, op basis van het masterplan, dat er maximaal 5000 woningen gebouwd zouden worden. En dat is genoemd en overgenomen in de bestuurlijke overeenkomst.

De **voorzitter**: Interruptie van de heer Boon.

De heer **Boon**: Ja, u zegt, er is één onderhandelingspunt, die 600. Bent u het niet met mij eens dat de Unmanned Valley ook nog niet geregeld is?

De heer **Hendrickx**: Nou, dat ligt in principe, over Unmanned Valley, de eerste bestuurlijke overeenkomst ging over Unmanned Valley. zo staat hij ook, de bestuursovereenkomst Unmanned Valley. Daarin is een aantal dingen geregeld. Er staat ook zelfs ergens een cirkeltje waar hij zo ongeveer in moet komen te liggen. We lezen allebei de stukken goed, mijnheer Boon. Dus dat cirkeltje, dat is daar getekend. De vraag is, want in de tekst is ook gezegd, dat dat veld in zuidwestelijke richting verplaatst zou kunnen worden. Dus ja, wat is daar geregeld? In die, en dat weet u net zo goed als ik, ja, er is een cirkeltje getekend, maar we kunnen ervan afwijken. En dat is nu precies, en dank u daarom ook voor uw vraag, dat is nu precies waar het om gaat. Bijna alles blijkt achteraf op los zand te staan. Alles is fluïde, alles is flexibel en waar het vandaan komt weet niemand hier in deze raad, misschien een paar ingewijden, maar er kunnen altijd veranderingen komen. En dan kom ik terug op het punt van deze instemming. Stemmen wij in, dan heeft deze raad het mandaat gegeven om aan te geven in het gezelschap van RVB, dat de bestuursovereenkomst bekrachtigd is door de raad, de tweede bestuursovereenkomst. En dan heb je niks meer. Dan heb je nog maar één ding, en dat is dat je kunt gaan bikkelen over het bestemmingsplan, zienswijze enzovoorts. Hier uit deze raad weten we hoe zienswijzen behandeld worden. We kijken ernaar. We zeggen 'interessant verhaal, lekker kort', maar we doen er verder

niks mee. En we gaan verder met de orde van de dag. Dat is wat zienswijzen zijn. En dan hoor ik de wethouder vorige week nog zeggen 'ja, dan gaan we er juridisch achterheen. Dat is plan B'. Ik weet dat niet, of dat daadwerkelijk gaat gebeuren, of het college daar zin in heeft. Dus mijn opmerking ten aanzien van de instemming hier. Twee dingen. Eén, het amendement is een verbetering van de tekst van het college, zonder meer. Het heeft iets meer hardheid, maar in mijn ogen nog niet voldoende om daadwerkelijk te bereiken wat je wilt bereiken. En het tweede is, houdt de beslissing betreffende dit raadsvoorstel aan. Ga in gesprek met de drie partijen met wie wij aan tafel behoren te zitten in dezen. En kijk hoe je de zienswijze in onderhandeling, en in overleg kunt bereiken. Dat betekent dus ook dat wij, in geval van niet aanhouden, tegen deze zienswijze zullen stemmen. Dank u wel.

De **voorzitter**: De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja dank voorzitter. Ja, grotendeels zijn wij het eens met de kritiek van de voorgaande sprekers. Vooral de vorige spreker. Wij zijn ook van mening dat het instemmen met de extra 600 woningen juist onze positie verzwakt om te bereiken wat wij willen bereiken. Tot op heden zijn er afspraken gemaakt die door Katwijk niet nagekomen zijn. En tegenstemmen maakt niet zoveel uit, omdat ik denk dat uiteindelijk het raadsbesluit het toch gaat halen, of de zienswijze. Daarboven komt dat een motie of een amendement van Wassenaar naar mijn idee geen juridische status in Katwijk heeft. We zijn al zo vaak eigenlijk op onze neus gevallen door Katwijk. Afspraken maken die niet nagekomen worden. Dan de box...

De **voorzitter**: De heer Paulides. Er is een interruptie van de heer Boon.

De heer **Boon**: U zegt een aantal keren, zoals de heer Hendrickx ook al deed, van 'het heeft toch geen zin wat we doen, want ze gaan toch gewoon door en ze doen wel'. Toch denkt u wel dat het zin heeft om tegen het besluit te stemmen. Kunt u dat misschien nog iets toelichten?

De **voorzitter**: De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja, dat kan ik heel makkelijk toelichten. Als je tegen het besluit stemt, is er geen advies, en dat zouden we moeten doen. Dan zouden we gewoon aan tafel blijven om te praten met Katwijk. Dat is het enige wat als harde eis op tafel ligt, dat wij als raad moeten instemmen. En nu alles weggeven, maakt niet dat je nog ergens over kan praten. Dus dat is de overweging. Dan de box op Wassenaars grondgebied.

De **voorzitter**: Nog een vervolgvraag van de heer Boon.

De heer **Boon**: Maar, ik snap het toch nog steeds niet helemaal. Als wij als raad tegenstemmen, dan gaat u ervan uit dat wij nog in gesprek zijn met een partij die wil dat wij iets anders gaan besluiten. Dat snap ik niet helemaal, want daar zitten dan ook geen voorwaarden aan. We zeggen gewoon nee en dat is het. En ik kan mij voorstellen als andere partij, dat je zegt 'ja, uw eigen conclusie al, wij gaan vrolijk door en succes Wassenaar'. Dus ik zie niet helemaal wat de toegevoegde waarde is om dan te zeggen van, behalve dat het de verhoudingen misschien nog verder op scherp zou zetten?

De **voorzitter**: De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ik denk dat u het ook wel weet. Dat alle afspraken die er zijn gemaakt, dat die gebaseerd zijn op 5000 huizen. En 600 huizen meer betekent dat er toch over gesproken moet worden. En als de afspraken die gemaakt zijn over die 5000 huizen al niet aangehouden worden, dan zou dit een moment kunnen zijn om te zeggen 'jongens, wij willen wel instemmen, maar denk erom, dat en dat hebben we ook afgesproken, laten we dat nu eens gaan vastleggen'. Daarmee denk ik dat ik u antwoord heb gegeven. Ik wil daarover verdergaan over die Unmanned Valley box op Wassenaars grondgebied. Vorige maand...

De **voorzitter**: De heer Paulides, er is ook nog een interruptie van de heer Menken.

De heer **Menken**: Ja mijnheer Paulides. In mijn optiek ziet het amendement er juist op toe, dat we zaken die voor Wassenaar belangrijk zijn, en die wij afgesproken willen zien, concretiseren en ook duiden en benoemen. Of ziet u dat anders?

De heer **Paulides**: Ja, ik zie dat anders, want u stemt in op voorwaarde dat. Ik vind het een hele discussie of er überhaupt ingestemd moet worden met die 600 huizen, als die andere dingen niet

knalhard zijn vastgelegd. En die Groene Zone is er bijvoorbeeld zo een. De groene vingers, of die Unmanned Valley box. Vorige maand heeft de provincie besloten. We zijn bezig over die hangars voor die zweefvliegers. Daar is een optie gedaan om die hangars op de Avalerterreinen te plaatsen. Daar heeft de provincie van gezegd 'niks daarvan, er gebeurt helemaal niks in die groene buffer'. Ik zou de wethouder willen vragen, wat heeft dat nu voor consequenties voor die groene vingers en voor die box?

De **voorzitter**: De heer Paulides, volgens mij heeft u antwoord gegeven op de interruptie van de heer Menken, maar ik zag inmiddels ook een interruptie op uw betoog van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter. Ik had eigenlijk de vraag aan de heer Menken willen stellen, maar ik stel hem aan de heer Paulides. U heeft horen zeggen dat het idee achter het amendement en andere voorwaarden is om dat bij de zienswijze in te brengen. Dat betekent dus dat dit amendement de kracht krijgt van wat Katwijk met de zienswijze van Wassenaar gaat doen. En dan is mijn vraag aan u, heeft u daar het volle vertrouwen in?

De **voorzitter**: De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Dat had ik al gezegd, dat een amendement of een motie geen enkele juridische status heeft, en een zienswijze, die kan je gewoon naast je neer leggen. Daar ben je het niet mee eens, of je bent het er wel mee eens. Maar gezien de afspraken die niet nagekomen zijn, denk ik dat het weinig zinvol is. En wat dat betreft zouden wij niet willen instemmen met de extra huizen als het andere niet geregeld is. Het amendement zouden we steunen en de zienswijze op zich steunen we dan niet. Dank u wel.

De **voorzitter**: Mevrouw Gout.

Mevrouw **Gout**: Dank u voorzitter. Er is al veel gezegd, maar ik wil nog een paar dingen namens onze fractie zeggen. Om te beginnen ook inderdaad dank aan de heer Boon voor het amendement dat hij heeft opgesteld. Als het gaat om die 600 extra woningen, kijken we toch ook in het totaal van de woonopgave in de regio en het feit dat die extra woningen in de categorie betaalbaar zullen worden gebouwd, dus vandaar ook onze instemming hiermee. En wel onder voorwaarden die ook in de stukken staan met de aanpassingen zoals in het amendement. Wij vinden het ook alleszins redelijk dat als er extra woningen worden gebouwd, er dan natuurcompensatie plaatsvindt. Naar ons idee is het ook heel bestuurlijk verstandig om zaken zo goed als mogelijk nu vast te leggen, zodat ze richtinggevend zijn voor alle stakeholders. Dat geeft in het vervolg heel veel rust bij de stukken. Dat bespaart heel veel gedoe. Ik neem even iets veel groters, de natuurcompensatie voor de aanleg van de Tweede Maasvlakte, dat is tot in details geregeld en dat geeft, het wil niet zeggen dat het allemaal een-twee-drie is uitgevoerd, de compensatie, maar dat geeft heel veel rust bij alle partijen die uiteindelijk precies weten wat ze moeten doen. En dus wil ik dit stuk, het is wel een kleiner voorbeeld, maar ook hier van toepassing verklaren. Goed vastleggen aan de voorkant geeft iedereen zicht op hoe verder. En dat we inderdaad de begrenzingen van het plangebied aangepast willen zien, omdat er meer woningen worden gebouwd. En dat we de verkeersintensiteit goed willen monitoren lijkt mij alleszins redelijk. Dus ik vind dat we een alleszins redelijk en goed bestuurlijk onderbouwd verhaal zo hebben voorliggen in dit amendement. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. En ten slotte, is het woord aan de heer Van Noort.

De heer **Van Noort**: Ja dank. Pardon.

De heer **Paulides**: Mag ik nog even reageren op mevrouw Gout?

De **voorzitter**: Sorry, u heeft een interruptie, of een vraag aan mevrouw Gout. Zeker dat mag. Mevrouw Gout, zou u uw microfoon willen uitzetten?

De heer **Paulides**: Ja, ik ben een beetje verbaasd. De natuurcompensatie begrijp ik, maar u bent blij, omdat er 600 extra huizen komen, vanwege de woonopgave en de extra woningen. Maar dan denk ik, kom dan met een voorstel dat er 20.000 huizen gebouwd worden. Waar is nou die grens? 600 bent u blij mee, maar eigenlijk ook weer niet, vanwege de natuurcompensatie. Ik begrijp het standpunt niet helemaal.

De **voorzitter**: Mevrouw Gout.

Mevrouw **Gout**: Nou ja, alles moet natuurlijk in zijn totale bestuurlijke context worden gezien. Er ligt een vraag aan ons voor of we in kunnen stemmen met die 600 woningen. Daarvan hebben wij overwegingen om dat te doen, en daar hebben we randvoorwaarden bij om dat te doen, en dat staat in het amendement.

De **voorzitter**: De heer Van Noort.

De heer **Van Noort**: Ja, dank u wel voorzitter. Om te beginnen kan ik eigenlijk volstaan met dat ik de woorden van de heer Boon eigenlijk gewoon deel. En dan zou het eigenlijk al klaar zijn. Dat is niet helemaal waar. U kunt van de Partij van de Arbeid toch niet verlangen dat we gaan zeggen, 600 extra goedkope woningen, dat we daartegen zouden zijn. Dat is even het dubbele in dat verhaal. Het had voor mij trouwens ook binnen die 5000 woningen zelf een andere verhouding mogen zijn. Maar ja, dat schijnt financieel niet haalbaar te zijn. Ik vind wel dat jullie eerlijk moeten zijn om die opmerking te maken. En voor de rest, het amendement, ik wacht nog eventjes het oordeel van het college af, wat het ervan vindt. De punten waarin gezegd wordt, afspraken die wij maken met een buurgemeente en waar de buurgemeente toch iedere keer weer met een iets andere benadering of een iets andere uitkomst komt, dat is ook iets wat het allemaal veel te moeilijk maakt. Er staan ook een paar extra dingetjes in dat amendement, waarvan ik denk 'dat is toch weer Wassenaar met haar vingertje die daar de omgeving wijst van 'pas op, als je dit doet dan...'. En dat gaat met name over de windturbines die genoemd worden. Ik vind het eigenlijk ook een zaak van de direct omwonenden en de directbetrokkenen om daar een oordeel over te hebben. Ik vind niet dat wij in een amendement moeten zeggen dat je daar maar aan moet voldoen. Dat ligt toch iets buiten onze bevoegdheid. We kunnen wel de wens uitspreken, maar daar zal het toch bij moeten blijven.

De **voorzitter**: De heer Menken steekt zijn vinger op. Een interruptie.

De heer **Menken**: Mijnheer Van Noort, even een korte vraag. De windturbines, daar zijn wij ook om ecologische redenen tegen. Het staat vlak tegen de laatste verbinding tussen Duin Horst & Weide en als daar dikke rotors staan te malen, dan komen die weidevogels echt dat erf niet af.

De **voorzitter**: Wat vindt u daarvan?

De heer **Van Noort**: Ik onderschrijf wat u zegt, maar ik vind dat die argumenten bij de directbetrokkenen moeten liggen, dat zij uitmaken hoe hun leefomgeving eruit moet zien, dat wij niet naar burens moeten gaan wijzen hoe zij het moeten doen. Ik vind dat een beetje arrogant. Op een ander moment had het best wel gekund. En voorzitter, ja, nogmaals, ik wacht even de reactie van het college af, en dan wil ik het hierbij laten.

De **voorzitter**: Dan heb ik goed nieuws voor u, u hoeft niet lang te wachten, want ik ga het woord geven aan de wethouder. Wethouder Ruimtelijke Ordening.

Wethouder **Wassenaar**: Ja voorzitter. Dank u wel. Dank aan de raadsleden voor de woorden van ondersteuning op dit voorstel. Herkenbare dingen. 600 woningen zijn inderdaad nodig. Er is grote woningnood. En de overeenkomst van maart 2020, daar hebben wij voorwaarden aan verbonden. We hebben gezegd, we stemmen niet zomaar in. Daar moet onderzoek voor zijn. En die onderzoeken zijn er nu. Ik deel...

De **voorzitter**: Er is een interruptie van de heer Hendrickx. Wilt u de microfoon uitzetten?

De heer **Hendrickx**: Ja, 600 woningen zijn nodig, want er is grote woningnood. Waarom geen 2000? Waarom geen 2800? Waarom geen 2400? Waarom niet het oorspronkelijk plan, 10.000? Ik bedoel, het is zo loos om op het getal van 600 uit te komen in relatie tot woningnood, want dan heb je veel meer woningen nodig.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Wassenaar**: Dat is waar wat de heer Hendrickx zegt, maar dat wil niet zeggen dat ze dan allemaal in onze buurt moeten worden gebouwd. Wij hebben gesproken over 5000 plus 600. Dat is het getal, dat een substantiële bijdrage levert aan de totale woningnood in deze provincie. In dat licht moet u de opmerkingen zien. Ik deel de analyse van de heer Boon en ook van de heer Menken en mevrouw Gout op die punten. Ik heb daar weinig aan toe te voegen. De vraag 'hoe borgen we nu die voorwaarden?' Ik zou zeggen, we maken dit besluit, als dat besluit genomen wordt, kenbaar aan de vier partijen, want de voorwaarde van die 600 is gekoppeld aan het

vierpartijenoverleg, en vragen daar bevestiging van. Die instemming die hier wordt voorgesteld, is een voorwaardelijke instemming. Dus doorgeredeneerd, als die voorwaarden niet worden ingevuld, staat die instemming van die 600 woningen, die is er niet, die staat ter discussie. Dus ja, daar zit een dubbele borging in volgens mij.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter. Twee dingen. Ik heb de heer Boon horen zeggen dat het via de zienswijze bestemmingsplan moet binnenkomen bij de andere partijen. Ik hoor u iets anders zeggen. Maar het andere is, en zou u daarop in willen gaan, of het via de zienswijze nu gematerialiseerd gaat worden, of dat er toch nadere afspraken komen met de vier partijen. Ik ben heel benieuwd hoe dat wettelijk gekaderd gaat worden. De andere is, voorwaarden, en die heb ik eerder gehoord. Ik heb u hier horen zeggen 'onder voorwaarden gaan wij akkoord met 600 woningen'. En pas later bleek dat die voorwaarden helemaal niets met de belangen van Wassenaar te maken hadden, maar veeleer een technische invulling behoeften. Stelt u, en dan heel even concreet, datgene wat in de zienswijze staat en datgene wat in het amendement staat en wat in de raadsbrief staat, stelt u dat als voorwaarden? Want u zegt 'onder voorwaarden stemmen we in met 600 woningen'. Stelt u dat als voorwaarden om akkoord te gaan met 600 woningen meer? Want voor mij begint het een beetje onduidelijk te worden. Nemen we nu een besluit over 600 woningen meer? Of zeggen we 'nee, we nemen het besluit voor 600 woningen meer, als voldaan wordt aan de voorwaarden die hier gesteld worden'. Ik zou dat voor de duidelijkheid toch wel heel nadrukkelijk goed gedefinieerd willen hebben door de wethouder.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Wassenaar**: Voorzitter, dat hebben we in de commissie ook met elkaar gedeeld. Wij stemmen in met die 600 woningen onder voorwaarden. Impliciet, als die voorwaarden niet worden ingevuld, is die instemming er niet. Dat is ook de analyse van de heer Boon. En ik spreek verder alleen over een dubbele borging, omdat ik ook hoor van het mogelijke initiatief om vanuit deze raad deze voorwaarden die hier aan die 600 woningen worden gekoppeld, ook in de zienswijze op te nemen. Dat bespreken we zo meteen. Maar daarnaast kun je nog extra borging vragen, 'bevestig dat nu'. Komt daar een afwijkende bevestiging in, dan is dus duidelijk dat die voorwaarde niet is ingevuld en dat die instemming er niet is. Over welke consequenties dat dan heeft is een discussie voor dan. En of wij dan aan tafel blijven, zoals u suggereert, dat is natuurlijk nog maar de vraag, of dat geaccepteerd wordt. Maar daar hoeven we nu niet over te praten. Ik vind het reëel dat deze voorwaarden worden gesteld en dat die dus allemaal in belang zijn van de gemeente Wassenaar.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter. Dit is de oude bekende Kees Wassenaar weer. We gaan, even duidelijk, 600 woningen extra, onder de voorwaarde dat deze dingen ingewilligd worden, datgene wat genoemd wordt. Ik noem het even niet op, maar we weten waar we over praten. Vervolgens zegt hij '600 woningen impliciet', komt dan het woord aan de orde. Dus ik wil nog een keer heel graag duidelijk van deze wethouder horen, gaat hij als uitvoerende van deze raad naar het viermanschap toe, RVB, Katwijk en de provincie, en zegt 'deze raad is akkoord met 600 woningen extra, mits voldaan wordt aan dat, dat, dat en dat'. Is dat het besluit? Of worden we er weer een beetje doorheen gerommeld. De wethouder... Hoogst onduidelijk.

De **voorzitter**: Uw vraag is helder. De wethouder.

Wethouder **Wassenaar**: Uw eerste optie, dat is het besluit. Wij stemmen in, mits.

De **voorzitter**: Volgens mij was het antwoord volstrekt helder en bevestigt het wat u vroeg. Het antwoord was daar ja op.

De heer **Hendrickx**: Ja, maar daar kan een vervolg aanzitten. Want het is niet irrelevant wat hier gebeurt.

De **voorzitter**: Nee, dat ben ik met u eens. Maar u stelt een vraag en u krijgt daar een glashelder antwoord op.

De heer **Hendrickx**: En ik heb een vervolgvraag.

De **voorzitter**: Daar was de vraag van, hoe moeten we dit interpreteren, en daar hoor ik de wethouder op zeggen 'dat klopt, het voorstel is: we stemmen ermee in, mits aan de voorwaarden wordt voldaan zoals die ook in het amendement worden gesteld'. Dus volgens mij heeft u een antwoord gekregen op uw vraag. Mijn voorstel zou zijn dat de wethouder doorgaat met zijn betoog.

De heer **Hendrickx**: Nee.

De **voorzitter**: Ja.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter. Ik neig nu naar een ordedebat. Dit is een voor Wassenaar heel belangrijk iets. En het moment dat u onvoldoende ruimte wilt geven... We hebben een coalitie die ook het amendement heeft opgesteld, en naar mijn mening dient u oppositie voldoende ruimte te geven om hierover in debat te gaan.

De **voorzitter**: Zeker.

De heer **Hendrickx**: En het moment dat ik deze wethouder bevraag en er komt een antwoord terug, dat nog altijd een andere vraag opwerpt tot wat een nadere verduidelijking van de positie van deze wethouder namens het college is, dan vind ik dat ik die vraag moet stellen.

De **voorzitter**: Zeker.

De heer **Hendrickx**: En ik mag daar niet in weerhouden worden.

De **voorzitter**: En daarin heeft u ook de mogelijkheid gehad en heeft u in twee rondes daar het antwoord op gekregen, en het voorstel is... Kijk, ik kijk ook naar uw collega's en ik zie in hun non-verbale communicatie en instemming, dat er een helder antwoord wordt gegeven. Dus als voorzitter constateer ik ook en ik hoor graag als de vergadering dat anders ziet, maar ik geloof dat dat niet het geval is, maar we gaan eens bij mijnheer Zoutendijk toetsen.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter. Een punt van orde. En dat is dat het antwoord is gegeven door de wethouder. Dat ben ik helemaal met u eens. En dat u dat vooral ziet aan de anderen, dat vind ik prima, maar daar heb ik niets mee te maken. Het antwoord van deze wethouder is een antwoord in een mogelijke serie van vragen, waarbij ik dan nog één verhelderende vraag daarover wilde stellen, en u weerhoudt mij daarvan. En dat vind ik ernstig.

De **voorzitter**: Maar mijnheer Hendrickx, dan moet u ook een punt van orde maken. En dan is uw punt van orde, u wilt nog een nadere aanvullende vraag, want die heeft u kennelijk nodig voor uw oordeelsvorming. Stel me dan die vraag, want dan kan ik namelijk beoordelen of we dat doen, en dan krijgt u nu de mogelijkheid om puntig, want laten we wel de vraag kort en puntig doen, want u heeft allemaal ingestemd met de doelstelling om vanavond een lange agenda af te ronden. Ik doe ook niets af aan het belang van dit onderwerp. Zoals u weet, ken ik dit dossier ook al een tijdje. Dus daar hoeven we met elkaar ook geen tijd aan te verdoen. Als u de vraag heeft 'ik heb nog een derde verhelderende vraag nodig, omdat het van belang is voor mijn oordeelsvorming', dan krijgt u die mogelijkheid. Mijnheer Hendrickx, aan u het woord.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. De wethouder heeft een antwoord gegeven op mijn vraag hoe hij daarin zit. Mijn laatste vraag voor de absolute confirmatie van wat ik betoog en wat ik wil vaststellen, is, stel dat de drie partijen, de andere drie partijen, niet akkoord gaan met de voorwaarden, betekent dat dan dat de wethouder op dat moment zegt 'dan stemmen wij niet in met 5600 woningen'?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Wassenaar**: Ja.

De **voorzitter**: De wethouder. Of u had ook een interruptie aan de wethouder, want we zitten inmiddels aan de termijn van het college. De heer Zoutendijk.

De heer **Zoutendijk**: Dank u wel voorzitter. Ik begrijp de heer Hendrickx wel, maar ik ben het niet met hem eens. Er staat nu wel 'ja, mits'. En ik zou me kunnen voorstellen dat het een 'nee, tenzij' wordt. Het komt misschien op hetzelfde neer, maar het geeft iets meer aan hoe zwaar het voor ons

weegt. Ik geef die suggestie aan de wethouder mee, zou dat misschien... hoe hij daarover denkt, om het anders te formuleren.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Wassenaar**: Voorzitter, ik denk dat ons voorstel helder is, en dat de discussie daarover ook helder was. Er werd nog gesproken, ook door de heer Hendrickx, als ik mijn betoog mag voortzetten, over het UVM-veld. Er werd gezegd 'ja, dat kan nog veranderen'. Ik wijs erop dat wij heel duidelijk hebben afgesproken dat dat UVM-veld binnen het zoekgebied moet zijn. En dat we gesignaleerd hebben, overigens al in de zienswijze, dat het ook in het bestemmingsplan niet is geregeld, dus vandaar dat we daar ook over spreken. Dus ja, er kan alleen gezocht worden binnen dat zoekgebied. De heer Paulides vroeg nog naar het effect van de uitspraak van de provincie over die loodsen rond het Avalaxterrein en niet in de Groene Zone. Ik herinner de heer Paulides eraan, dat de provincie ook de bestuurlijke afspraken heeft ondertekend, waarin dus ook de afspraken over UVM zitten, dus ja, die uitspraken, daar moet de provincie zich ook aan houden, dus op voorhand is duidelijk dat dat niet ter discussie staat. Mevrouw Gout sprak nog over de natuurcompensatie van belang, aan de voorkant regelen. In mijn mening is dat hiermee geregeld. Ook binnen de bestuurlijke afspraken al, want compenserende en mitigerende maatregelen moeten goed geregeld worden en zijn ook als zodanig geduid. Dan in zijn totaliteit...

De **voorzitter**: Een interruptie van de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja, dank voorzitter. Ik haak in op de natuurcompensatie. Daar staat in de zienswijze, zonder substantiële negatieve effecten, onder andere op verkeersstikstof. Nou is die stikstofcompensatie rekenkundig opgelost. Ik heb dat in de commissie ook al gevraagd. Ik kreeg daar geen antwoord op. Maar wat is nu het gevolg van deze rekenkundige oplossing voor de voorwaarden die erin zitten. Dus zonder substantiële negatieve effecten. En wat is nu het gevolg voor het Natura 2000-gebied, omdat we die stikstof niet verminderen, maar we lossen het rekenkundig op. Wat gaat het woongebied betekenen voor het Natura 2000-gebied? Dat haakt in dan op die natuurcompensatie.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Wassenaar**: Voorzitter. De stikstofcompensatie en de natuurcompensatie in verhouding geschiedt geheel volgens de geldende regels. Als dat niet het geval is, ook als het dus rekenkundig mag, dan is het niet Raad van State-proof. En zoals wij nu daartegen aankijken, klopt dat geheel en al die aannames, die stellingen daarover in het bestemmingsplan. Dat is mijn antwoord daarop. Voorzitter, het amendement dan nog even. Ik zie dat amendement als aanscherping van de voorwaarden zoals ze er al staan. Als ik de bevestiging krijg, want het amendement spreekt erover, dat het beslispoint 2 als volgt wordt gewijzigd. Dat de inleidende zin van beslispoint 2, zoals het nu in het raadsbesluit staat, overeind blijft, dan hebben wij als college meen ik te hebben constateren, geen overwegende bezwaren tegen dit amendement en is het dus oordeel raad.

De **voorzitter**: Even voor de helderheid. Beslispoint 2, u geeft aan dat er dan overeind blijft, akkoord te gaan tot en met de dubbele punt.

Wethouder **Wassenaar**: Jawel.

De **voorzitter**: Dan kijk ik even naar de hoofdindieners van het amendement. De heer Boon.

De heer **Boon**: Dat is juist, dat blijft gewoon staan.

De **voorzitter**: Oké, dan constateren we dat en leggen we dat vast. Dus dat hetgeen wat in het amendement wordt genoemd, dan na de dubbele punt komt en wordt ingevuld. Helder. Zit ik er ver naast dat er geen behoefte is aan een tweede termijn. Dat is niet het geval. De heer Boon heeft nog een behoefte aan een tweede termijn. Ik inventariseer verder niet. De heer Boon en de heer Van Sloten. De heer Boon.

De heer **Boon**: In reactie op de portefeuillehouder die zegt 'we gaan dit besluit terugkoppelen in het vierpartijenoverleg'. Ik denk dat de suggestie die de heer Zoutendijk deed, 'nee, tenzij', kan ik helemaal volgen, omdat wij ook grote moeite hebben met die 600 woningen. Eigenlijk vinden we dat voorbijgaan aan de eerdere afspraken die we hebben gemaakt, maar je moet wel een kant uit. En ik het kader van de Omgevingswet is het 'ja, mits'.

De **voorzitter**: De heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Ja, ik had een hele korte vraag, want er is inderdaad een brief van de provincie gestuurd dat op 15 juli 2021 de partijen weer samenkomen. Ik citeer dan even: "Op 15 juli 2021, samenvallend met het einde van de zienswijzenperiode, hebben partijen hun onderlinge contracten en/of bestuurlijke afspraken afgehandeld en ondertekend voor het bestemmingsplan Woongebied Valkenhorst". Is dat het moment waarop dit dus ook op tafel wordt gelegd, dat wij daarmee instemmen en wat dan de reactie is van Katwijk en de provincie?

De **voorzitter**: De wethouder op deze laatste vraag.

Wethouder **Wassenaar**: In de bijeenkomst met de vier partijen zullen de resultaten van de discussies hier in de raad worden doorgesproken. In het kader van de zienswijze is het einde termijn natuurlijk voor 16 juli en we zullen dus per koerier met ontvangstbevestiging ook de zienswijze straks gaan aanbieden. Dus dat zijn twee aparte handelingen. Maar we zullen beide besluiten van de raad in het bestuurlijk overleg kenbaar maken.

De **voorzitter**: De heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: De brief spreekt over, dan zijn de contracten afgehandeld en ondertekend. Dat is dus een foutieve voorstelling van de brief van de provincie aan de minister en staatssecretaris?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Wassenaar**: Ja. Dat klopt niet.

Amendement op het raadsvoorstel Voorwaardelijk instemmen met 5600 woningen op woningbouwlocatie Valkenhorst.
Ingediend door Lokaal Wassenaar!, VVD, CDA, D66, Fractie Mulder en Fractie Zoutendijk

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 13 juli 2021;
gehoord de beraadslagingen;

overwegende dat:

- de gemeenteraad op 26 maart 2019 heeft ingestemd met de bestuurlijke afspraken over de ontwikkeling van voormalig vliegveld Valkenburg;
- sinds de ondertekening van de bestuurlijke afspraken het Rijksvastgoedbedrijf en de gemeente Katwijk in gesprek zijn;
- de gemeente Katwijk, de provincie en het Rijksvastgoedbedrijf zijn overeengekomen dat 600 woningen extra kunnen worden gebouwd;
- de gemeente Wassenaar niet meer dan de afgesproken 5000 woningen wil bouwen en daarom heeft gevraagd om nader onderzoek naar de effecten van een groter aantal woningen in dit gebied;
- de Groene Zone een belangrijke kwaliteit kan toevoegen aan het woonklimaat van projectlocatie Valkenburg en voor de lange termijn een hoge kwaliteit toevoegt aan de regio;
- er een landelijk, regionaal en lokaal stikstof probleem is;
- de verkeersproblematiek in de regio en in en door Wassenaar groot is;
- een verdere toename van het gemotoriseerd verkeer op de bestaande wegen onwenselijk is;

besluit:

- het ontwerpbesluit behorend bij het raadsvoorstel Voorwaardelijk instemmen met 5600 woningen op woningbouwlocatie Valkenhorst als volgt te wijzigen:

beslispunt 2 aanpassen:

2. Akkoord te gaan met het realiseren van maximaal 600 woningen op Valkenhorst (tot een totaal van maximaal 5600), onder de volgende voorwaarden:

- de 600 woningen extra worden in fase 1 gerealiseerd, zonder dat dit leidt tot verhoging van het aantal te realiseren woningen in fase 2;
- de Bestuurlijke Afspraken 2018 worden opgenomen in bestemmingsplan woongebied Valkenhorst, inclusief de begrenzing en de vormgeving van de overgang naar de Groene Zone;

- de aanleg van de robuuste groen- en waterstructuur van woongebied Valkenhorst, het doortrekken van de tankgracht en de koppeling van de structuurwatergangen wordt gelijktijdig met de ontwikkeling van fase 1 opgestart;
- Katwijk werkt samen met Wassenaar aan de verdere uitwerking van fase 2 (vanaf start opstellen stedenbouwkundig raamwerk begin 2022), inclusief het woongebied langs de grens met de Groene Zone en het top wonen milieu;
- de provincie monitort de verkeersintensiteiten rond Valkenhorst frequent en langjarig en stelt gegevens beschikbaar;
- Katwijk werkt samen met Wassenaar richting provincie voor afwaardering van de N441 en, na ingebruikname van de RijnlandRoute, de N44;
- de kosten voor compenserende en mitigerende maatregelen in de Groene Zone worden gedragen door de in Valkenhorst ontwikkelende partijen;
- in Valkenhorst, in de Groene Zone en rond het Valkenburgse Meer worden geen windturbines opgericht;
- het eventueel realiseren van extra woningen in De Woerd/Zijlhoek/Valkenburgse Meer slechts acceptabel is wanneer dit leidt tot evenredige uitbreiding en versterking van de groen- en natuurgebieden, i.c. vergroting van de Groene Zone of creëren van extra groene ruimte in het plangebied, bijvoorbeeld in de hangarzone of in het top wonen gebied.

de tekst van het raadsbesluit onder beslispunt 2 als volgt te wijzigen:

- de 600 extra woningen worden in fase 1 gerealiseerd, zonder dat dit leidt tot verhoging van het aantal te realiseren woningen in fase 2;
- de Bestuurlijke Afspraken 2018 worden opgenomen in bestemmingsplan woongebied Valkenhorst, inclusief de begrenzing en de vormgeving van de overgang naar de Groene Zone;
- de aanleg van de robuuste groen- en waterstructuur van woongebied Valkenhorst, het doortrekken van de tankgracht en de koppeling van de structuurwatergangen wordt gelijktijdig met de ontwikkeling van fase 1 opgestart;
- Katwijk werkt samen met Wassenaar aan de verdere uitwerking van **de aangepaste begrenzing** van fase 2 (vanaf start opstellen stedenbouwkundig raamwerk begin 2022), inclusief het woongebied langs de grens met de Groene Zone en het top wonen milieu;
- de provincie monitort de verkeersintensiteiten rond Valkenhorst frequent en langjarig en stelt gegevens beschikbaar.

Uitgangspunt voor de monitoring is de huidige intensiteit op de N441. De monitoring vindt tenminste jaarlijks plaats tot realisatie van de laatste woning op de locatie Valkenhorst. Indien sprake is van een toename van het gemotoriseerd verkeer op de N441 met meer dan 10%, dan neemt de provincie of wegbeheerder maatregelen na instemming van de gemeenteraad van de gemeente Wassenaar, die leiden tot vermindering van de intensiteit tot het huidige niveau.

- Katwijk werkt samen met Wassenaar richting provincie voor afwaardering van de N441 en **bij** ingebruikname van de RijnlandRoute **de afwaardering van de N44**;
- de kosten voor **inrichting van de Groene Zone** en compenserende en mitigerende maatregelen in de Groene Zone worden gedragen door de in Valkenhorst ontwikkelende partijen;
- in Valkenhorst, in de Groene Zone en rond het Valkenburgse Meer worden geen windturbines opgericht;
- het eventueel realiseren van extra woningen in De Woerd/Zijlhoek/Valkenburgse Meer slechts acceptabel is wanneer dit leidt tot evenredige uitbreiding en versterking van de groen- en natuurgebieden, i.c. vergroting van de Groene Zone of creëren van extra groene ruimte in het plangebied, bij voorbeeld in de hangarzone of in het top wonen gebied."

Toelichting:

De gemeente Wassenaar heeft aan de medewerking voor realisatie van 600 woningen op de locatie Valkenhorst een aantal voorwaarden verbonden.

In het inmiddels ter inzage gelegde ontwerpbestemmingsplan is het aantal van 5600 woningen opgenomen binnen de bestemming Wonen. Daarom is het noodzakelijk om de voorwaarden voor de extra 600 woningen in de gemeentelijke zienswijze op het ontwerpbestemmingsplan naar voren te brengen.

De **voorzitter**: Goed, dan hebben we de bespreking van dit punt gehad. Dan constateer ik dat er een amendement voorligt. Ik wilde het als volgt doen, want ik heb de heer Hendrickx ook een ordevoorstel horen doen om het voorstel aan te houden. Dat we eerst het amendement in stemming brengen, dan het ordevoorstel om het voorstel aan te houden, en aldaar dan de uitkomsten daarvan het complete voorstel in stemming te brengen. Dus we gaan drie stemmingen doen. En we beginnen bij het amendement bijhorende het raadsvoorstel 'Voorwaardelijk

instemmen met 5600 woningen op woningbouwlocatie Valkenhorst', ingediend door de fracties van Lokaal Wassenaar!, VVD, CDA, D66, Fractie Mulder en Fractie Zoutendijk. Wie is voor dit amendement?

De heer **Van Noort**: Ik heb een stemverklaring.

De **voorzitter**: Dat mag. Sorry, dan staken we nog even de stemming. We hebben eerst een stemverklaring. De heer Van Noort.

De heer **Van Noort**: Sorry, ik was niet zo duidelijk. Ik ga voor dit amendement stemmen, maar ik wil wel duidelijk maken dat de passage van de windmolens niet mijn goedkeuring heeft.

De **voorzitter**: Dan wordt er aantekening van gemaakt. Dan gaan we nu over naar de stemming. Wie is voor dit amendement? Ik constateer dat dat alle aanwezigen raadsleden zijn, en daarmee is het amendement aangenomen. Dan het ordevoorstel van de heer Hendrickx om dit voorstel verder aan te houden. Wie is daarvoor? Dat zijn de fracties van Hart voor Wassenaar, DLW en de Fractie Zoutendijk en GroenLinks. Wie is daartegen? Dat zijn de fracties... Dat is de rest. En daarmee is het ordevoorstel verworpen. Dan brengen we het voorstel in gewijzigde vorm, met het amendement dat het voorstel heeft gewijzigd na de dubbele punt onder 2., in stemming, wie is voor het voorstel? Dat zijn de fracties van Lokaal Wassenaar!, de VVD, Fractie Mulder, het CDA, de Fractie Zoutendijk, D66 en de PvdA. Wie is daartegen? GroenLinks, Hart voor Wassenaar en DLW. En daarmee is het voorstel aangenomen.

8. Vaststellen van zienswijzen op het bestemmingsplan woongebied Valkenhorst

De **voorzitter**: Dan gaan we over naar het agendapunt dat gaat over de zienswijzen en dan ga ik inventariseren wie daar het woord over wil. Ik heb gezien dat er ook een amendement is ingediend door de heer Boon. Dan geef ik u ook als eerste het woord. Wie wil er verder het woord over voeren? En de heer Menken, en de heer Van Sloten en de heer Hendrickx zag ik, en mevrouw Gout. Mijnheer Boon.

De heer **Boon**: Ja, het blijft dubbel om deze twee besluiten zo na elkaar te nemen. Maar ik heb begrip, en we hebben begrip voor het feit dat het logisch zou zijn om dit besluit aan te houden, totdat we weten wat er gebeurt. Aangezien we met een aantal deadlines zitten, als het gaat om inspraak en positiebepaling, was dat een van de redenen om het besluit te nemen zoals we dat nu genomen hebben. Dat laat niet onverlet dat wij toch ten opzichte van het bestemmingsplan wel heel veel bedenkingen hebben. We hebben daar uitvoerig in de commissie over gesproken en de wethouder heeft daarin goed aangegeven hoe de gemeente Wassenaar erin staat en de heer Wassenaar ook. En daar waren we zeer tevreden mee. En dat is ook op een goede manier vertaald in de zienswijze van Kennedy Van der Laan die nu aangevuld is met een notitie van het college zelf, waarin nog eens wat extra accenten zijn gelegd als het gaat om het groen, het verkeer en het belang van het totale gebied. Want dat zijn essentiële onderdelen wat ons betreft. Het totale gebied in de totale context, niet Mient Kooltuin apart, niet De Woerd en de Zijlhoek apart, maar het zou een wezenlijk onderdeel moeten zijn. En het feit dat al die elementen genoemd zijn, heeft voor een deel te maken met, wat mij betreft in ieder geval, positiebepaling, want dit is een moment om zienswijzen in te dienen op een ontwerpbestemmingsplan, zoals burgers dat ook kunnen doen, alle inwoners van Wassenaar dat kunnen doen, nog de komende twee dagen. En eigenlijk morgen. Maar daarnaast hebben we natuurlijk ook te maken met een juridische stap, die in feite nu in gang gezet wordt en het heeft niets te maken met dat je elkaar niet vertrouwt, maar het heeft wel te maken met hoe dit proces tot nu toe gelopen is, en dat betekent dat je je als gemeente en je positie zo helder en duidelijk mogelijk moet maken. Ook gericht op de toekomst die misschien leidt tot verdere stappen die nodig zijn. En dat heeft alles te maken met hoe voorwaarden worden voldaan, hoe het bestemmingsplan uiteindelijk wordt vormgegeven en hoe alle overeenkomsten die gesloten zijn, de bestuurlijke afspraken die gemaakt zijn, die ons, zoals al eerder is gezegd, in 2019 ons, zoals gezegd werd, door de strot geduwd zijn, of tekenen bij het kruisje. In dat licht is het goed om de afspraken zo strikt mogelijk te maken en in ieder geval voor te sorteren op een eventueel vervolg. En dat betekent dat je alle elementen die voor ons van belang zijn moet verwerken in de zienswijze. De omvang van de Groene Zone, dat is in de zienswijze aangegeven, die moet gewoon afgestemd worden op de bestuurlijke afspraak die gemaakt is in het kader van de Unmanned Valley in 2019. In die afspraken en de bijlagen die daarbij horen, staan ook de afspraken die de gemeente Katwijk en de gemeente Wassenaar hebben gemaakt over het IRV. En ik denk dat het goed is om al die elementen, daar hebben we het al eerder over gehad, al die elementen waar we afspraken over hebben gemaakt, of waar we het over eens waren te blijven benoemen. Want je mag ook uitgaan van een bestuurlijke behoorlijkheid en een bestuurlijke

verantwoordelijkheid van alle partijen, waarin je elkaars waarden ook op een goede manier kunt invullen. En ik denk dat het feit dat de aanpassing die voorgesteld wordt in de zienswijze de belangrijkste component is om te komen tot een brede zone die uiteindelijk nog breder kan worden, omdat ook de aanvullende motie die ik net al noemde in 2 maart, dit jaar was het volgens mij, of vorig jaar, dat die ook onderdeel daarvan uitmaakt. Dus in die zin is de Groene Zone redelijk geborgd. Maar één essentieel onderdeel in dit bestemmingsplan is het feit dat er wordt uitgegaan in het bestemmingsplan van 5600 woningen. Dus is het ook het geëigende moment om daar bezwaar tegen te maken, want we hebben met elkaar afgesproken 5000 woningen. En dat is een reden dat in een amendement, dat we hebben opgesteld, wordt aangegeven dat de voorwaarden, zoals wij die hebben verbonden aan de 600 woningen die we net hebben geformuleerd, onderdeel uitmaken van de zienswijze en dus ook een integraal onderdeel van de totale zienswijze, dat is de oplegnotitie plus de aanvullende bijlagen van de advocaat, dus daarmee borgen we het juridische deel en de verantwoording van die 600 woningen en de argumenten waarom wij daar 'nee, tenzij', 'ja, mits', toch mee akkoord kunnen gaan. En dat is vooral het essentiële onderdeel. Daarnaast is er ook tekstueel aangegeven, nog een aantal onderdelen te wijzigen. En dat is met name het onderdeel van die totale samenhang in het gebied. Alle verkeersonderzoeken, alle stikstofonderzoeken, die zijn allemaal gericht op het kleine gebied, het huidige Vliegkamp Valkenburg, maar iedereen weet, en dat staat ook in eerdere plannen, dat het gebied groter is. De Woerd en Zijlhoek maken onderdeel uit van het gebied. Valkenburgse Meer, met de windmolen, maakt onderdeel uit van het gebied. En dan kun je alle gebiedjes wel opknippen als verantwoordelijke gemeente, maar dat is niet zoals het de bedoeling is. Zo een tactiek, daar hechten wij zeker niet aan. En dat is reden dat we hebben toegevoegd te constateren dat de samenhang in het totale gebied ontbreekt. Zowel in de ruimtelijke beoordeling, als de uitvoerende onderzoeken. En wij verzoeken u de samenhang en de benodigde onderzoeken toe te voegen aan het bestemmingsplan, en daarmee maak je wel dat het bestemmingsplan wordt verbreed en wordt afgestemd op de ruimtelijke context en de ruimtelijke gevolgen die het uiteindelijke totale gebied zal hebben. Dat zijn de twee belangrijkste toevoegingen aan de zienswijze. Aan de ene kant dus gewoon de voorwaarden die we net hebben vastgesteld bij de 600 woningen die in het bestemmingsplan worden mogelijk gemaakt en daarnaast een verwijzing naar de beoordeling van het totale gebied, waar dus ook de onderzoeken op moeten worden gebaseerd. En waaruit moet blijken of het inderdaad wel kan. Daarom wil ik ook dat amendement bij dezen indienen. Ook namens dezelfde partijen die het vorige amendement hebben ondersteund. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan maakt het amendement op dit moment onderdeel uit van de beraadslaging. En er is een vraag van de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja, dank voorzitter. Ik heb toch nog een technische vraag. Het is een ontwerpbestemmingsplan, maar moeten we de zienswijze dan niet richten aan de raad, in plaats van aan het college? Misschien een domme vraag, maar dat vraag ik me even af.

De **voorzitter**: De heer Boon.

De heer **Boon**: Dit is een vraag aan mij begrijp ik. De zienswijze moet worden gericht aan de raad en dat komt ook wel op zijn plek denk ik.

De heer **Paulides**: Maar de brief is nu opgesteld naar het college.

De **voorzitter**: Dat passen we ook alvast door naar de wethouder. Dan kan hij daar ook zo meteen klaarheid op geven. Helemaal goed, dank u wel. En dan gaan we naar de heer Menken.

De heer **Menken**: Ja, dank u wel voorzitter. Wat bij het vorige agendapunt ook al ter sprake kwam, zit je niet aan tafel, dan heb je geen inspraak. Zit je wel aan tafel, moet je tekenen bij het kruisje. Heb je ook geen inspraak. Zienswijze, flauwekul. Gaan ze toch niks mee doen. Dit heb ik gehoord uit de mond van collega's die langer in de raad zitten dan ik. Mijn ervaring is toch dat we met zienswijzen hier in deze raad weldegelijk zorgvuldig omgaan. En als dat inderdaad niet zo is, en als we zeker weten dat Katwijk dat niet gaat doen, waarom hebben we dan hier met man en macht aan een zienswijze gewerkt? Waar leg je de afspraken vast? Dat doen we in de bestuurlijke afspraken. Dat hebben we net gedaan in het raadsbesluit met het amendement, met het akkoord op de extra 600 woningen, mits. Leggen we dat vast in de zienswijze, of leggen we dat overal vast? Je zou denken dat Katwijk ondertussen wel weet dat Wassenaar een robuuste Groene Zone wil met ingroeiend groen in bebouwing in het topmilieu. Maar toch kom je in het bestemmingsplan tegen dat in de tweede fase van het bestemmingsplan 30 meter hoogbouw mogelijk is. En in de bestuurlijke afspraken niet. Heeft Katwijk daar een faux pas gemaakt, en gezegd 'goh, oh ja, in de

bestuurlijke afspraken staat topmilieu, grote kavels en het is grondgebonden'. Als dat zo is, dan is het prima, maar waarom leggen ze dat dan niet in het bestemmingsplan ook gewoon direct vast? En zo blijf je terugkomen op de vraag, waar kunnen wij borgen wat voor ons belangrijk is? En in dat kader kom ik op mijn retorische vraag 'waar leg je afspraken vast?', tot de conclusie dat je dat te pas en te onpas overal waar mogelijk moet blijven doen om duidelijk te maken waar wij voor staan, wat wij ambiëren en hoe wij naar de toekomst kijken. Dus wij onderschrijven het amendement zoals dat wordt voorgesteld. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Te pas en te onpas. Ja, het gaat ook over stikstof. De heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Ja, dank voorzitter. Ook hier houd ik het inderdaad weer kort. Het is inderdaad typerend voor het proces dat wij hebben ingestemd met 5000 woningen, en we kunnen nu zienswijzen indienen voor een bestemmingsplan voor 5600 woningen. Dat is een beetje de verhouding waar we het over hebben. Buitengewoon spijtig. Ik ben het gedeeltelijk eens met de voorgaande spreker dat we een zienswijze in moeten dienen, want we moeten het proces wel serieus doorlopen, maar de moed zakt mij af en toe wel in de schoenen als ik zie wat er dan gebeurt met onze inbreng. Ook hetzelfde weer, dat we dus kennelijk een brief naar de provincie wordt er een brief gestuurd aan de minister, waarin de positie van Wassenaar niet wordt verwoord. En dat is dan wat het is. En dat, ja, dat hebben we maar te accepteren. Dat is ongeveer de situatie waarin we zitten.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja, eigenlijk is het meest opmerkelijke van de behandeling in de commissie geweest dat ik bijzonder verrast was door de ongewoon duidelijke stellingname van de heer Wassenaar ten aanzien van deze zienswijze. Bijna agressief met betrekking tot het juridische vervolg dat hij zou willen geven in plan B. Ik refereer heel even aan het feit dat hij heeft gezegd 'wij stemmen in met 600 extra woningen, wanneer aan de voorwaarden wordt voldaan die in belangrijke mate in de zienswijze zijn neergelegd'. Dat is wat duidelijk is. Zolang dat niet is, hebben we geen instemming. Dat is zoals ik het begrijp en ook juridisch begrijp. Dat het nu leidt tot een juridificatie van het proces is ongewoon, maar niet onterecht. Er zijn veel redenen om omzichtig te zijn, en zeker met de gemeente Katwijk. In de begeleidende brief van dit college staan een aantal opmerkelijke zaken. Op de eerste plaats, de N441. Ik herinner me dat de wethouder hier in deze zaal heeft gezegd dat die afgewaardeerd zou worden, dat er overeenstemming was. Later bleek dat dat toch anders in elkaar stak en dat blijkt ook uit de brief. Maar wat mij toch ook een beetje bevestigt in mijn gevoel ten aanzien van de gemeente Katwijk, is dat in de brief staat 'een deel van de afspraken en toezeggingen is niet opgenomen in de regels en verbeeldingen, slechts in het toelichtingsdeel'. Een ander deel is überhaupt niet opgenomen. Het zegt in mijn ogen veel over de houding van Katwijk jegens haar burens. De opmerking 'heb vertrouwen' aan het adres van Wassenaar van de kant van Katwijk geeft geen enkele assurance. En het moment dat je moet kwalificeren dat je niet met een, ik wil niet zeggen onbetrouwbaar, maar inmiddels ben ik er ook zeven jaar mee bezig, maar het moment dat je niet zeker weet of met de dingen die afgesproken worden, zoals uit deze inleidende brief van het college blijkt... Dan maak ik mij zorgen over het vervolg. En natuurlijk is het zo dat we ooit begonnen met 5000 woningen, 1500 meter buffer. Het is altijd Wassenaar geweest die toe mocht geven. En wat ik eigenlijk een beetje had verwacht en gehoopt, dat is dat dit bestuur, de gemeente Wassenaar, zijn poot stijf zou houden en zou duidelijk maken dat er grenzen zijn, want we blijken zo vaak het afvoerputje te zijn van problemen in de omgeving. Met betrekking tot de brief van Kennedy Van der Laan. Wij kunnen ons vinden in de inhoud. We vinden de inhoud voldoende sterk, zeker met de aanvullingen. We hebben nog één wens ten aanzien van die inhoud en dat is dat het van belang voor ons is dat wordt vastgelegd in de zienswijze dat er geen andere verbindingen, anders dan fietsroutes, tussen Valkenhorst en Wassenaar zullen bestaan. Slechts via de N441 in afgewaardeerde vorm en de N44 is Wassenaar bereikbaar vanuit Valkenhorst. Zoals gezegd, per saldo kunnen we ons vinden in de brief. En naar de huidige omstandigheden is het goed dat het proces gejuridificeerd wordt. De brief van Kennedy Van der Laan is behoorlijk helder en de vraag die ik daar nog bij te stellen heb is: stelt het college zich op standpunt dat alle punten uit de zienswijze worden overgenomen, zeker de reeds gemaakte afspraken en toezeggingen en ook wanneer niet. En de volgende vragen zijn, wat is plan B, en welke rechtsgronden zijn er voor plan B? Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan mevrouw Gout.

Mevrouw **Gout**: Dank u voorzitter. Ja, we hebben dit amendement medeondertekend. Ik hoef daar niet zo heel veel aan toe te voegen. Voor ons is het ook heel belangrijk dat we een stevige zienswijze neerleggen, die, mocht het zover komen, als we in juridische processen verzeild raken,

dat het ons een goede basis biedt. En de manier waarop de wethouder nu de aanbieding heeft aangepast, met nog daaraan toegevoegd het amendement, is naar ons idee het maximale wat je nu kunt doen. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Dan gaan we naar de wethouder.

Wethouder **Wassenaar**: Ja dank voorzitter. Ja, dank ook aan de raadsleden die de orde van steun voor deze zienswijze hebben uitgesproken. Ik denk ook dat dat belangrijk is, dat we bij voorkeur unisono laten horen 'dit deugt niet, dit is niet zoals wij het zien'. Dat hebben we uitgebreid gewisseld tijdens de commissievergadering. En ja, het is nu eenmaal zo, er wordt over een juridisch proces gesproken, het is gewoon de bestemmingsplanprocedure en daar moeten we duidelijk zijn en duidelijk laten merken wat niet klopt. Nou, dat hebben we inderdaad scherp opgeschreven met elkaar. En ik heb daar nog met mijn collega Mostert in Katwijk over gesproken naar aanleiding van de commissie, en hij ziet ook wat wij bedoelen. En hij heeft ook zeker de intentie uitgesproken om dat goed te gaan regelen. Daar is deze procedure voor, dat is de weg die wij moeten gaan. We zorgen dat de zienswijze er morgen ligt, en dan wachten we de reactie even af. Welke verwachting je daarvan ook hebt, onze verwachting is dat die volledig wordt ingevuld. Maar dat zullen we moeten zien. Is dat niet het resultaat waarvan wij vinden dat het moet zijn. Dan inderdaad plan B, mijnheer Hendrickx. Dat heb ik ook al gezegd. Dan gaan we gewoon de procedure in die dan moet, bezwaar, beroep, beroep is het, en dan staan we straks mogelijk bij de toetsende organen. Misschien ook nog wel met andere mensen die daar wat kanttekeningen bij hebben, maar zo hoort het ook te gaan. Zo zit de rechtsbescherming in elkaar en die weg volgen wij dus. Ja, ik denk dat ik hiermee wel alle zaken heb behandeld.

De **voorzitter**: De vraag was nog even of de goede adressering en het amendement.

Wethouder **Wassenaar**: Ja, de goede lezer heeft gezien dat wij in eerste instantie de brief aan de raad, zo lag hij bij de commissie, maar wij hebben nog even de procedure nagelopen, en de publicatie nagelopen en die roept op om de zienswijze in te dienen bij het college. Die doet ook uiteraard de voorbereiding van de procedure en op basis van de wettelijke taken komt dat automatisch bij de raad terecht, want die zal straks het bestemmingsplan moeten gaan vaststellen. Maar wij hebben de vorige keer afgesproken dat we ook nog een cc van de zienswijze aan de raad sturen. Dus dat komt dik goed volgens mij. Dan het amendement. Ja, voorzitter, onder het motto dubbel gestikt houdt beter, denk ik dat wij geen overwegende bezwaren hebben om die voorwaarden, die we bij die 5600 woningen hebben aangegeven, ook hier bij de zienswijze in te brengen. Het is wel zo, en daar moet u zich van bewust zijn, dat er toch wel een paar dingen in die voorwaarden staan, die weinig te maken hebben met het bestemmingsplan en waarvan ik denk dat Katwijk dus op voorhand zal zeggen 'ja, daar kan ik niks mee'. Bijvoorbeeld de zinsnede over de tankgracht. Dat is Wassenaars grondgebied, zit niet in het bestemmingsplan van Katwijk. Maar goed, het kan aan de andere kant ook geen kwaad, maar als u maar beseft dat er sommige dingen zijn die Katwijk niet voor ons binnen dit bestemmingsplan kan regelen. En dat is niet zo heel erg lijkt mij maar ik wil alleen dat u dat weet. Dus vanuit die optiek zeg ik, oordeel raad.

De **voorzitter**: Oordeel raad, ik zie een vraag van de heer Hendrickx en daarna van de heer Zoutendijk. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, dank u wel, ik ben het op zich eens met de wethouder dat er zaken genoemd worden die buiten het bestemmingsplan liggen, maar dan krijg je hier de menging van het vorige onderwerp en dit onderwerp. Daarbij ga ik ervan uit dat de kracht van de uitspraak van de wethouder, dat indien niet aan de voorwaarden, die ook breder gaan dan het bestemmingsplan, wordt voldaan, dat dan inderdaad die instemming met 600 woningen er niet zal zijn. Dus ik zie dat toch als twee verschillende dingen, waarbij bij het eerste, bij de instemming is een procedure, daar kan ik het helemaal mee eens zijn, en voor wat betreft het andere staat heel hard de toezegging van de wethouder dat hij niet zal instemmen als niet aan de voorwaarden wordt voldaan die genoemd zijn, ook weer in dit amendement. Dank u wel.

De **voorzitter**: U heeft nog eens benadrukt hoe u in de stellingname zit. Prima. De heer Zoutendijk.

De heer **Zoutendijk**: Dank u voorzitter. Ja, ik hoorde de wethouder zeggen 'er staan voorwaarden in waar Katwijk niet aan kan voldoen, omdat het geen onderdeel is van het bestemmingsplan', en dat roept bij mij de vraag dan op, moeten we dat dan ook niet verwijderen? Want we hebben net gezegd, de gemeente Katwijk moet aan al die voorwaarden voldoen, anders gaan we niet akkoord. Ja, er zitten nu voorwaarden in die niet passen binnen het bestemmingsplan, dan vraag ik mij af,

misschien een vraag in de richting van de indiener van het amendement, of we niet nog even moeten schorsen om nog even naar die tekst te kijken? Een andere opmerking die ik nog wil maken is over de peildatum. We hebben het gehad over de peildatum, voor als je vandaag peilt. Nou, vandaag staat volgens mij ook niemand te peilen. Dat is een. Ten tweede zitten we in een coronatijd en een vakantietijd, dus hoe realistisch is het om vandaag als peildatum te hanteren, vraag ik mij af. Zouden we niet eerder aan 1 oktober van dit jaar moeten denken? Dat zijn mijn twee opmerkingen voorzitter.

De **voorzitter**: Ik kijk even, heel praktisch, want ik kan hem nu wel naar de wethouder doen, maar het amendement, de tweede termijn, zullen we dat doen? In de tweede termijn komt daar het antwoord op. Volgens mij heeft de wethouder zijn oordeel gegeven en zijn we dus in die tweede termijn. En daar geef ik dan in ieder geval de heer Boon nog het woord. Is er verder nog behoefte aan een tweede termijn? Ja, de heer Menken. Dan is er een tweede termijn met eerst mijnheer Boon.

De heer **Boon**: Ja voorzitter. De opmerkingen van de wethouder over de buiten het gebied gelegen onderwerpen is natuurlijk juist, maar bewust laten staan omdat we ook verwijzen in dit amendement naar juist de brede samenhang in het gebied. Dus dat is ook het Valkenburgse Meer, waar die windmolen staat. Dat is de tankgracht en dat zijn al die elementen die eromheen zitten, juist om de integraliteit weer te geven. Dus dat is de reden dat die zijn gehouden zoals ze zijn en bovendien zijn ze dan op deze manier beter op zijn plek dan bij het vorige besluit. Dat was in ieder geval het idee en de achterliggende gedachte, vooral vanuit die integrale context. Ik hoop dat het duidelijk is. Wat betreft die aantallen, die noemde u ook nog even, wat is de peildatum voor de monitoring van het verkeer op de N441? Daar wordt in het amendement genoemd de 10% toename en dat is ten opzichte van de huidige bekende getallen. En natuurlijk is dat niet ten opzichte van vandaag, maar wel de getallen die op dit moment bekend zijn, zoals ook in het verkeersonderzoek genoemd zijn. Want dat is de link die ook gemaakt is met alle stukken die bij dit onderwerp horen. Dat is de beantwoording van de vragen. En dan wilde ik nog een opmerking maken, met name ook over de discussie hier, want het nadeel als je iets langer meeloopt, is dat je denkt heel veel afspraken te hebben gemaakt met heel veel partijen, denkt ook dat je met elkaar door één deur kan en dan gaat toch iedereen via de achterdeur of de zijdeur toch zijn eigen gang. Ik heb een verzoek aan de portefeuillehouder. Wij zijn natuurlijk niet blij met dit besluit. Dat is duidelijk. We zijn niet blij met een bestemmingsplan dat alle uitgangspunten waar we in het verleden over hebben gesproken totaal negeert. We dienen een zienswijze in. Is het niet raadzaam om daar parallel aan ook een communicatie- en een persbericht uit te doen gaan, waarin we uitleggen waarom we genoodzaakt zijn die zienswijze in te dienen zoals we dat nu doen? Want het is niet vanuit tegenwerping, of vanuit frustratie, of vanuit het dwarsbomen. Het gaat om de juiste keuze en de juiste argumenten en het belang voor het totale gebied benoemen. En ik hoop dat u misschien daar nog een reactie op kunt geven, om te kijken of we dit toch wat parallel kunnen laten lopen, zodat we de indruk die misschien zou kunnen ontstaan uit de twee besluiten die we net hebben genomen, dat Wassenaar gewoon weer tegen is, een beetje kunnen wegnemen en vooral ook duidelijk kunnen maken waarom we besluiten zoals we dat doen.

De **voorzitter**: Dank. Vraag van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja, vraag voor de heer Boon. Met redelijk sterke bewoordingen zegt hij dat we in feite nu een besluit nemen, waartegen we in het verleden altijd, woorden van die strekking, waartegen we in het verleden altijd zijn geweest. Wat is de oorzaak ervan, in uw ogen, dat Wassenaar zich toch laat verleiden tot het nemen van besluiten die ingaan tegen waar we vijftien jaar voor gestreden hebben?

De **voorzitter**: De heer Boon.

De heer **Boon**: Ik denk niet, ik denk juist dat wij niet besluiten om iets te doen wat steeds tegen onze eigen uitgangspunten ingaat. We hebben besluiten genomen over een bepaalde begrenzing van de Groene Zone. Die is vastgelegd in bepaalde documenten, zoals de IRV. We hebben bepaalde afspraken gemaakt over de verkeersafwikkeling. Die zien we nu in dit bestemmingsplan niet terug. Maar wat ik zeg, is dat we juist die besluiten die wij genomen hebben, die de basis vormen voor de kwaliteit van het gebied, terug willen zien. Dus dat betekent een begrenzing die overeenkomt met de afspraken en de uitgangspunten die wij in het verleden benoemd hebben. Dat is die 1500 meter die we in het verleden hebben genoemd. Daar zijn verschillende moties op ingediend. Dat heeft te maken met een openheid in het gebied. Daarna zijn er allerlei vervolgeb besluiten geweest, waar deze gemeenteraad aan gebonden is. Dat is ook de bestuurlijke afspraak van 2019. En daarom is er ook terecht in de zienswijze verwezen naar die afspraken en

de begrenzing van het gebied. Dat is wat ik zeg. Wij willen de afspraken die we in het verleden gemaakt hebben terugzien in het bestemmingsplan.

De **voorzitter**: Oké, na dit agendapunt is er tijd voor ijs. Wie weet is dit nog een goed onderwerp om misschien er uiteindelijk een zoete smaak bij te krijgen. Het woord is nog aan de heer Menken. Niet meer? Dan gaan we nog naar de concrete vraag die de heer Boon nog had over de communicatie. De wethouder.

Wethouder **Wassenaar**: Ja, voorzitter. De ideeën van de heer Boon daarover stemmen overeen met wat wij hebben uitgezet. Precies volgens die gedachtelijn hebben we ook afgesproken dat we daarover gaan communiceren. Er ligt eigenlijk al een persbericht klaar, maar we moesten wel even deze discussie afwachten en de nuances moeten we nog even invullen, maar het is exact de bedoeling.

Amendement op de zienswijze op het ontwerpbestemmingsplan Valkenhorst, gemeente Katwijk
Ingediend door fracties Lokaal Wassenaar!, VVD, CDA, D66, Fractie Mulder en Fractie Zoutendijk

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 13 juli 2021; gehoord de beraadslagingen;

overwegende dat:

- de gemeenteraad op 26 maart 2019 heeft ingestemd met de bestuurlijke afspraken over de ontwikkeling van voormalig Vliegkamp Valkenburg;
- sinds de ondertekening van de bestuurlijke afspraken het Rijksvastgoedbedrijf en de gemeente Katwijk in gesprek zijn;
- de gemeente Katwijk, de provincie en het Rijksvastgoedbedrijf zijn overeengekomen dat 600 woningen extra kunnen worden gebouwd;
- de gemeente Wassenaar niet meer dan de afgesproken 5000 woningen wil bouwen en daarom heeft gevraagd om nader onderzoek naar de effecten van een groter aantal woningen in dit gebied;
- de Groene Zone een belangrijke kwaliteit kan toevoegen aan het woonklimaat van projectlocatie Valkenburg en voor de lange termijn een hoge kwaliteit toevoegt aan de regio;
- er een landelijk, regionaal en lokaal stikstofprobleem is;
- de verkeersproblematiek in de regio en door Wassenaar groot is;
- een verdere toename van het gemotoriseerd verkeer op de bestaande wegen onwenselijk is;

besluit:

het ontwerpbesluit behorend bij het raadsvoorstel over het vaststellen van zienswijzen op het bestemmingsplan woongebied Valkenhorst te wijzigen:

- beslispunt 1 aanpassen: in te stemmen met de zienswijze aan gemeente Katwijk over het concept Bestemmingsplan Valkenhorst en deze naar voren te brengen zoals verwoord in de bij dit besluit behorende brief, inclusief bijlage,;

als volgt te wijzigen en hieraan toe te voegen:

- 'in te stemmen met de **aangepaste** zienswijze aan gemeente Katwijk over het concept Bestemmingsplan Valkenhorst en deze naar voren te brengen zoals verwoord in de bij dit besluit behorende brief, inclusief bijlage.';

de tekst van de zienswijze behorend bij het raadsvoorstel over de zienswijze op het bestemmingsplan Valkenhorst in Katwijk als volgt te wijzigen:

na de alinea:

"College en raad van Wassenaar zijn van mening dat de herontwikkeling van het voormalig vliegkamp van groot regionaal belang is, en grote impact heeft op het toekomstige leefmilieu in onze gemeenten. Bovendien zal het zeker 15-20 jaar duren voordat de realisatie van de plannen kan worden afgerond. Vanwege de grote regionale en lokale belangen heeft Wassenaar al vanaf de sluiting van het vliegkamp in 2006 gekozen voor een actieve rol in het proces van herontwikkeling van het gebied. Wij onderschrijven de noodzaak om met een aantrekkelijk woningbouwprogramma het grote tekort aan woningen in de regio terug te dringen, maar zijn van mening dat de leefbaarheid in de regio slechts kan worden geborgd door een evenwichtige samenhang tussen woningbouw, verkeer, innovatieve werkgelegenheid én de versterking van natuur en recreatie. In dit bijzondere gebied, met waardevolle natuur, grote landschappelijke waarden en een rijke

cultuurhistorie, is het vinden van dit delicate evenwicht geen sinecure. Het voorbehoud van de Wassenaarse raad bij het vergroten van het woningbouwprogramma met 600 woningen moet dan ook tegen deze achtergrond worden beschouwd."

de volgende tekst toe te voegen:

'De gemeenteraad heeft op 13 juli jl. besloten dat aan een toename van 600 woningen aan de 5000 woningen die in de bestuurlijke afspraken zijn vastgelegd, de volgende voorwaarden dienen te worden verbonden en onderdeel uitmaken van deze zienswijze op het bestemmingsplan

Valkenhorst:

- de 600 extra woningen worden in fase 1 gerealiseerd, zonder dat dit leidt tot verhoging van het aantal te realiseren woningen in fase 2;
- de Bestuurlijke Afspraken 2018 worden opgenomen in bestemmingsplan woongebied Valkenhorst, inclusief de begrenzing en de vormgeving van de overgang naar de Groene Zone;
- de aanleg van de robuuste groen- en waterstructuur van woongebied Valkenhorst, het doortrekken van de tankgracht en de koppeling van de structuurwatergangen wordt gelijktijdig met de ontwikkeling van fase 1 opgestart;
- Katwijk werkt samen met Wassenaar aan de verdere uitwerking van de aangepaste begrenzing van fase 2 (vanaf start opstellen stedenbouwkundig raamwerk begin 2022), inclusief het woongebied langs de grens met de Groene Zone en het top wonen milieu;
- de provincie monitort de verkeersintensiteiten rond Valkenhorst frequent en langjarig en stelt gegevens beschikbaar. Uitgangspunt voor de monitoring is de huidige intensiteit op de N441. De monitoring vindt tenminste jaarlijks plaats tot realisatie van de laatste woning op de locatie Valkenhorst. Indien sprake is van een toename van het gemotoriseerd verkeer op de N441 met meer dan 10%, dan neemt de provincie of wegbeheerder maatregelen na instemming van de gemeenteraad van de gemeente Wassenaar, die leiden tot vermindering van de intensiteit tot het huidige niveau;
- Katwijk werkt samen met Wassenaar richting provincie voor afwaardering van de N441 en bij ingebruikname van de RijnlandRoute de afwaardering van de N44;
- de kosten voor compenserende en mitigerende maatregelen in de Groene Zone worden gedragen door de in Valkenhorst ontwikkelende partijen;
- in Valkenhorst, in de Groene Zone en rond het Valkenburgse Meer worden geen windturbines opgericht;
- het eventueel realiseren van extra woningen in De Woerd/Zijlhoek/Valkenburgse Meer slechts acceptabel is wanneer dit leidt tot evenredige uitbreiding en versterking van de groen- en natuurgebieden, i.c. vergroting van de Groene Zone of creëren van extra groene ruimte in het plangebied, bij voorbeeld in de hangarzone of in het top wonen gebied.';

de tekst in de zienswijze:

"De twee majeure plandelen van de herontwikkeling - het woongebied Valkenhorst (op Katwijks grondgebied), en de Groene Zone (grotendeels op Wassenaars grondgebied en gedeeltelijk op Katwijks grondgebied) kunnen naar ons oordeel niet los van elkaar worden gezien. Ook de geplande ontwikkelingen in Mient Kooltuin, De Woerd/Zijlhoek en Valkenburgse Meer vormen naar ons oordeel een integraal onderdeel van de ontwikkeling van het gebied."

als volgt te wijzigen en toe te voegen:

"De twee majeure plandelen van de herontwikkeling - het woongebied Valkenhorst (op Katwijks grondgebied), en de Groene Zone (grotendeels op Wassenaars grondgebied en gedeeltelijk op Katwijks grondgebied) kunnen naar ons oordeel niet los van elkaar worden gezien. Ook de geplande ontwikkelingen in Mient Kooltuin, De Woerd/Zijlhoek en Valkenburgse Meer vormen naar ons oordeel een integraal onderdeel van de ontwikkeling van het gebied. **Deze samenhang in het totale gebied ontbreekt zowel in de ruimtelijke beoordeling als de uitgevoerde onderzoeken. Wij verzoeken u deze samenhang en de benodigde onderzoeken toe te voegen aan het bestemmingsplan.**"

Toelichting:

De gemeente Wassenaar heeft aan de medewerking voor realisatie van 600 woningen op de locatie Valkenhorst een aantal voorwaarden verbonden.

In het inmiddels ter inzage gelegde ontwerpbestemmingsplan is het aantal van 5600 woningen opgenomen binnen de bestemming Wonen. Daarom is het noodzakelijk om de voorwaarden voor de extra 600 woningen in de gemeentelijke zienswijze op het ontwerpbestemmingsplan naar voren te brengen.

Het bestemmingsplan moet het juridisch kader bieden voor de grootschalige ontwikkeling in dit kwetsbare en op zeer korte afstand van een Natura 2000-gebied gelegen locatie. Dit blijkt onvoldoende omdat zowel de wijze van bestemmen op een zeer globale manier en zonder de

noodzakelijke situering van bebouwing en infrastructuur als de effecten op natuur, milieu en verkeersafwikkeling in de hele regio onvoldoende kan worden onderzocht.

De **voorzitter**: Prima, dat was dan de tweede termijn, ook aan de zijde van het college en dan kunnen we over naar de stemming over het voorliggende amendement. Is er nog behoefte aan een stemverklaring op het amendement? Dat is niet het geval. Dus het amendement behorende bij het indienen van de zienswijzen, ingediend door de fracties van Lokaal Wassenaar!, VVD, CDA, D66, Fractie Mulder en Fractie Zoutendijk. Wie is voor het amendement? Ik constateer dat dat alle aanwezigen raadsleden zijn. Het amendement is hiermee aangenomen. En daarmee is het voorstel zoals voorligt, gewijzigd aan de hand van het voorliggende amendement. Wie is voor het besluit dat voorligt over de zienswijzen? Dat zijn de fracties van Lokaal Wassenaar!, VVD, Fractie Mulder, het CDA, GroenLinks, Hart voor Wassenaar, Fractie Zoutendijk, D66 en de PvdA. Wie is ertegen? Dat is de fractie van DLW en hiermee is het besluit aangenomen. Mijn voorstel is om de vergadering tot 21.05 uur te schorsen. Namelijk de deur van de Spiegelzaal staat nu open en daar staat Luciano, in ieder geval het ijs van Luciano u op te wachten om even met elkaar het zomerse gevoel te pakken te gaan krijgen. Ik wens u een hele smakelijke pauze. Gebruik die tijd overigens ook om alvast de andere onderwerpen vooraf af te stemmen, want dan houden we de vaart er lekker in. Ik schors de vergadering. En als u nog rekening wilt houden met het feit dat COVID nog steeds bestaat.

9. Herijking/aanscherping van het beleid t.a.v. zonnepanelen in beschermd dorpsgezicht/monumenten vrijgeven voor inspraak

De **voorzitter**: Dames en heren, hierbij heropen ik de vergadering. En ik hoop dat Luciano's ijs goed heeft gesmaakt, maar de recensies waren uitstekend die ik hoorde. Dus daar kunnen we toch trots op zijn in ons mooie dorp, dat wij de beste ijsbereider van Nederland, en misschien eigenlijk wel van de wereld hebben. Maar ja, ik hoor sommigen nu al denken, dat gaan we in Italië testen. Dat zullen we zien. Oké, maar ja, de Italianen kunnen niet met alles winnen. Ze worden overmoedig misschien. Zullen wij maar weer nederdalen naar agendapunt 9, de herijking/aanscherping van het beleid ten aanzien van zonnepanelen in beschermd dorpsgezicht en monumenten vrijgeven voor inspraak. En daarbij heb ik in ieder geval gezien dat er een drietal amendementen is aangekondigd, waarvan één een subamendement is op een ander amendement. We hebben ook alvast even naar de inhoud van de amendementen gekeken, en mijn voorstel zou zijn om de heer Zoutendijk in ieder geval als eerste het woord te geven over zijn amendement. Ik neem aan dat de heer Ronke ook wil spreken. Ik neem aan dat de heer Hendrickx ook wil spreken. Dat is het geval. Dan geef ik u als derde de beurt. En dan inventariseer ik verder.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter.

De **voorzitter**: Ja.

De heer **Hendrickx**: Ik kan heel kort zijn, want het subamendement van Hart voor Wassenaar is ingeschoven in het amendement van VVD.

De **voorzitter**: Kijk, heel goed. En wilt u nog wel het woord voeren?

De heer **Hendrickx**: Niet over het amendement.

De **voorzitter**: Oké, maar wel over het andere. Dan laat ik u gewoon als derde staan. Dan inventariseer ik verder wie verder het woord wil over dit onderwerp. Mevrouw Gout en de heer Koetsier. En de heer Boon. Heb ik dan iedereen? Ja en de heer Hendrickx, ik had u als derde neergezet. Dan is dat de sprekersvolgorde en gaan we eraan beginnen. De heer Zoutendijk, aan u.

De heer **Zoutendijk**: Dank u voorzitter. Ja, ik zou eigenlijk al mijn collega-raadsleden willen vragen om nog eens heel goed te kijken naar bijlage 1, de objectencriteria, en dan met name de foto's op pagina 6, 7 en 8. Een aantal van die foto's, daarvan denk ik, dit moeten we toch echt niet willen in Wassenaar, zeker niet dat dat op die manier doorgaat en het alleen nog maar meer van dat soort lelijke plaatjes worden van Wassenaar. Vandaar mijn amendement om een aantal dingen wel mogelijk te maken, maar een aantal dingen ook niet. En het onderscheid tussen beschermd dorpsgezicht en niet-beschermd niet te maken. Dan blijft er nog heel veel over wat wel kan, maar het gaat met name hier wat mij betreft om zaken die je kunt zien aan de straatzijde en er staan voorbeelden in op pagina 6, 7 en 8, waarvan ik hoop dat ook anderen zien dat dat niet wenselijk is. Ik ben me bewust dat het gaat om het vrijgeven voor inspraak, maar ik zou een paar van die opties dus graag geschrapt willen hebben, voordat het wordt vrijgegeven. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan de heer Ronke.

De heer **Ronke**: Ja, voorzitter, dank. Ik dank ook de wethouder dat hij dit stuk heeft gebracht naar aanleiding van een motie van de VVD een tijd geleden. We zijn blij dat er nu in ieder geval heldere spelregels komen.

De **voorzitter**: Mijnheer Ronke, ik bedacht mij iets. Het amendement van de heer Zoutendijk is overigens ingediend en daarmee maakt het onderdeel uit van deze beraadslaging. Mijnheer Ronke, dank u wel.

De heer **Ronke**: Ja, wij zijn blij dat er gewoon heldere spelregels zijn wat betreft zonnepanelen. En gelukkig heeft Wassenaar, kan ik tegen mijnheer Zoutendijk zeggen, een heel groot beschermd dorpsgebied. Dus het grote gedeelte wordt al goed beschermd. En het is ook belangrijk om dat zo te houden. Een groot deel van Wassenaar is ook niet-beschermd dorpsgebied. Ik noem even Polanenpark. En ik denk dat daar zonnepanelen, op die rechte daken, wel best goed zouden staan. Maar goed, de kern van de zaak is, heldere spelregels, dat kunnen we nu ter zienswijze inleggen en daar zijn we blij mee. We waren toch van mening dat we het iets moesten aanscherpen, vandaar dat de VVD een amendement wil indienen. Ik moet ook mijnheer Hendrickx bedanken dat hij zijn amendement wil inschuiven in die van ons. Dat maakt het mooier en efficiënter. Dus ik zou ook graag een amendement willen indienen om toch een kleine aanpassing te doen en het betreft vooral het binnen het beschermd dorpsgebied, puntje b, dat ook de bijgebouwen, schuren en dergelijke, zonnepanelen mogen die niet zichtbaar zijn vanaf de openbare weg of openbare ruimte. Dus bij dezen die ik het amendement in. Dank voorzitter.

De **voorzitter**: En daarbij wordt ook nog het gedeelte ingevoegd van het amendement dat Hart voor Wassenaar heeft ingediend.

De heer **Ronke**: Correct voorzitter.

De **voorzitter**: Dus dat betekent dat na bijgebouwen, 'schuren en carports' wordt ingevoegd. Dan weten we dat ook allemaal voor de administratie. Hartstikke goed. Dank en dan is het woord aan de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter. Ik mag namens de heer Van Rossem het volgende uitspreken. Hij was ook degene verantwoordelijk voor het amendement. Ere wie ere toekomt. In juni vorig jaar zegde de wethouder toe aan ons commissielid Van Rossem dat het college binnen afzienbare tijd met een voorstel zou komen, waarin de criteria voor het plaatsen van zonnepanelen op monumenten en/of in het beschermd dorpsgezicht zouden worden vastgelegd. Hart voor Wassenaar had namelijk vragen waarom het college toch een omgevingsvergunning had verleend voor zonnepanelen op een bepaald pand, ondanks een negatief advies van de commissie Welstand en Cultureel Erfgoed. Omdat er geen algemeen beleid was geformuleerd naar Wassenaar, kon dat tot willekeur leiden. Daarom zijn we blij dat er nu eindelijk een voorstel ligt dat ter inzage kan worden gelegd. Het voorstel is zelfs uitgebreider dan de wethouder vorig jaar toezegde, want het gaat nu om criteria voor het plaatsen van zonnepanelen overal in Wassenaar en op alle soorten panden, monument of niet. Zowel binnen als buiten de twee beschermde dorpsgezichten. Er zijn er namelijk twee, niet één. We kunnen ons vinden in het amendement van de heer Ronke van de VVD, dat kort samengevat bijgebouwen in het beschermd dorpsgezicht op dezelfde manier wil behandelen als hoofdgebouwen. Wij vragen ons alleen af of schuren en carports nu wel of niet meegenomen worden. Die staan namelijk wel in het collegevoorstel, maar niet in het amendement. Daarom dient Hart voor Wassenaar een subamendement in bijlage, om dit te verduidelijken. We zijn benieuwd naar de zienswijzen die binnenkomen op dit beleidsvoorstel. Uit betrouwbare bron hebben wij vernomen dat ten minste acht Wassenaarse organisaties al een zienswijze aan het voorbereiden zijn. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Gout.

Mevrouw **Gout**: Dank u voorzitter. Tijdens de commissiebespreking hadden we ook al gezegd dat we blij zijn met dit voorstel dat nu voorligt voor inspraak. Het voorstel wat voorligt vinden wij prima. En wij willen daar eigenlijk helemaal niks vanaf doen. Dus we vinden het, wij zullen niet instemmen met de amendementen die nog meer mogelijkheden voor zonnepanelen belemmeren ten opzichte van het voorstel dat het college heeft voorgelegd. Daar waren wij reuzeblij mee. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan de heer Koetsier.

De heer **Koetsier**: Dank u mijnheer de voorzitter. Het is goed en prima om hier aandacht aan te besteden, aan de zonnepanelen en het ook ietsje vrijer te laten. Wij steunen het voorstel zoals het is. Ook gewoon op bijgebouwen, op carports en als het zo snel mogelijk kan, ook op een grote carport bij De Kuil voor energieopwekking. Hopelijk moedigt dit ook iedereen aan om door te gaan met plaatsen van panelen, want zo draag je laagdrempelig bij aan de energietransitie. Wat ik niet helemaal scherp meer heb, is als je voldoet aan alle voorwaarden voor het plaatsen, is het dan ook straks vergunningsvrij en kan je de panelen plaatsen? Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. En de heer Boon.

De heer **Boon**: Dank u wel voorzitter. Het lastige is altijd als je een stuk voor je krijgt, dat eigenlijk ter inzage gaat, de inspraak ingaat, om eigenlijk wijzer te zijn dan de wijzen en dus te vinden dat het op voorhand al gewijzigd moet worden. Dat is altijd de vraag, hoever ga je daarmee? En er zijn, de amendementen zijn duidelijk. In tegenstelling tot de regeling zelf, want als ik vanaf de openbare weg geen zonnepanelen wil zien, dan zou ik bij alle vrijstaande woningen en alle woningen die niet bij elkaar aansluiten, zeggen, veel succes, want als ik op de Hoflaan ga staan zie ik alle woningen aan de Prinsenvweg aan de achterkant. Ook de dakvlakken. En dat geldt voor nog veel meer woningen en bijgebouwen. Dus dat wordt een hele ingewikkelde discussie. Dus in die zin zou het misschien nog aangescherpt kunnen worden, maar we zijn reuzebenieuwd naar de inspraakreacties.

De **voorzitter**: Dank. Dan geef ik het woord aan de wethouder.

Wethouder **Wassenaar**: Ja, opdracht gekregen van de raad, op basis van een motie van de VVD om hier een voorstel voor uit te werken. Er is grote maatschappelijke aandacht om dat ook te doen. Veel bewonersgroepen, wijkverenigingen en een coöperatie die zich sterk maakt voor energietransitie, plaatsen zonnepanelen. En het college is van mening dat met dit voorstel hier een prima gewogen voorstel ligt, dat aan alle belangen tegemoetkomt. Althans, zoveel mogelijk rekening houdt met de belangen die hier spelen. Enerzijds erfgoed, aanzicht en anderzijds de waarde van energiebesparing, dus het plaatsen van zonnepanelen. Dus ja, vanuit die gedachte, dat er echt heel lang en goed over nagedacht is en we ook nog eens een keer de zienswijze van onze inwoners gaan vragen, moet ik toch uitspreken dat wij u ontraden om die amendementen te aanvaarden, want dat doet geweld aan de intentie die we hier hebben geprobeerd neer te leggen. In de richting van de heer Zoutendijk merk ik nog op dat, daar waar het gaat om het gebied buiten het beschermd dorpsgezicht, waar hij dus ook een verdere bescherming in wil, dan moet ik hem er toch op wijzen dat door de gemeente al in 2017 die gebieden zijn aangewezen als welstandvrij. En daar gelden de objectcriteria al niet meer en dus op basis van die regeling kunnen daar nu al zonnepanelen worden geplaatst. En als je dat amendement dus volgt, dan gaan we terug in de tijd, en wordt het weer krappier. Dus dat is nog een extra afweging om dat niet te doen, mijnheer Zoutendijk. Tot zover voorzitter.

De **voorzitter**: Oké, dan inventariseer ik nog of er behoefte is aan een tweede termijn. Ik zie dat dat bij de heer Zoutendijk het geval is. Dan tweede termijn voor de heer Zoutendijk.

De heer **Zoutendijk**: Dank u voorzitter. Terug in de tijd kan soms wel betekenen dat dingen weer beter worden, maar dat zal de wethouder ook begrijpen.

De **voorzitter**: Wethouder.

Wethouder **Wassenaar**: Ik heb nog een vraag gemist van de heer Koetsier. En dat is de vraag of ze dan ook direct vergunningvrij zijn. Dat is niet het idee, want er moet soms ook een gewogen advies zijn, zeker als het om een monument gaat. Dus we willen alleen aangeven, in die gevallen gaan wij met een oogknip, zeg maar vergunning verlenen. Dus dat is ook wel weer prettig in het kader van de deregulering dat er dus snel geacteerd kan worden.

Amendement ingediend door Fractie Zoutendijk

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 13 juli 2021;

gelezen het raadsvoorstel nummer Z/21/051128/245039 inzake het vrijgeven voor inspraak van een herijking van het beleid t.a.v. zonnepanelen, in casu het aanpassen van de criteria voor de plaatsing van zonnepanelen en -collectoren;

- gelet op het gegeven dat zonnepanelen en -collectoren een aanslag kunnen plegen op redelijke eisen van welstand;
- gelet op het feit dat de voorgestelde criteria voor de plaatsing van zonnepanelen en -connectoren op daken buiten het beschermde dorpsgezicht, die zichtbaar zijn vanaf de openbare weg, ertoe leiden dat er een ratjetoe aan zonnepanelen wordt geaccepteerd, zoals beschreven in bijlage 1 op pagina 6 (4e foto), 7 (3e foto), 8 (1e foto);

wijzig het ontwerpbesluit als volgt:

- onderdeel 'A - Buiten het beschermde dorpsgezicht:' vervalt;
- onderdeel 'B - Binnen het beschermd dorpsgezicht:' wordt gewijzigd in: 'Binnen en buiten het beschermde dorpsgezicht:'."

Toelichting:

Met dit amendement beoogt de indiener om Wassenaar mooi te houden, ook buiten het beschermde dorpsgezicht.

De **voorzitter**: Oké, dan gaan we over naar de besluitvorming. En inmiddels, mooi is dat toch van ons iBabs-systeem, dat het subamendement inmiddels er ook netjes is ingevoegd, dus we hebben twee amendementen voorliggen. En ik wil dus de amendementen in stemming gaan brengen. En om te beginnen het amendement van de Fractie Zoutendijk over de zonnepanelen. Wie is voor dit amendement? Dat is de Fractie Zoutendijk, DLW. Wie is tegen? Dat zijn de fracties van Lokaal Wassenaar!, VVD, Fractie Mulder, het CDA, GroenLinks, Hart voor Wassenaar, D66 en de PvdA. En daarmee is het amendement verworpen.

Amendement Zonnepanelen in beschermd dorpsgezicht Ingediend door VVD en Hart voor Wassenaar

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 13 juli 2021;
gelezen het raadsvoorstel inzake de Herijking/aanscherping van het beleid t.a.v. zonnepanelen in beschermd dorpsgezicht-monumenten vrijgeven voor inspraak;

overwegende dat:

- monumenten en het beschermd dorpsgezicht van Wassenaar belangrijk zijn voor de kwaliteiten van ons dorp;

wijzig de tekst van het besluit als volgt:

B Binnen het beschermd dorpsgezicht:

- op het dak: voor zover niet zichtbaar vanaf de openbare weg. Hierop zijn uitzonderingen (zie hieronder);
- beperkte opstelling in de tuin: toegestaan op het achtererf;
- Grotere opstelling in de tuin: een ontheffing is mogelijk bij een goede ruimtelijke onderbouwing;
- op bijgebouwen, schuren, carports: het hele dak;
- als erfafscheiding;
- monumenten en beeldbepalende panden: in principe niet zichtbaar vanaf de openbare weg, gewogen advies van de Welstandscommissie;

komt als volgt te luiden:

B Binnen het beschermd dorpsgezicht:

- op de daken van hoofdgebouwen, bijgebouwen, schuren en carports: voor zover niet zichtbaar vanaf de openbare weg. Hierop zijn uitzonderingen (zie hieronder);
- beperkte opstelling in de tuin: toegestaan op het achtererf;
- grotere opstelling in de tuin: een ontheffing is mogelijk bij een goede ruimtelijke onderbouwing;
- als erfafscheiding;
- monumenten en beeldbepalende panden: in principe niet zichtbaar vanaf de openbare weg, gewogen advies van de Welstandscommissie."

De **voorzitter**: Dan breng ik in stemming het amendement van de VVD, ingevoegd met subamendement van Hart voor Wassenaar. Dus VVD, Hart voor Wassenaar. Wie is voor dit amendement? Dat zijn de fracties van de VVD, Fractie Mulder, Hart voor Wassenaar, DLW en Fractie Zoutendijk. Wie is ertegen? Dat is Lokaal Wassenaar!, het CDA, D66 en de PvdA. De snelle rekenaars onder ons geven aan dat het amendement... GroenLinks was tegen het amendement. Dan is het amendement aanvaard met 11 stemmen voor en 9 stemmen tegen. Het amendement is

aanvaard, en dan breng ik het voorstel in stemming, en dat is dus het voorstel, inmiddels het gewijzigde voorstel, om de herijking/aanscherping van het beleid vrij te geven voor de inspraak. Wie is daarvoor? Dat zijn alle aanwezige raadsleden. En daarmee is het aanvaard. Dank u wel.

10. Raadpleegbrief Wensen en bedenkingen te uiten over de te kiezen inzamelvariant

De **voorzitter**: Dan gaan we naar agendapunt 10, Raadpleegbrief Wensen en bedenkingen te uiten over de te kiezen inzamelvariant. Ik ga inventariseren. We hebben in ieder geval gezien dat er amendementen zijn ingediend en dat is een amendement van het CDA en DLW over een inzamelingsvariant en er ligt een amendement Wensen en bedenkingen van VVD en D66, fractie Mulder en de PvdA. Het is altijd goed gebruik om met de indieners van de amendementen te beginnen. Wie mag ik namens het CDA het woord geven? Dat is de heer Everard, dan de heer Borm en dan ga ik verder inventariseren wie het woord wil. Dat is de heer Mulder, de heer Weyn, de heer Van Sloten, de heer Hendrickx, de heer Paulides, de heer Zoutendijk, mevrouw Gout en de heer Van Noort. Het woord is aan de heer Everard.

De heer Everard: Ja voorzitter, dank u wel. Als Avalex op de agenda staat, is er meestal de garantie dat het heel lang gaat duren, ik zal in ieder geval proberen daar geen bijdrage aan te leveren, ook vanavond niet. Ik heb ook zitten dubben of ik wel of geen amendement zou indienen en dat heeft eigenlijk met twee dingen te maken, dat we van het college maar liefst vijf varianten krijgen waaruit we als leken mogen kiezen en, wat misschien wel het allerbelangrijkste is en wat mij steeds meer is gaan dagen, is dat er over zo'n belangrijk onderwerp als het afval eigenlijk totaal geen participatie met onze burgers, onze inwoners is geweest. Nogmaals, er zijn heel veel burgers in onze gemeente die het niets uitmaakt, maar er zijn er misschien nog wel veel meer die het wel heel veel uitmaakt en dan heb ik het nog niet eens gehad over onze jongeren, ik probeer soms aan de jongeren uit te leggen waarmee wij hier allemaal bezig zijn en dat is soms echt heel erg moeilijk. Dat is het eerste voorzitter. We hebben een hele mooie technische sessie gehad met drie echte afvalspecialisten, de wethouder erbij en de echte hardcore afvalspecialisten in deze gemeenteraad, die zijn er ook zeker. We hebben ook een hele mooie commissievergadering gehad en voorzitter, ik heb toen ook wel in een van die sessies gevraagd...

De **voorzitter**: Mijnheer Everard, mag ik u complimenteren. Ik denk dat in een verslag van de raad van de gemeente Wassenaar niet eerder het woord dat u net bezigde heeft gestaan en dat is mooi. Hardcore afvalspecialist, geweldig mijn complimenten. Gaat u door.

De heer **Everard**: Het is echt zo voorzitter, ik kan er niets aan doen, soms zou ik het iets minder willen, maar het is echt zo, dus daar ook alle respect voor. Ik heb wel gevraagd om meer diepgang in het voorstel, niet alleen over het geld en de dienstverlening, maar ook heel erg over het milieu en de effecten van het gedrag van mensen want die zijn misschien nog wel crucialer. Dat heb ik ook na die sessie gehad en dat is ook wel een beetje het punt, dat ik er ondanks dat er geen participatie is geweest en ondanks dat we vijf varianten hebben gekregen toch voor heb gekozen om een amendement te maken voor een van de varianten en dat is de variant die volgens de specialisten veruit het beste scoort, dus niet volgens mij maar volgens de specialisten. Dat heeft te maken met de gedragsbeïnvloeding ++, service ++, milieu ++ en als we eenmaal per twee weken nascheiding doen, is dat ook het goedkoopste, alleen die is nog iets goedkoper. Dat was voor mij toch het idee en ik ben erg blij dat ik samen met DLW toch een amendement heb kunnen maken, dat is heel erg nadrukkelijk om gewoon te zeggen waar we naartoe moeten met zijn allen. We hebben nog veel te veel afval, 211 kilo, en we moeten nog veel meer doen met die bronscheiding door inwoners zelf, ook pmd, gft, papier, glas, textiel, we moeten het allemaal doen met elkaar. Ik denk dat dit ook een grote weg is, dat zal een flinke uitdaging zijn want daar hebben we veel meer communicatie voor nodig dan er nu is. Het is ook een beetje de vraag hoe we dat in onze nieuwe organisatie kunnen organiseren, het kan voor een deel met die afvalcoaches van Avalex, maar het kan ook door de goede initiatieven van de burgers van Wassenaar veel meer in het licht te zetten. Voorzitter, het is ook goed, daar zijn wij ook voor, om gebruik te maken van nascheiding waar dat kan. Dat is ook een hele goede en dat kan nu al veel eerder misschien dan we eerder dachten dat het zou kunnen. Dus het is prima om ook die nascheiding in te zetten, maar mijn amendement is dan ook wel... Dat heb ik ook nadrukkelijk van de specialisten meegekregen, bronscheiding waar het kan en nascheiding waar het moet. Dat is wel echt de basis van ons voorstel. We hebben een hartstikke mooie pilot met het scheiden van pmd met 2000 huishoudens gedraaid die hartstikke goede resultaten heeft opgeleverd, wij willen daar heel graag mee door en we willen dat ook graag uitbreiden in het deel van Wassenaar waar dat maar kan. Dat kan niet in heel Wassenaar, volgens de varianten die we hebben gekregen kan het in de helft van Wassenaar, daar ga ik dan maar vanuit, en dat is dan een voorstel dat we graag zouden willen uitbreiden naar de helft van Wassenaar. Dan kom je dus ook op variant 1 die in de raadpleegbrief staat. Wat dat betreft, is dat

voor ons de meest wenselijke keuze, maar daarbij wil ik wel aangeven dat die dienstverleningsovereenkomst voor ons helemaal in de geest moet worden afgesloten met bronscheiding waar het kan en nascheiding waar het moet, maar we willen de Wassenaars burgers de komende jaren ook veel sterker bij het afval betrekken. Ik denk dat dit absoluut noodzakelijk is want zoals het deze keer gaat, dat is eigenlijk gewoon niet goed. Ik denk dat het goed is voor het milieurendement dat we kunnen behalen, maar ook voor het serviceniveau en het kostenniveau dat aansluit op wat de mensen graag willen. Wij hopen dan ook dat het college in ieder geval in het vervolg, voor die 2023-overeenkomsten en verder, die participatie dan wel goed ter hand neemt. Dat is dan ook de basis van dit amendement dat ik mede namens DLW heb ingediend.

De **voorzitter**: Dank u wel, dan maakt het hierbij deel uit van de beraadslaging. Dank. Dan is het woord aan de heer Borm.

De heer **Borm**: Ja dank voorzitter. De VVD heeft zich de afgelopen weken opnieuw uitgebreid verdiept in het gewenste afvalbeleid voor onze mooie gemeente en opnieuw tientallen verslagen en rekenkamerrapporten van andere gemeenten uit het land die met hetzelfde worstelen bestudeerd om vanavond tot ons standpunt en amendement te komen. Allereerst wil ik graag stilstaan bij de resultaten van de pmd-proef die het afgelopen jaar in Wassenaar liep. De pilot was een groot succes en die uitslag kunnen en willen we absoluut niet naast ons neerleggen. We hebben met deze raad tot die pilot besloten toen nascheiding nog geen optie was. Er is 26 kilo pmd per inwoner opgehaald en slechts 12 kilo verbrand. In heel veel gemeenten wordt slechts tussen de 10 en de 20 kilo per inwoner met een minicontainer opgehaald en dat bewijst dat de inwoners van deze proefwijken bovengemiddeld goed kunnen bron scheiden als het ze voldoende gemakkelijk gemaakt wordt want we hebben vandaag ook vernomen dat 77% van de verzamelcontainers met pmd in de eerste vier maanden van 2021 is afgekeurd en toch restafval is geworden en dat is een treurniswekkend getal. Vanaf 2022 kunnen we over op pmd-nascheiding, daarmee kunnen we 28 kilo uit het restafval halen en wordt slechts 10 kilo via het restafval verbrand. Dat kon eerder niet en we weten pas in 2021 dat dit ook echt gaat kunnen. Qua pmd scheiden machines slechter dan de superscheiders die we in Wassenaar veel hebben en waarvan we er meer nodig hebben. Die superscheiders scheiden al het pmd netjes aan de bron en dat kan de machine niet achteraf, maar machines kunnen wel beter scheiden dan de gemiddelde inwoner van Nederland en zelfs beter dan de bovengemiddelde scheider die we in de proefwijken van Wassenaar zijn tegengekomen. Wat ook duidelijk is, is dat we met 211 kilo restafval per inwoner, ook na eventuele nascheiding, nog mijlenver verwijderd zijn van het doel om per 2025 nog maar 30 kilo restafval per inwoner over te houden. De benodigde 85% reductie van het restafval dat verbrand moet worden, kan alleen maar door een combinatie. Dat is een combinatie van andere verpakkingen door producenten, beter inkoopgedrag van de consument, betere bronscheiding en brede nascheiding. Je komt er echt niet als je een van die vier weghaalt, we hebben ze alle vier nodig. We willen onze inwoners die zich de afgelopen jaren zo goed hebben bewezen met die pmd-bronscheiding vragen door te gaan met bronscheiding en het liefst ook met pmd-bronscheiding in de eigen keuken, zodat dit in een afgesloten zak schoon en droog naar de nascheidingsband gebracht kan worden, maar in elk geval met de 70 kilo per inwoner keukenafval die nog in het restafval beland en met het glas, oudpapier en textiel dat ook nog steeds onnodig vaak in het restafval beland.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx heeft een interruptie.

De heer **Hendrickx**: Ja. U spreekt over een zak waarin pmd gedaan wordt, die dan op de sorteerband terechtkomt. Hoe komt die op de sorteerband terecht?

De **voorzitter**: De heer Borm.

De heer **Borm**: Dank voorzitter, in reactie op de vraag van de heer Hendrickx. Op het moment dat een inwoner de afgesloten zak in een minicontainer heeft gedeponneerd wordt deze in een vrachtwagen opgehaald met andere al dan niet afgesloten zakken met restafval en pmd-afval. Die worden in een vrachtwagen samengeperst, ze gaan naar een overslag en daarna worden ze naar de nascheidingsinstallatie in een ander deel van het land gereden, dan kan in Alkmaar of ergens anders zijn, en daar worden ze op de nascheidingsband gelegd. Sommige zakken zullen in dat proces openbreken en sommige zakken zullen intact blijven.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Begrijp ik het goed dat thuis wordt voorgescheiden en het dan in principe wordt gemengd? Ik heb eens gekeken hoe zo'n pers in zo'n vrachtauto werkt en alle zakken gaan

open. Vervolgens gaan we wat voorgescheiden is nascheiden omdat het gemengd bij de nascheider terecht komt. Is dat een goed begrip van de zaak?

De **voorzitter**: De heer Borm.

De heer **Borm**: Dank voorzitter. Het begrip van de zaak is dat we van Avalex en HVC, de experts, hebben vernomen dat we op dit moment 70 tot 80% van al het pmd dat in het restafval zit kunnen nascheiden met de nascheidingsinstallatie van HVC. We vragen vandaag om een pilot die ook geëvalueerd moet worden en we hopen dat daarmee die 70 à 80%, 80 of misschien zelfs 85% wordt. Zo geven wij een helder perspectief aan wat inwoners die graag het juiste willen doen met hun afval nog meer kunnen doen en wanneer alle inwoners van Wassenaar en ook alle inwoners van de andere nascheidingsgemeenten die naar diezelfde nascheidingsinstallatie gaan dit gedrag gaan vertonen, ben ik ervan overtuigd dat die 70 tot 80% steeds hoger wordt.

De **voorzitter**: Ik zag ook nog een interruptie van de heer Everard. Ik denk dat die op hetzelfde punt is, dus ik zou graag het woord willen geven aan de heer Everard want u hebt al twee vragen gesteld.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter prima uitstekend, maar mijn vraag is niet beantwoord. Ik ben nog niet tevreden met de wijze waarop met mijn vraag is omgegaan.

De **voorzitter**: Ik zag de heer Everard aanhaken en laten we even kijken wat daar uitkomt. De heer Everard.

De heer **Everard**: Ja dank u wel voorzitter. De familie Everard probeert echt serieus af te vallen en ook heel erg serieus afval te scheiden, dat proberen we allebei te doen. Ik begrijp uit het voorstel dat wij straks van wethouder Schokker allemaal zo'n rol met zakken krijgen, die gaan wij dan heel netjes vullen en die doen wij dan samen met pmd in de restcontainer. Komen er dan twee afvalwagens, de eerste die de pmd-zakken uit de container haalt en de tweede die de rest van het afval meeneemt, hoe moet ik dat zien? Ik wil echt bloedserieus met dat scheiden doorgaan, maar het moet wel iets opleveren en mensen moeten wel het idee hebben dat ze het niet voor niets doen, dat het niet in die vrachtwagens samengeperst wordt en er niets van overblijft. Dan kunnen we die zakken beter voor iets anders gebruiken en met dat plastic niet nog meer afval maken.

De **voorzitter**: De heer Borm

De heer **Borm**: Dank voorzitter, dank ook voor deze vraag, een hele terechte vraag. Wij hebben zelf uiteraard de wijsheid niet in pacht. We hebben met de raad meerdere bezoeken aan onder andere AVR, AEB en Suez, waarbij Suez de plek is waar het brongescheiden pmd naartoe gaat en AVR en AEB hebben allebei nascheidingsinstallaties. Daar is in alle gevallen wel duidelijk gemaakt dat bij alle systemen sprake is van stoorstoffen. Aan de bronscheidingskant wordt tot 15% aan stoorstoffen geaccepteerd, daarboven wordt het afgekeurd en dat is bij driekwart van onze verzamelcontainers het geval. Er zit nog steeds 15% aan stoorstoffen tussen en dat is een rendement van 85%. We hoorden van AVR dat er 70 tot 80% uitgehaald wordt en dat doet niet heel erg veel onder voor die minimaal 85% puur pmd die bij bronscheiding aangeleverd wordt. Dus je zit op die verschillen in reactie op uw vraag of het zin heeft, er is voor zover wij weten niet eerder een dergelijke pilot gedaan, maar het is wel duidelijk dat hoe meer het pmd een smurrie is geworden, des te vuiler het restafval is en des te minder goed het nascheidbaar is en dat geldt niet alleen voor pmd. We hebben een verwerker die ook brede nascheiding kan aanbieden, er zijn bij HVC meerdere pilots en op termijn kan het zo zijn, ondanks dat we op die nascheiding blijven inzetten... Er zijn superscheiders, er zijn mensen die hun gedrag laten beïnvloeden en er zijn mensen die dat helaas niet laten doen. Als mensen er glas bij gooien, wat we absoluut niet aanmoedigen, dan kan dit er op een gegeven moment wellicht ook uitgehaald worden. Des te schoner het restafval is, des te beter het kan worden nagescheiden. Dat hebben we bij alle werkbezoeken en van de afvalexperts gehoord en dat is een van de belangrijke redenen dat wij nu voorstellen om deze pilot te doen.

De **voorzitter**: De heer Everard.

De heer **Everard**: Ja voorzitter dank u wel. Met alle respect, dat is natuurlijk geen antwoord op mijn vraag want het antwoord op mijn vraag zou gaan over waarom mensen, als we gaan voor dit systeem dat u voorstelt, al die pmd gescheiden in een zak moeten doen die dan in diezelfde vrachtwagen geperst wordt? Alle problematiek is helder, maar ik snap gewoon niet wat dat met die zak doet, volgens mij moeten bewoners er echt van overtuigd zijn dat het zin heeft wat ze doen.

Bij die pmd-proef in Wassenaar-Zuid heeft het zin, maar ik zie de meerwaarde nog niet in restafval in combinatie met een zak met pmd en ik hoop echt dat u aangeeft waarom het zo van belang is dat mensen in het nieuwe systeem, waarin restafval gecombineerd wordt met pmd, wel heel serieus thuis gaan scheiden, maar dat het dan wel in één vrachtwagen en geperst wordt want dat begrijp ik.

De **voorzitter**: De heer Borm.

De heer **Borm**: Voorzitter, we hebben een hele schone discussie over een heel vuil onderwerp. Als we kijken naar de documentaires, is het helaas zo dat heel veel van het plastic dat wordt ingezameld belandt op plekken waar we dat absoluut niet willen of zouden hebben verwacht. Het is helaas ook zo, dat hebben we vandaag vernomen, dat 77% van alles wat door heel veel mensen hartstikke goed en hartstikke netjes wordt gescheiden, zij hebben heel erg hun best gedaan om dat in de verzamelcontainer te doen, toch uiteindelijk na een omrit naar Delft, naar Twente wordt gereden om daar dan gewoon verbrand te worden. Het is een hele vuile sector waar heel veel zaken niet goed lopen. Wat wij hierin voorstellen is gedrag waarbij, als iedereen dat gedrag vertoont en er dus in dat restafval alleen nog maar zaken in de buitencategorie komen zoals chipszakken, pizzadozen of luiers waarvoor nog geen andere bronscheidingsoplossing bestaat, wanneer er steeds minder ander afval dat niet schoon of droog is, maar wat er een smurrie van maakt, als alles wat er een smurrie van maakt uit dat restafval verdwijnt, wordt het veel gemakkelijker om dat straks netjes over de nascheidingsband te scheiden. Als die 70 tot 80% nu al gehaald kan worden, dan...

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx, mijnheer Borm rondt zijn antwoord op de vraag van de heer Everard af en dan krijgt u de mogelijkheid. De heer Borm.

De heer **Borm**: Wanneer we nu al die 70 tot 80% qua nascheiding kunnen halen, is het wat ons betreft een pilot meer dan waard, een pilot om inderdaad dat afval, pmd, in een aparte zak te doen want ook al wordt het samengeperst, dan nog is die extra laag ertussen een bescherming tegen het meer smurrie worden dan als het allemaal al in de minicontainer los bij elkaar zou worden gestopt.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Hendrickx, waarbij het natuurlijk heel goed is... Dit is kennelijk wel de hamvraag van dit debat om scherp te krijgen op wat de heer Borm voorstelt, waarbij het natuurlijk een uitkomst kan zijn dat je het niet met elkaar eens bent. Ook dat is een uitkomst van een debat, maar zeker. Mijnheer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, één ordeopmerking en mijn vraag. De ordeopmerking is dat er twee ongeveer gelijke vragen zijn gesteld waarop een betoog komt waarin het antwoord op de vraag niet wordt gegeven. Dat is 1 en dat is een ordepunt. Ik geef dat even mee aan u als voorzitter van dit gezelschap. De inhoud van mijn vraag is heel eenvoudig. Is het zo dat je thuis aan bronscheiding doet, je pmd in plasticzakken doet, je die met het restafval in de grijze container gooit, die in één auto gaat en dat, met de kennis van wat er in een afvalauto gebeurt, het wordt vermengd, de zakken worden opengereten en het vervolgens door de verwerker van het afval uit diezelfde bak wordt nagescheiden, is dat het proces? Het is bijna een ja- of nee-antwoord. Ik verzoek de heer Borm zich te beperken tot enige woorden.

De **voorzitter**: Nou dat is het mooie, dat iedere raadslid zijn eigen woorden kiest. Het is ook wel mooi als je in het debat in ieder geval helder maakt waar het punt op slaat en volgens mij is het de heer Borm inmiddels volstrekt helder waar het om gaat. Mijnheer Borm, de vraag is helder en ik hoor graag uw antwoord.

De heer **Borm**: Dank voorzitter. In de kortst mogelijke bewoordingen is het antwoord 'ja'. In de iets langere bewoording is het zo dat waar de heer Hendrickx het heeft over een vrachtwagen...

De **voorzitter**: Mijnheer Borm, ik had de indruk dat de heer Hendrickx een ja- of een nee-antwoord wilde en u hebt het ja-antwoord gegeven en daarmee is het helder. Prima, mijnheer Borm gaat u door want dit waren interrupties op uw betoog, u kunt doorgaan met uw betoog.

De heer **Borm**: Dank. Ik was aan het einde van mijn stilstaan bij de resultaten van de proefwijken en ik wilde doorgaan naar dat heldere communicatie naar inwoners voor ons cruciaal is. In de argumentenboom die we bij het voorstel gekregen hebben, worden argumenten voor bronscheiding of voor nascheiding gegeven. Nergens, ook niet in alle landelijke onderzoeken die wij geraadpleegd hebben, wordt gepleit voor bron- en nascheiding tegelijkertijd in dezelfde wijk, in dezelfde straat,

bij een bewoner van een huis en een bewoner van een appartement met twee compleet principeel andere systemen. Wij hebben hele grote moeite met die combinatie waar geen onderzoek naar gedaan is en waar geen eerdere andere ervaringen van bekend zijn.

De **voorzitter**: Mijnheer Paulides.

De heer **Paulides**: Dank voorzitter. Ja ik wil toch even reageren op de woorden van de heer Borm. Geen onderzoek gedaan, maar de infographic is toch duidelijk? Bij alleen nascheiding is de opbrengst van de pmd € 150.000,00 lager en zijn de totale kosten € 70.000,00 hoger. Dan is er wel geen onderzoek naar gedaan, maar Avalex heeft hier toch keiharde feiten op tafel gelegd?

De **voorzitter**: De heer Borm.

De heer **Borm**: Ik ben heel blij met deze vraag, dank mijnheer Paulides. Allereerst neem ik het de heer Paulides absoluut niet kwalijk dat hij de opheldering die we om 17.15 uur gekregen hebben, waarin die € 150.000,00 als hard feit is weggehaald omdat het toch € 100.000,00 had moeten zijn omdat er niet helemaal goed gerekend was, nog niet heeft gezien. Daarvan is al gezegd dat het € 100.000,00 zou moeten zijn, maar in de rekensom wordt wel uitgegaan van 27 kilo opbrengst. Landelijk is de pmd-opbrengst in minicontainers normaal gesproken tussen de 10 en de 30 kilo en dit zou heel erg hoog zijn. Stel dat het 20 kilo is, dan is de opbrengst nog maar € 60.000,00.

De **voorzitter**: De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja nu komt u weer met een verhaal over landelijk, maar het is toch een opbrengst van € 100.000,00 en niet van € 150.000,00, ik begrijp niet waarom dit dan nog zo in iBabs staat, maar de kosten zijn ook nog eens € 70.000,00 hoger. Ik begrijp de zin van en de wens tot alleen nascheiding niet.

De **voorzitter**: De heer Borm.

De heer **Borm**: Dank voorzitter. Ja ik probeer goed antwoord te geven op de vraag, het is complexe materie. U zegt dat het harde feiten zijn dat er € 150.000,00 aan opbrengsten zijn en € 70.000,00 aan meerkosten en ik wil daar graag goed antwoord op geven. Het college heeft de € 150.000,00 al genuanceerd tot € 100.000,00 en ik wil daarin de verdere nuance aanbrengen dat het eerder € 60.000,00 zou kunnen zijn wanneer de opbrengst aan pmd zou tegenvallen. Met de invoering van het statiegeld op Petflesjes per 1 juli 2021 en in 2022 op de blikjes is een verdere verlaging van de opbrengst aan pmd denkbaar. Het kostenniveau om al die routes pmd in te zamelen blijft altijd gelijk, maar de opbrengsten hangen af van het scheidingsgedrag van de inwoners. Ik wil alleen maar aangeven dat er een bandbreedte is van tussen de 10 en de 30 kilo. Het getal van € 100.000,00 opbrengst hoort bij scheidingsgedrag dat hoog in die bandbreedte zit en als dat een lage realisatie in die bandbreedte zou zijn, dan valt die opbrengst behoorlijk tegen. Daar staat tegenover dat er nog een vraag aan het college uitstaat over of er sprake zou zijn van een vergoeding, zoals het Afvalfonds het heeft uitgelegd, van € 8,90 per 100.000 kilo ter nascheiding aangeboden restafval. Met de tonnage die we in Wassenaar aan restafval verwachten, 211 kilo per inwoner, is dat een bedrag van ruim € 50.000,00.

De **voorzitter**: Ja mijnheer Paulides, u hebt ook al twee vragen gesteld.

De heer **Paulides**: Ik heb al spijt dat ik die vraag überhaupt gesteld heb.

De **voorzitter**: Oké, dat is dan ook een heldere constatering.

De heer **Paulides**: Zoals gebruikelijk komt er weer een enorm verhaal, maar feit blijft dat er bij bronscheiding en nascheiding misschien een opbrengst is en dat de kosten lager zijn. Klaar, maar dan krijg ik weer zo'n gigantisch verhaal.

De **voorzitter**: Oké, helder. Inmiddels vergadert u lang genoeg met elkaar om ongeveer de antwoorden en reacties van elkaar te kunnen inschatten. Oké, de heer Borm gaat u door en ik neem aan dat u richting een afronding gaat.

De heer **Borm**: Ik ga richting een afronding van de beantwoording van de vraag.

De **voorzitter**: De vraag is beantwoord, uw eigen inbreng.

De heer **Borm**: Oké, dan ga ik verder met mijn eigen betoog, dat is ook goed. Ik was bij mijn punt 2, heldere communicatie naar inwoners is cruciaal. Wij hebben grote moeite met de combinatie van bron- en nascheiding in dezelfde wijk en dezelfde straat, en mijnheer Paulides dan heb ik het niet over of dat technisch qua te verwachten opbrengst volgens experts haalbaar is, maar dan heb ik het over de communicatiecomponent. Daarvan hebben we verder eigenlijk geen onderbouwing gekregen, maar als volksvertegenwoordigers die dit ook aan de koffietafel aan mensen moeten kunnen uitleggen, kunnen wij ons heel moeilijk voorstellen hoe we bij variant 1 en variant 3 goed kunnen uitleggen dat een inwoner in een appartement het hartstikke goed doet als hij al zijn pmd-afval bij het restafval doet en dat zijn buurman in een huis het hartstikke goed doet als hij al zijn pmd in de pmd-minicontainer doet. Wij kunnen ons levendig voorstellen dat het gesprek van deze twee burens aan de koffietafel straks gaat over wat het juiste is om met die pmd te doen, of de chipszakken wel of niet bij het pmd mogen, terwijl we dat pmd-vraagstuk met de komst van nascheiding voor het hele dorp beter kunnen oplossen dan we via bronscheiding mogen verwachten en dit om maar een heel klein onderdeel van het veel grotere probleem van te veel restafval gaat. Voorzitter, wat ons betreft, gaat het gesprek aan die koffietafel vanaf 2022 alleen nog maar over hoe we het restafval zo schoon en droog mogelijk kunnen houden en hoe het inkoop- en bronscheidingsgedrag kan worden aangepast om een bijdrage te leveren aan de doelstelling van 30 kilo. We hebben nu een goede oplossing voor pmd en hoe schoner en droger ons restafval, hoe beter dat straks kan worden nagescheiden. Voorzitter, we hebben samen met D66, fractie Mulder en PvdA een amendement opgesteld waarin we een nieuwe raadsvariant voorstellen, een verstandige variant waarbij we optimaal gebruikmaken van nieuwe technieken. In deze variant hebben straks duizenden inwoners in Wassenaarse appartementen voor het eerst de gelegenheid om hun keukenafval in een groene verzamelcontainers te scheiden. Er komen meer verzamelpunten voor textiel, er komt heldere communicatie in de vorm van stickers en we hebben één heldere lijn naar de inwoners. Dat is pertinent niet 'gooi alles maar weer bij elkaar', maar dat is wel 'zorg voor zo droog en schoon mogelijk restafval waar zeker geen keukenafval meer tussen zit'. Voorzitter, ik rond bijna af. Met deze raadsvariant kiezen we ervoor om in 2022 een grote stap te zetten voor het milieu, service en communicatie. Wat betreft de kosten geldt dat we dit helaas pas echt in de eindafrekening zullen zien. Wij verwachten veel van dit pakket, maar de inwoners moeten het met hun bronscheidingsgedrag ook wel waarmaken. Als iedere inwoner van Wassenaar wekelijks 500 gram minder keukenafval in het restafval zou gooien, scheelt dat al € 35.000,00 per jaar in de begroting, alleen al aan verwerkingskosten. Voorzitter, bij dezen wil ik het amendement officieel indienen en de andere fracties in de raad oproepen om dit vanavond te steunen. Dank voor het woord.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan maakt het amendement ingediend door de VVD, D66, fractie Mulder en de PvdA hiermee deel uit van de beraadslagingen op dit moment. Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Mulder.

De heer **Mulder**: Dank voorzitter. We hebben weer een mooi moment te pakken want na alle inspanningen, met veel dank aan de heer Borm en mevrouw Gout, hebben we een stip op de horizon voor brede nascheiding. Helaas zijn we nog niet zover, maar we kunnen wel per 1 januari 2022 gaan nascheiden. Er is al zeer uitgebreid over gesproken, dus ik probeer het kort te houden. Je zou kunnen bepleiten dat mensen eigenaar van het afvalprobleem moeten zijn en dat met nascheiden de mensen die steeds minder afval hebben en de mensen die goed scheiden minder beloond worden. Wij zeggen tegen iedereen die zo goed zijn best heeft gedaan om het afval te scheiden, zowel in de pmd-bakken huis-aan-huis als tegen de mensen die het thuis hebben gescheiden en het naar de bovengrondse containers hebben gebracht: wij danken u voor uw inzet en zullen het werk dat u deed voortzetten, met minstens hetzelfde resultaat. Ook zeg ik tegen deze mensen dat we ook zorgen voor goede scheiding van het afval voor de mensen die het nu om zeer uiteenlopende redenen niet goed kunnen of willen doen. Als voorbeeld geef ik hierbij de kwartaalrapportage die vier uur geleden binnenkwam en waaruit bleek dat 76,5% van het pmd ingezameld in de verzamelcontainers boven de grond werd afgekeurd en dat er ook een netto-afname van 28% pmd in het aanbod van de minicontainers was. Voor de communicatie is het ook eenvoudiger: zorg voor schoon afval, dus geen gft en etensresten in de grijze bak, zodat het afval schoon is en perfect gescheiden kan worden. Hieraan draagt de vuilniszak met vooraf gescheiden pmd die in de grijze container gaat bij want hierdoor blijft het afval vers en kunnen we het goed scheiden. Als het op de laatste dag voor het wordt opgehaald viezer wordt, is dat beter dan dat het al een week in de vuilnisbak ligt te rotten. Hier ligt een grote opgave voor onze gemeente en daarom steunen wij de systematiek om stickers uit te delen als herinnering in de keukens en op de containers. Voorzitter, ik concludeer. Kiezen voor huis-aan-huis gescheiden afval voor een deel van Wassenaar zorgt ervoor dat het afvalbeleid volstrekt onduidelijk wordt voor de inwoners, de een heeft nascheiding en de buurman moet zelf scheiden, het percentage afkeur van pmd-bakken zal sterk oplopen, de mensen die het zo goed doen, worden uiteindelijk niet beloond omdat ook hun

afval zal worden verbrand, de doelstellingen worden niet gehaald en de kosten lopen op doordat de verbrandingsbelasting exponentieel stijgt voor de extra kilo's boven de 30 kilo per persoon na 2025. Nascheiden is volgens ons de enige optie waarbij er een mogelijkheid is dat we in de buurt komen van de milieudoelstellingen, we iedereen aan boord krijgen voor het afvalprobleem en we minder verbrandingsbelasting gaan betalen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan de heer Weyn.

De heer **Weyn**: Ja dank u voorzitter. Afvalinzameling is een lastige principiële keuze in deze DVO. Voor alle varianten is een casus te maken met hun eigen voor- en nadelen, maar het is duidelijk dat ons restafval met 211 kilo per persoon duidelijk te hoog is en nog steeds sterk vervuult met keukenafval, textiel, karton en gft. Dus het verbeteren van het scheiden van restafval is in alle varianten een must. Met een lange historie van discussies in de raad is besloten dat onze stip op de horizon nascheiding is, hoewel me in de discussie wel is opgevallen dat partijen hier soms een verschillende interpretatie aan geven. Lokaal Wassenaar! is ook voor nascheiding, maar de praktische toepasbaarheid en betaalbaarheid van nascheiding als nieuwe duurzame techniek is een belangrijke nevenvoorwaarde, het is dit middel en geen doel op zichzelf. Ten aanzien van de betaalbaarheid wordt het financiële plaatje bepaald door de aannames die aan de berekeningen ten grondslag liggen en dat is ook een beetje in een glazen bol kijken. Het is al eerder genoemd, maar de afkeuring van de pmd bij de pilot van de 2000 containers in Zuid laat een hogere goedkeuring van het pmd en een hoge betrokkenheid zien. De verzamelcontainers, ook al eerder genoemd, hebben op dit moment een hoge afkeur. De variant met de bronscheiding gaat min of meer uit van de resultaten van de pilot in Zuid voor heel Wassenaar en naar ons idee wordt het resultaat van bronscheiding voor de 50% van Wassenaar daarmee redelijk optimistisch ingeschat, minder pmd, minder opbrengst, minder Nedvang en meer verbrandingsbelasting. Er zijn onzekerheden over het aantal routes bij nascheiding en hier zijn juist optimalisaties mogelijk wat we nog niet terugzien. De infographic laat nauwelijks een afwijzend resultaat van de pmd-inzameling per inwoner voor bron- en nascheiding zien en de uitkering van Nedvang is daardoor doorslaggevend in het financiële plaatje. Het bedrag van € 150.000,00 lijkt daarbij overigens optimistisch ingestoken, ik hoorde net dat dit nu € 100.000,00 is, dat had ik gemist. Ook het recht op uitkering van het Afvalfonds van € 8,90 per ton restafval is niet meegenomen in het plaatje van de nascheiding en dit recht lijkt er naar onze mening wel te zijn. Graag een toelichting van de wethouder op of dit potentieel ook een effect van € 50.000,00 is. De milieuaspecten waren naar onze mening in eerste instantie wat onderbelicht, maar in latere brieven kwam meer informatie. We hadden bij de score op milieuaspecten van de deskundigen graag wat meer onderbouwing gezien dan alleen de score met plusjes. In de overweging 'hoe verder' hebben wij ook meegenomen of we aan inwoners kunnen uitleggen waar we met de afvalinzameling naartoe willen en of we consistent en begrijpelijk in ons beleid zijn. Wij scoren lager dan het 50-50%-beleid, mede gezien de eerdergenoemde stip op de horizon die wij hebben genoemd. Naast de genoemde financiële en milieuaspecten zien wij wel de toegevoegde waarde van het kweken van bewustzijn van het belang van scheiden bij de inwoners. Bij bronscheiding is dit veel duidelijker en bij nascheiding is een goede voorlichtingscampagne essentieel, daarin moet duidelijk worden gemaakt dat nascheiding niet betekent 'gooi alles maar in de grijze bak', integendeel. Het amendement van de VVD, D66, fractie Mulder en de PvdA beoogt door het inbrengen van elementen van bronscheiding naast nascheiding dit bewustzijn te behouden. Wij zien bij het gebruik van plasticzakken te deponeren in de restafvalcontainer overigens wel een aantal beren op de weg, begrijpen inwoners dit en gaat dit werken? Wij zien wel het positieve effect in het bijdragen aan het bewustzijn en de verwachting, ook al zou het initieel beperkt zijn zoals de heer Borm ook al aangaf, dat het bijdraagt aan een beter rendement van de pmd bij de nascheiding. Wel moet er daarbij reële voorlichting zijn dat het verzamelen van pmd in plasticzakken door de logistiek van de inzameling mogelijk aanvankelijk een beperkt rendement kan opleveren. Het echte resultaat moet worden gezien in het grotere plaatje van schoner restafval, dus minder keukenafval, textiel en andere zaken, dat is ook al eerder genoemd, op het moment dat we schoner restafval krijgen, is het gemakkelijker om het rendement van die zakken te zien. De pilot zal hier duidelijkheid in moeten geven. Daarnaast bevat het amendement een ander toevoeging zoals groene verzamelcontainers die wij als positief zien, maar de eerlijkheid gebiedt te zeggen dat die elementen ook in de andere varianten kunnen worden ingebracht. We zien de nascheiding zoals die nu in 2022 wordt aangeboden ook als een goede opstap naar de uiteindelijke brede nascheiding. Voor ons was ook van belang dat de keuze uit de varianten niet tot een onverantwoorde stijging van de Afvalstoffenheffing zou leiden en het amendement vraagt de raad hierover voor de begroting te informeren. Wij staan dus op zich positief tegenover het amendement, maar we horen graag wel eerst de reactie van het college voordat we tot definitieve besluitvorming overgaan.

De **voorzitter**: Een vraag van de heer Everard.

De heer **Everard**: Ja voorzitter, ik heb twee vragen. Dat is wat de heer Weyn van mijn amendement vindt, daar ben ik ook wel heel erg benieuwd naar en met name van het onderdeel participatie van de inwoners en de gedragsbeïnvloeding van de burgers. De heer Weyn sprak over plusjes en minnetjes, maar in variant 2 staat bij gedragsbeïnvloeding niet één minnetje, maar maar liefst drie minnetjes. Ik hoor graag van de heer Weyn wat hij daarvan vindt.

De **voorzitter**: De heer Weyn.

De heer **Weyn**: Dank u voorzitter. Zoals ik in het begin al aangaf, is voor alle varianten een casus te maken, dus de variant die de heer Everard voorstelt, is zeker ook een variant die te overwegen is. We praten hier eigenlijk over vier varianten die eigenlijk alle vier acceptabel zijn, waarbij de vijfde naar mijn idee eigenlijk alleen in aanmerking komt als we het idee hebben dat door alle onzekerheden de tijd nog niet rijp is voor besluitvorming. Dus ik vind het zeker een variant waarvan een casus te maken is, maar op dit moment zien wij in de andere varianten die in het andere amendement zijn genoemd meer merites. Het is gewoon een kwestie van ranking, niet goed of slecht, maar wij zien dat toch als de betere variant op dat moment. De tweede vraag ging geloof ik over plusjes en minnetjes. Ik zei al dat ik deze score meeneem, maar ik vind het erg lastig dat die op het laatste moment voor de commissie komen zonder eigenlijk veel onderbouwing, behalve dan dat ze van experts komen, van waar ze nou precies op gebaseerd zijn. Ja, je neemt het mee maar ik denk dat ook al eerder is gezegd dat ook uit andere onderzoeken blijkt dat er ook veel argumenten voor nascheiding zijn, ook uit milieuoverwegingen en wat betreft service. Als je naar service an sich kijkt, het feit dat je één container in plaats van meerdere hebt, is dat uit het oogpunt van dienstverlening de meest optimale gemakkelijke keuze. Je neemt het mee, maar ik wil het in dit geval niet doorslaggevend laten zijn. Ik hoop dat het hiermee voldoende beantwoord is.

De **voorzitter**: Ja dat is het geval, dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Dank voorzitter. Ik maak het niet heel lang want ik heb niet zo'n technische onderbouwing met allemaal cijfers en getallen zoals sommige anderen. Ik heb een beetje het gevoel dat raadsleden soms beter in dit onderwerp zitten dan de wethouder of zelfs de ambtenaren en ik weet niet of dat altijd een goede zaak is. Ik weet ook niet waar dat aan ligt, aan het college omdat die de stukken beter moet voorbereiden, of aan de raad omdat wij onze grens over stappen. We zouden moeten controleren of het werk goed gebeurt en niet op de stoel van de ambtenaren of de wethouder moeten gaan zitten. We moeten wel zorgen dat we het over dezelfde dingen hebben en het stoort me nogal dat we de waarheid gepresenteerd krijgen die een week later weer anders is en dat er vanmiddag weer andere cijfers binnenkomen. Dat maakt het wel moeilijk om echt goed grip op dit onderwerp te krijgen. Misschien moeten we ons ook niet helemaal op die specifieke getalletjes focussen want volgens mij is dat ook niet waar we naartoe moeten. Ik wil graag verder kijken, het doel moet zijn om de hoeveelheid afval te verminderen en dat is een opgave voor de afvalverwerker, die alle recyclebare delen uit het aangeboden afval moet halen, maar ook voor de inwoners die ervoor moeten zorgen dat er zo min mogelijk afval wordt aangeboden. Dit is een onderwerp dat zich heel goed zou lenen voor een bredere vorm van burgerparticipatie, het CDA zei het ook al. Het is jammer dat we dit hier in de raad doen en dat we de inwoners er maar zeer beperkt bij kunnen betrekken. Dat heeft ook te maken met het tijdstip, er zijn allemaal redenen waarom dat op dit moment niet kan, maar we zijn er nu toch al een aantal jaren mee bezig en ik denk dat dit beter had gekund. We moeten juist de inwoners erbij betrekken om te zorgen dat er zo min mogelijk afval wordt aangeboden en dat kan door bronscheiding of door minder afval je huis in te slepen. Ik vind dat we op dat laatste punt echt gewoon te weinig hebben gedaan, om die bewustwording bij de inwoners te vergroten. Sinds het stopzetten van de invoering van het nieuwe inzamelen, dat lijkt al een eeuwigheid geleden maar dat was in de vorige raadsperiode, is daar weinig voor in de plaats gekomen en de ondergrondse containers komen ook maar zeer langzaam in de grond, dat had echt beter gekund. We hebben inderdaad stickers gekregen, maar daarmee red je de wereld ook niet. Juist die combinatie van inwoners, de gemeente en de afvalverwerker is nodig om dat brede begrip van die opgave waar we voor staan te krijgen en dat begrip moet weer worden omgezet in een gedragsverandering. Dan even over het voorstel, ik vind het een hele lastige keuze. Ik begrijp het amendement van het CDA over bronscheiding waar kan, als het goed gaat moet je dat niet stopzetten, maar ik snap ook de nieuwe variant van de VVD waarin we misschien iets realistischer kijken naar wat het oplevert en of die bronscheiding breder is uit te rollen. Ik wacht even de reactie van de wethouder af en ik hoor ook graag van de wethouder hoe het college dat besluit uiteindelijk gaat nemen want het is een collegebesluit. Er wordt nu aan ons gevraagd om wensen en bedenkingen te uiten en mijn vraag is eigenlijk heel specifiek of de keuze van de raad wordt gevolgd. Als we het amendement van het CDA en DLW of dat van de VVD en anderen aannemen, is dat dan ook daadwerkelijk de keuze? Het amendement van de VVD dat

voorligt, is wel weer een hele uitgebreide en ik weet niet of dit überhaupt mogelijk is. Wordt dat hem dan ook of komt het college met een eigen afweging en een eigen keuze? Uiteindelijk is het altijd de keuze van het college, maar volgt het college de raad in dat geheel? Dat hoor ik graag van de wethouder.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter dank u wel. Ik herinner me inderdaad dat dit onderwerp de gemoederen al jaren in beweging brengt. Ik heb een verhaal en dat ga ik ook houden, maar ik wil vooraf wel een aantal vragen gesteld hebben. In de eerste plaats, is er tijd om het zesde alternatief of de zesde variant door te rekenen voordat moet worden besloten? Dat is vraag 1. Dan het tweede. Kennelijk is er discussie over de cijfers en dat hangt voor een deel samen met aannames en voor een deel met hoe de cijfers gebruikt worden. Ik weet niet beter dan dat de cijfers die de wethouder in het voorstel heeft aangeleverd ook de cijfers zijn en ik zou graag de bevestiging van hem willen hebben dat dit de cijfers zijn want als ze het niet zijn, wil ik eigenlijk nu stoppen met praten want dan is het zinloos om verder te praten, dan weten we het niet. Dat zijn mijn twee inleidende vragen. Het derde is dat iedere verandering natuurlijk uitgesteld kan worden.

De **voorzitter**: De heer Menken heeft daar een vraag over, maar het is een vraag aan de wethouder. {Er wordt buiten de microfoon gesproken} Oké, dat is helder, u hebt een interruptie. Gaat uw gang.

De heer **Hendrickx**: Gewoon een vraag, geen betoog.

De heer **Menken**: Een simpele vraag. Neemt u in de vraag die u net aan de wethouder hebt gesteld over of de cijfers in de stukken kloppen ook de vanmiddag om 17.15 uur binnengekomen informatie mee als behorende tot de stukken of niet? Omdat daarin namelijk het getal 150.000 is gereduceerd tot 100.000.

De heer **Hendrickx**: Ik heb ze vernomen, ik heb ze geregistreerd en ik vind het verschil van een dusdanig beperkte omvang dat het voor mij geen vraag beantwoordt, laat ik het zo formuleren. In de tweede plaats, maar daar kom ik straks op terug, liggen de cijfers sowieso dicht bij elkaar. Voor € 50.000,00 moet je er een heleboel andere argumenten bijhalen om die het verschil te laten maken. Ik ga door.

De **voorzitter**: Voor € 50.000,00 moet je overigens wel drie weken het bolletjesklassement winnen. Dat schijnt € 50.000,00 op te leveren, maar goed dat terzijde. Het is geld. Mijnheer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ik heb altijd al begrepen dat fietsen uw vak is. Het grappige van de vijf varianten is dat de huidige situatie het goedkoopste is en daarbij zou ik dan alleen als nooduitgang willen hanteren dat, als je er niet uitkomt, wanneer het niet duidelijk is of als er te veel vragen blijven, je eventueel een halfjaar of een jaar de huidige situatie kunt handhaven voordat je op andere dingen overgaat. Dat is mijn enige opmerking die ik wil toevoegen. Ik zei al dat we hier al een hele tijd bij betrokken zijn. We hebben als enige tegen het HNI, het nieuwe inzamelen, gestemd en daar zijn we nog steeds trots op. We hebben ook tegen de volgende fase met extra routes voor pmd en gemeenschappelijke afvalcontainers gestemd, we hebben dat altijd gedaan met goede argumenten en op basis van onderzoek. Hart voor Wassenaar vond en vindt dat er een goede balans moet zijn tussen dienstverlening door de overheid, kosten voor de dienstverlening en de zorg voor het milieu. We hebben inmiddels ervaren dat de kosten van de afvalverwerking in Wassenaar ik heb opgeschreven 'geëxplodeerd zijn', maar laat ik het iets milder uitdrukken, ze zijn fors gegroeid en samen met Rijswijk de allerhoogste in Nederland. De verzamelcontainers bezorgen overlast, ongedierte, stank, zwerfafval en ergernissen en wanneer we de situatie met voor 2016 vergelijken, zijn wij er eerder op achteruitgegaan en de gelukkigen onder ons hebben een batterij kliko's bij het huis staan. Veel experimenten die ongewenste nieuwe ervaringen opleveren, die niet opleveren wat voorspeld wordt en veel mensen die zich afvragen waar dit naartoe moet. Hart voor Wassenaar is voor scheiding van afval, we zijn voor het scheiden van karton, papier, textiel, glas en gft zoals dat al jaren gaat en waar veel Wassenaarders aan gewend zijn en dat zonder problemen ook doen. We zijn voor hergebruik van materialen en we zijn voor een zo veel mogelijk circulaire economie. Wanneer nascheiding technisch niet mogelijk zou zijn, zouden we voor voorscheiden zijn, maar nascheiden is mogelijk en op een goede manier, het leidt tot minder restafval dan voorscheiding, het is kostenefficiënter en het zorgt ervoor dat de gemeente een betere service aan haar inwoners verleent. Nu de samenwerking met HVC een feit is, gelukkig werken we samen met een stabiele partner in een volatiele omgeving, kan nascheiding

per 1 januari 2021 en HVC zal zich blijven ontwikkelen om de nascheiding verder te verbeteren. Het veelgebruikte argument 'we moeten het gedrag van mensen beïnvloeden', komt bij mij niet aan. Om te beginnen is het betuttelend, maar het gevaar bestaat ook dat het drammerig wordt, dan roep je weerstand op en dat is niet bevorderlijk voor een goede ontwikkeling. Daarnaast leeft het niet en krijg je het niet levend. De belangrijkste reden is gelegen in het feit dat men in de grote steden om praktische en economische redenen niet aan bronscheiding van pmd doet en daarom heeft het geen actualiteit. Als het in grote steden wel actualiteit had, zou je het breder kunnen brengen, maar het wordt niet gedragen. Voor onze keuzes zijn de kosten van de afvalverwerking voor Wassenaarders daarom van doorslaggevende betekenis, zeker wanneer scheidingsresultaten niet ten nadele van nascheiding zijn. We zijn ook van mening dat de dienstverlening door de overheid op een goed niveau moet liggen en tegenwoordig heb je het gemak van levering aan huis, ook weer met z'n problemen, maar nu maken we het aan de achterkant steeds ongemakkelijker. Voorzitter, ongeveer een kwart van de totale kosten zijn kosten voor het verwerken van afval. Als al het afval van de Wassenaarders restafval is, betaalt die driemaal bijna € 8,00 aan belasting en in verhouding tot de € 440,00 is dat bijna niets. Ongetwijfeld zal dit bedrag toenemen, maar tegelijkertijd zal het restafval afnemen. Wij vinden het ook zorgelijk dat op dit moment de aandacht vooral daarnaar uitgaat, terwijl de kosten van overhead en logistiek driekwart van de kosten bedragen. De discussie spitst zich toe op een verschil dat uiteindelijk niet of nauwelijks effect op het eindresultaat heeft. We gaan zo langzamerhand naar een tarief van € 500,00 per huishouden per jaar, in 2021 zitten we op € 440,00 en als je deze cijfers doorrekent komt er weer een verhoging van tussen de 5 en de 10% aan en dat is nagenoeg de helft van de ozb. Wij vinden het nog altijd vreemd dat de ozb is gedifferentieerd naar WOZ-waarde, de Afvalstoffenheffing kent eigenlijk geen differentiatie. Wat mij verwondert, is dat niemand hier dat bespreekt want die differentiatie zou opleveren dat grootverbruikers of grootafvallers meer in de portemonnee gaan merken dat zij afval produceren. Inmiddels wordt in meerdere berekeningen onderscheid gemaakt tussen hoogbouw, gelaagde bouw en woningen met weinig buitenruimte, daar wonen niet de mensen met de hoogste inkomens en met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid consumeren zij minder en produceren ze daardoor minder afval, maar ze betalen wel hetzelfde en met tarieven oplopend naar € 500,00 per jaar mogen zij hun restafval voor ten minste € 5,00 per keer gewoon kwijt en groenafval hebben ze niet. Wij vinden dit bizar. Ten slotte, ik heb daar net al aan gerefereerd, maar er ontstaat gekissebis over de berekeningen. Het uiteindelijke verschil lijkt dan € 50.000,00 te zijn, maar ik wil graag van de wethouder vernemen of hij volledig achter zijn berekeningen staat. We zien dat de verschillen klein zijn, maar in het voordeel van nascheiding spreken. De verschillen zijn niet van doorslaggevende betekenis tenzij de wethouder aangeeft dat de berekeningen niet juist zijn en dat is dan ook een vraag, maar die heb ik net al gesteld. We zijn ervan overtuigd dat nascheiding nu al betere resultaten oplevert en dat nascheiding toekomst heeft omdat de grote steden niet anders willen en omdat met nascheiding in de toekomst nog betere resultaten verkregen zullen worden. Op basis van de cijfers kun je overigens vaststellen dat bronscheiding € 10,00 per huishouden per jaar duurder is, dat volgt uit de cijfers. Ook hier is sprake van subsidie voor huishoudens met minder kilo's en de lagere inkomens. Voorzitter, wij zijn voor variant 4, nascheiding en de laagste kosten. Wij hebben niet de luxe om de kosten nog verder te laten oplopen want dan wordt het echt buitenproportioneel. Voor zeer velen in Wassenaar is eenmaal per twee weken genoeg, we hebben daarover rondgevraagd en velen hebben het over een bodempje dat dan aan de straat komt te staan. Mocht je meer grijze bakruimte nodig hebben, dan neem je voor € 100,00 per jaar een abonnement op een tweede grijze bak en op die manier krijgen we een eerste differentiatie op basis van gebruik. Voorzitter, ik heb nog één vraag en die is naar aanleiding van...

De **voorzitter**: Ik dacht dat u afrondde. Dan een interruptie van de heer Borm.

De heer **Borm**: Ja voorzitter dank. Ik zou graag van de heer Hendrickx willen weten hoe hij het voor zich ziet als straks in heel Wassenaar slechts eenmaal per twee weken het restafval wordt opgehaald en alle pmd-inzamelvoorzieningen, waarvan we vanmiddag hebben vernomen dat driekwart van de verzamelcontainers wordt afgekeurd omdat daarin waarschijnlijk ook veel restafval gedeponeerd wordt, weggaan. Dan kan dus heel veel afval dat wel wordt geproduceerd bij de huishoudens die nu niet in de proefwijken wonen niet meer in een centrale voorziening worden gedeponeerd, wat gaat er in Wassenaar gebeuren als we nu ineens naar die variant 4 zouden doorgaan? Dat zou ik graag van de heer Hendrickx willen weten.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, het is op dit moment in termen van onhoudbaarheid van afval zo dat de grijze bak nu al eens per twee weken wordt geleegd en in dat opzicht hebben we geen probleem. Ik maak even mijn antwoord af, ik probeer het in de helft van uw tijd doen.

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx, over en weer is er ruimte voor het debat.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, zou u zich niet met de inhoud van mijn betoog willen bemoeien?

De **voorzitter**: Nee, maar wel met de sfeer van het debat zoals dat hier gevoerd wordt. Daar maak ik gewoon de opmerking over die ik daarover maak. Gaat u verder.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, dan zou ik u ook willen vragen om in de sfeer van het debat ervoor te zorgen dat vragen daadwerkelijk worden beantwoord en dat ze niet met een zeer breed betoog nog een keer overgeleverd worden. Dat is mijn punt.

De **voorzitter**: Volgens mij was het een vraag aan u.

De heer **Hendrickx**: Ja. Eens in de twee weken ophalen, kan Wassenaar daarmee uit? Wij hebben aan meerdere mensen gevraagd hoeveel volume ze produceren, we hebben ook de vraag gesteld of pmd en restafval eens in de twee weken in één container kan en de meeste mensen uit tweepersoons- en driepersoonshuishoudens vinden dat geen probleem. Ten tweede, wanneer nog meer vuil wordt geproduceerd waarbij je dus enigszins differentieert naar volume en de kosten daarvan maakt een tweede grijze container het mogelijk dat je eenmaal per twee weken twee bakken aan de straat zet. Dan kom je op hetzelfde volume als wanneer je eens per week één bak leegt, dus ik zie het probleem niet. Net zo goed als je nu voor € 50,00 per jaar een tweede groene bak kunt aanschaffen wanneer je die nodig acht, die vrijheid heb je, kun je een tweede grijze bak bestellen wanneer je meer volume hebt dan in twee weken in één grijze bak past.

De **voorzitter**: De heer Borm, een korte vervolgvraag.

De heer **Borm**: Dank voorzitter. Volgens mij hebben we met z'n allen afgesproken dat wanneer iets in de raad wordt behandeld en we het niet met het voorliggende voorstel eens zijn, het voorstel is om geen wensen en bedenkingen te uiten, we met een amendement komen waarin staat wat we dan wel willen. Ik hoor nu dat heer Hendrickx niet variant 4, maar een andere variant wil waarbij we dan alsnog een extra lager tarief voor een tweede grijze container hebben. Mijn vraag aan de heer Hendrickx is: wat wil u hier met uw standpunt bereiken? Als u iets concreets had gewild, had u een amendement kunnen indienen, maar dat lijkt er nu niet te liggen.

De **voorzitter**: Dat is de vraag. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ik heb daar geen vraag in ontdekt en ik laat hem maar liggen. De kwestie die hier natuurlijk speelt, is dat wij voor variant 4 zijn. Als je naar de cijfers kijkt, is dat de goedkoopste variant en op het moment dat er meer vuil is, kun je je daar extra op abonneren, dat is een suggestie die ik aan de wethouder wil doen. Hij besluit en ik heb geen amendement nodig om deze kennis, deze suggestie, bij hem te laten landen. Wat dat betreft, denk ik dat dit voldoende is. Ik heb een betoog en dat betoog is nu wel zo ongeveer klaar denk ik, dus ik stop ermee.

De **voorzitter**: Dank. Het woord is aan de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Dank voorzitter. Ik ben blij met de amendementen omdat wij wensen en bedenkingen niet op zijn plaats vinden. De keuze hoort aan de raad te zijn en de raad gaat over alles waar hij over wil gaan, ondanks het feit dat het een collegeregeling is geworden, waar wij indertijd overigens tegen gestemd hebben. Wij vinden dat je moet stimuleren dat de inwoners het restafval gaan verminderen en zij moeten gestimuleerd worden om de afvalscheiding op een goede manier te doen. Dat betekent voor ons dat variant 1 daar het beste aan tegemoetkomt. Over de brongescheiden pmd, dat kun je ook nog eens over de scheidingsinstallatie doen en dat geeft dan een hogere opbrengst en een betere kwaliteit want de routes bij variant 1 zijn al goedkoper dan de andere routes, dus wat let je om dat nog een keer na te scheiden. Dan de containers. Ja, als je alles in één container gooit, kom je niet tegemoet aan de opgave die wij van de overheid hebben om het afval te verminderen en als je dan gaat zeggen dat je goed moet communiceren, ik denk dat communiceren helemaal niet zo moeilijk is want als je alles bij elkaar gooit, hoef je ook niet meer te communiceren.

De **voorzitter**: Mijnheer Paulides, ik zie een interruptie van de heer Borm. Ik zou wel willen vragen... Het is inmiddels 22.19 uur, het onderwerp is Wensen en bedenkingen en de fracties kunnen aangeven wat ze vinden. Het is natuurlijk interessant om te proberen elkaar van

standpunten te overtuigen, maar het tijdstip vergt inmiddels een korte vraag en een korte reactie. We hebben ook nog een paar andere punten te behandelen. De heer Borm.

De heer **Borm**: Ja voorzitter, een korte vraag. Ik hoorde van de heer Paulides dat hij denkt dat wat er aan restafval overblijft in wijken die aan bronscheiding van pmd doen alsnog over een nascheidingslijn kan.

De heer **Paulides**: Dat heb ik niet gezegd.

De heer **Borm**: O, dan zou u dan nog een keer kunnen uitleggen wat u bedoelt met 'het zou alsnog nagescheiden kunnen worden'?

De **voorzitter**: De heer Paulides.

De heer **Paulides**: 'Mister Afval' gaat me een beetje irriteren en ik ben daar geloof ik niet de enige in. Wat ik heb gezegd over die pmd die je dan afzonderlijk gaat inzamelen, in een vrachtauto gooit en dan weer gaat scheiden is het volgende. Het aantal routes bij variant 1 is goedkoper dan in de variant die de VVD voorstelt en dan kun je dat reeds voorgescheiden pmd-afval nog een keer over die afvalscheidingslijn gooien. Het is niet duurder, je krijgt een betere kwaliteit en een hogere opbrengst. Dat was mijn opmerking. Ik wil het hierbij laten trouwens.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan de heer Zoutendijk.

De heer **Zoutendijk**: Dank u wel voorzitter. Mijn fractie heeft een duidelijke voorkeur voor variant 2, toch geweldig die nascheiding, lekker efficiënt en effectief. Ook mooi dat er elke week weer een wagen langskomt, het betekent ook dat we ook nog iets doen aan de werkgelegenheid in die sector trouwens, maar we zorgen er ook voor dat Wassenaar schoon blijft. Het is servicegericht en het loopt financieel gezien allemaal niet zo ver uit elkaar. Het nadeel van variant 1 en 3 is dat dit een ingewikkeld verhaal gaat worden, dat hebben andere fracties al gemotiveerd en daar hoef ik verder niets over te zeggen. Ik ben er geen voorstander van om de frequentie te verlagen, dus een duidelijke voorkeur voor variant 2. Ik heb wel sympathie voor het amendement van de VVD en andere partijen, maar het is wel een beetje een ingewikkelde. Ik snap de redenatie, maar ik vraag me wel af of dat nou zo veel meer oplevert. Ja, voor het overige denk ik dat het een beetje een illusie is om van de burgers te verwachten dat ze hun afval verminderen, ik denk dat juist de voorkant van het hele proces belangrijk is, de industrie, de verpakkingen. Natuurlijk is het fijn dat er nu statiegeld op plastic is en er straks ook statiegeld op blik komt, maar aan de andere kant zien we natuurlijk ook dat steeds meer mensen online aankopen doen en dat daardoor het aantal verpakkingen toeneemt. Ik denk dat we daar heel realistisch in moeten zijn, we moeten daar niet te veel van verwachten, er moet op andere plekken beleid worden gemaakt om te voorkomen dat er overbodige verpakkingen zijn. Dat is in ieder geval hoe ik er tegenaan kijk en ik zou het college willen vragen om voor variant 2 te gaan. Dat is in ieder geval een variant waarvan we weten dat de afvalverwerkers ermee kunnen werken. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan mevrouw Gout.

Mevrouw **Gout**: Dank u voorzitter. Er is al veel gezegd, maar ik ga nog maar een keer herhalen wat iedereen misschien al weet, maar wat toch belangrijk voor dit debat is. Minder afval begint bij jezelf en ik denk dat dit toch wel iets is waar we het allemaal over eens zijn en ik snap ook heel goed de oproep van de heer Zoutendijk die zegt dat ook de industrie zijn best moet doen om met minder afval te komen waar het gaat om aankopen van ons, maar minder afval begint bij jezelf. Als het gaat over de hele discussie over de kosten, dan is het natuurlijk ook zo dat hoe minder afval wij in Wassenaar met elkaar produceren, hoe lager de kosten voor de afvalverwerking, dat snapt ook iedereen. Dus ik denk dat dit toch een algemene oproep is. Als het gaat om het amendement waar wij als fractie aan hebben meegewerkt en waar we helemaal achterstaan, is het goed om onze beweegredenen even goed uit te leggen want er zijn hier natuurlijk heel veel woorden gewisseld. Voor ons is het heel erg belangrijk dat wij geen tweedeling binnen Wassenaar maken. Wij vinden het heel ingewikkeld om te zeggen 'jij hoort bij de groep die een container in de tuin krijgt waarin je zelf je pmd kunt scheiden, je krijgt ook die service en jij hoort bij de groep waar dat niet kan, dat is dan jammer'. Ik heb daar even heel goed over nagedacht en dat is een heel verkeerd signaal naar Wassenaarders, wij Wassenaarders moeten het met z'n allen op één manier doen. In het hele doordenken van ons amendement staat het scheiden van alle materialen voorop, vandaar dat we hebben gevraagd: kom nu met veel meer containers voor textiel. Iedereen denkt dat alleen keurige jasjes die een ander nog aan kan in de bak mogen, maar dat is echt een misverstand, alle textiel kan in de textielbak want dat wordt hergebruikt of gerecycled. We hebben

al heel veel over keukenafval gezegd, we willen iedereen gelijk behandelen en we willen iedereen in Wassenaar de gelegenheid geven om het keukenafval netjes te scheiden. Dus dat zijn twee dingen die we echt moeten gaan doen gecombineerd met het hele voorstel over de pmd netjes in een pmd-zak in de grijze bak. Hoe beter je dat afval scheidt, hoe minder restafval je in je grijze bak krijgt en hoe schoner de pmd in die grijze bak uiteindelijk wordt aangeleverd bij degene die in het ophaalt. Kortom, wij denken dat we daar heel veel combinaties mee maken, dat we iedereen op dezelfde manier tegemoetkomen en dat iedereen dezelfde faciliteiten krijgt om heel hard te werken aan veel minder afval per persoon. Dat kunnen we ook uitleggen aan de jongeren want dat was ook een opmerking, 'kunnen we het de jongeren uitleggen?'. Dat kunnen we de jongeren heel goed uitleggen en wij geloven ook zeker dat we door de gedragsbeïnvloeding die wij voorstaan gecombineerd met de stickers, betere voorlichting, heel ver komen en dat we die stap zetten naar de komende tijd veel minder afval per persoon. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank. Nog een vraag van de heer Everard.

De heer **Everard**: Ja voorzitter toch nog een vraag aan mevrouw Gout. Wat is nou precies de meerwaarde van scheiden in die zakken, die dan in die restafvalcontainer doen en dat dan samen te persen in die ene vrachtwagen? Ik hoop dat ik daar vanavond toch nog een concreet antwoord op krijg.

De **voorzitter**: Mevrouw Gout.

Mevrouw **Gout**: Je moet het ook gewoon voor je zien want het gaat niet alleen om dit voorstel dat we doen, het is het gecombineerde voorstel: uiteindelijk zo min mogelijk in die grijze bak omdat veel van wat nu nog in de grijze bak zit ergens anders thuishoort, dat moeten we ook gaan doen met elkaar en het zo schoon mogelijk aanbieden van onze pmd. Natuurlijk is het zo, en dat snapt ook iedereen, dat het in het vervoer zeker te lijden krijgt van wat er verder vervoerd wordt, maar als iedereen dat zou doen en als alle aan de pmd-nascheiding deelnemende gemeenten dat zouden doen, dan kunt u voor zich zien dat het pmd uiteindelijk schoner wordt aangeleverd. We zeggen ook niet dat er een heel groot extra rendement kan worden verwacht, maar zeker wel een extra rendement. Baat het niet... of liever gezegd het gaat ook om die gedragsverandering, om bronscheiding op alle soorten afval goed vast te houden. Dank u wel.

De **voorzitter**: Nog een vraag van de heer Everard.

De heer **Everard**: Ja voorzitter. U zei bijna 'baat het niet dan schaadt het niet', ik zeg gewoon 'baat het niet dan schaadt het niet' want ik begrijp echt niet wat het oplevert als je mensen vraagt om iets extra's te doen, het levert alleen maar extra plastic afval in de bakken op. Waarom moet dat nou? Als je voor nascheiding bent, ben je gewoon voor nascheiding en als je voor bronscheiding bent, ben je voor bronscheiding. Waarom moeten mensen, zeker de heavy scheiders die er nu al in het dorp zijn, dat blijven doen? Diezelfde vuilniswagen komt voor je deur en het wordt in elkaar geperst. Ik begrijp het echt niet, kunt u mij alstublieft alleen dat onderdeel uitleggen? Nogmaals, ik vind heel veel andere onderdelen in het amendement prima, maar met name die zakken van wethouder Schokker, die we dan met zijn allen gaan vullen en die dan in die vuilniswagen samengeperst worden, ik begrijp het echt niet.

De **voorzitter**: Mevrouw Gout.

Mevrouw **Gout**: Ik merk dat ik u niet kan overtuigen want als ik dat had gekund, had ik dat al eerder gekund. Het gaat ons vooral om de gedragsverandering en ook, dat hebben we steeds gezegd, gegeven de omstandigheden die we allemaal kennen het uiteindelijk zo schoon mogelijk aanleveren van ons pmd op de scheidingsband, waar dat dan ook is straks, bij HVC.

De **voorzitter**: Mijnheer Borm, ik wil het naar de kant gaan roeien in deze eerste termijn en ik geef het woord aan de heer Van Noort.

De heer **Van Noort**: En die zal op uw verzoek heel erg kort zijn voorzitter. Allereerst even wat we vanavond gaan besluiten want daar zit natuurlijk ook een heel verhaal in. Het college stelt voor om geen wensen en bedenkingen te uiten over de kiezen inzamelvariant en ik denk dat dit verzoek van het college echt radicaal mislukt is. Ik denk ook dat je als raad moet prijzen dat er mensen zijn als mijnheer Everard, mevrouw Gout en de heer Borm die zich helemaal op die materie storten en die hele constructieve oplossingen komen aandragen. Ik denk dat dit een felicitatie voor deze raad waard is. Het amendement dat wij steunen is door de heer Borm en mevrouw Gout al genoeg verdedigd, dus ik wil het hier gewoon bij laten.

De **voorzitter**: Dank u wel, het was wel een mooie reflectie op de kern van het debat. Dank daarvoor. Het woord is aan de wethouder.

Wethouder **Schokker**: Dank u wel voorzitter. Het college heeft kennisgenomen van alle opmerkingen bij de wensen en bedenkingen en ik zal het zo kort mogelijk proberen te houden, ook gelet op het tijdstip. Ik zal zo veel mogelijk de nadruk leggen op de twee amendementen en hoe het college daarnaar kijkt. In het algemeen is het zo dat wij de raad met een raadpleegbrief hebben geraadpleegd en de kans is groot dat een van de twee amendementen vanavond wordt aangenomen. Als dat een meerderheid heeft, neemt het college dat gewoon over en voert het uit. Ik geloof dat die vraag gesteld is en ik denk dat daar helderheid over moet worden geschapen. Het moet wel mogelijk zijn en daarop kom ik straks bij de verschillende amendement nog wel even terug. Vanavond worden wensen en bedenkingen vastgesteld en de heer Hendrickx vroeg of er nog tijd is om de varianten door te rekenen. Wij moeten eigenlijk uiterlijk op 1 september 2021 bij Avalex kenbaar maken wat de DVO, de dienstverleningsovereenkomst, voor 2022 wordt, dus wij kunnen niet bij de raad terugkomen of iets dergelijks, het is ook een collegeregeling dus het college kan daarover besluiten. Wij zullen het uiteraard doorrekenen want er wordt een DVO afgesloten, daarin neem je bepaalde producten en diensten af en daaraan hangt een prijskaartje van in orde van grootte van € 3,8 miljoen-€ 3,9 miljoen, dat is wat er uitkomt. Er is nog een vraag gesteld over de € 8,90. We zijn het nog precies aan het uitzoeken en ik wil even toezeggen dat we daar in de informatiebrief die we naar aanleiding van de DVO zullen sturen ook precies op ingaan. Er is een vergoeding voor de nascheiding, niet qua pmd, maar dat zal € 8,90 zijn en ik wil nog even terugkomen op wat wij daar zelf van terugzien en of dat bij HVC blijft, dat wordt in die brief behandeld.

De **voorzitter**: U doet de toezegging dat u naar aanleiding van het collegebesluit over hoe verder wordt omgegaan met de te sluiten dienstverleningsovereenkomst überhaupt dit punt ook opneemt in de raadsinformatiebrief.

Wethouder **Schokker**: Dat is correct voorzitter.

De **voorzitter**: Oké.

Wethouder **Schokker**: Dan ga ik naar de amendementen en ik begin bij het meest verstrekkende amendement, daar heb ik een aantal opmerkingen bij. De eerste opmerking is dat het moet worden door gerekend qua...

De **voorzitter**: Even voor de volgers thuis. Met 'meest verstrekkende' bedoelt u denk ik het amendement van de VVD en de rest?

Wethouder **Schokker**: Ja dat is correct, dat is een van de varianten die er niet opstaat, dus in die zin is dat het meest verstrekkend, dat is het amendement van de heer Borm. Daarin wordt ook aangegeven 'verzoekt het college om langs deze lijn de DVO voor 2022 af te sluiten'. Het begint met het restafval wekelijks op te halen voor nascheiding. Dat is gewoon mogelijk, dat is eigenlijk in lijn met variant 2 zoals die er nu ook staat. Vervolgens wordt aangegeven 'daarbij wordt opgemerkt dat de Nedvangvergoeding wordt misgelopen', maar dat is een feit. Er staat ook bij 'de pilot' en daar is vanavond ook al over gesproken. We moeten wel gaan kijken hoe we die pilot gaan inrichten want we hebben dit ook bij Avalex nagevraagd. Pmd wordt in de restafvalbak aangeleverd en het maakt niet zoveel uit of het wel of niet in zo'n zak zit, het wordt gewoon samengeperst en vervolgens komt het bij de nascheider aan, daarin zal weinig onderscheid zijn. Dus wij moeten kijken, en daar wil ik de verwachting echt temperen, hoe we dit... We zullen met een pilotvoorstel komen, maar houdt hier wel rekening mee. 'Er zal worden gekeken naar initiatieven met brede nascheiding', dat is mogelijk. Wat betreft zijbelading geef ik aan dat dit op zijn vroegst over een jaar of anderhalf jaar mogelijk is, dat heeft zeker een jaar doorlooptijd. In Midden-Delfland beginnen ze daar nu net mee en het kan een efficiënte manier zijn, er zijn minder mensen voor de vrachtwagens nodig, maar dat gaat echt nog wel even duren. De optimalisatie van een aantal routes et cetera. Het is goed dat het hier staat en we zullen het meenemen, maar dat gebeurt ook in de huidige situatie al, Avalex kijkt voortdurend of minder routes mogelijk zijn. Iedere twee weken ledigen gft-containers. Dat is een optie en dat kunnen we gewoon in de DVO uitvoeren. Het verzoek om extra verzamelcontainers voor gft en gve, dus etensresten, bij hoogbouw te zetten. Dat is geen kant en klaar product in de PDC, dus dat zal met Avalex moeten worden besproken en daar gaat tijd overheen. Ik geef hier ook aan dat u rekening moet houden met zeker een jaar en als dit aangenomen wordt, doen we uiteraard ons uiterste best om dit uit te voeren, maar houdt rekening met een jaar en misschien wel anderhalf jaar. Stickers, communicatie, dat is al lang

mogelijk, u hebt het belang daarvan aangegeven, maar weet wel dat stickers niet op de bakken van Avalex mogen, daarover hebben we in 2020 ook een discussie gehad. We gaan dat uiteraard oppakken. De verwachtingen ten aanzien van de financiën. De DVO moet in augustus a.s. ondertekend worden, het college kan een informatiebrief versturen en daarin kunnen ook de aannames en dergelijke, de bandbreedtes waar om gevraagd is, worden aangegeven, maar de keuze voor de DVO is gemaakt. Op die manier kan het college het amendement oordeel raad geven. Dan gaan we naar het tweede amendement, dat van de heer Everard en de heer Paulides. Dat amendement bestaat grotendeels uit variant 1 en dat is daarom ook een bestaande variant die we ook met Avalex hebben besproken, dus die is gewoon uitvoerbaar. We weten ook al precies wat de kosten zullen zijn, dus dat is natuurlijk ook oordeel raad. Het andere punt, de participatie, kan daarin natuurlijk ook vorm krijgen, dat is ook oordeel raad. Er zijn dus twee amendementen met oordeel raad. Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan een punt van orde. Het is 22.30 uur geweest en dan hoor ik u volgens het reglement de vraag te stellen of wij de vergadering gaan afmaken of dat we hem op 14 juli a.s. om 20.00 uur voortzetten. Zullen we de vergadering voortzetten? Dat is het geval, ik zie dat u daarmee instemt, dan gaan we dat doen. Dan ga ik inventariseren voor de tweede termijn. Er zijn verschillende varianten gewikt en gewogen, er zijn geweldige woorden voorbijgekomen, volgens mij is wel helder hoe de diverse partijen erin zitten en is het tijd voor een stemming. De heer Van Noort merkte al prachtig op dat het originele besluit in ieder geval wordt gewijzigd door een van de twee amendementen die voorliggen, dus wat overblijft is wat mij betreft de stemming over de twee amendementen waarmee dan ook richting wordt gegeven en waarmee het college dan verder kan, waarbij er natuurlijk ook opmerkingen zijn gemaakt. In ieder geval heeft Hart voor Wassenaar zich uitgesproken voor variant 4 en de fractie Zoutendijk voor variant 2. Dat is dan ook nog maar even vastgelegd.

Amendement, Bronscheiding waar het kan, nascheiding waar het moet Ingediend door het CDA en DLW

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 13 juli 2021;
gehoord de beraadslagingen;

wijzig het ontwerpbesluit raadsbesluit Geen wensen en bedenkingen ten aanzien van de te kiezen inzamelvariant als volgt:

het beslispunt komt als volgt te luiden:

'De volgende wensen en bedenkingen te uiten ten aanzien van de te kiezen inzamelvariant:

- De afvalinzameling door Avalex is van groot belang voor de Wassenaarders. Er dient een verantwoorde balans te worden gevonden tussen ten minste drie aspecten: milieurendement, serviceniveau en kosten;
- Ten aanzien van het milieurendement moet nog veel winst worden behaald. Het huidige niveau van het restafval met 211 kilo per inwoner is nog steeds veel te hoog. We streven ernaar om hier de komende jaren snelle en betekenisvolle stappen te zetten. Dit kan onder meer door betere (bron)scheiding door inwoners zelf van pmd, gft, papier, glas en textiel. We verzoeken het college hier dan ook nadrukkelijk op in te zetten, onder meer met extra communicatie, inzet van afvalcoaches en meer aandacht voor inspirerende voorbeelden van Wassenaarders;
- Het is goed te constateren dat vanaf 2022 voor het eerst nascheiding beschikbaar komt via de zogenaamde producten-dienstencatalogus van Avalex. In 2019 heeft de raad nascheiding ook al als stip op de horizon geplaatst. Wij beschouwen nascheiding van pmd als goede aanvulling op bronscheiding. Dit is heel geschikt voor die locaties waar bronscheiding niet mogelijk is, zoals de hoogbouw en de wijken met weinig buitenruimte zoals Kerkehout en Oostdorp;
- Wij beschouwen de Wassenaar-pilot met bronscheiding bij 2000 huishoudens als zeer geslaagd. Er is weinig afkeur van pmd, zeker ook in vergelijking met de bovengrondse containers voor pmd, en er wordt veel gebruikgemaakt van de extra geboden service. Dit geeft aanleiding om deze proef voort te zetten en uit te breiden naar waar het kan in Wassenaar;
- Tegen deze achtergrond is variant 1 uit de raadpleegbrief de meest wenselijke keuze. Wij vragen het college een dienstverleningsovereenkomst voor 2022 af te sluiten met als uitgangspunt bronscheiding waar het kan, nascheiding waar het moet;
- Het gaat hier om belangrijke keuzes voor Wassenaar. De Wassenaarders moeten hier de komende jaren sterker bij worden betrokken. Dat is goed voor zowel het te behalen milieurendement als voor zaken als een passend serviceniveau en -kosten. Wij hechten eraan dat het college een uitgebreid traject van participatie start en de uitkomsten daarvan betreft bij de keuze voor de Dienstverleningsovereenkomst 2023 en verder."

De **voorzitter**: Dan gaan we over naar de stemming en ik begin bij het eerste amendement, ingediend door het CDA en DLW, over de inzamelingsvariant. Wie is voor dit amendement? Dat zijn de fracties van het CDA en DLW. Wie is tegen dit amendement? Dat zijn de fracties van Lokaal Wassenaar!, de VVD, fractie Mulder, GroenLinks, Hart voor Wassenaar, fractie Zoutendijk, D66 en de PvdA. Het amendement heeft het daarmee niet gehaald.

Amendement over Wensen en bedenkingen te uiten over de te kiezen inzamelvariant Ingediend door de VVD, D66, fractie Mulder en de PvdA

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 13 juli 2021;
gehoord de beraadslagingen;

wijzig het ontwerpbesluit behorend bij het raadsvoorstel Definitieve keuze verwerking restafval als volgt:

'Geen wensen en bedenkingen te uiten ten aanzien van de te kiezen inzamelvariant' te schrappen en te vervangen door 'De volgende wensen en bedenkingen te uiten ten aanzien van de te kiezen inzamelvariant:

- na bestudering van de verschillende gepresenteerde varianten is de conclusie getrokken dat geen van de varianten voor Wassenaar wenselijk is en dat een nieuwe variant derhalve noodzakelijk is. Wij verzoeken het college om langs deze lijn de DVO voor 2022 af te sluiten.
- Restafval:
 - restafval wordt vanaf 1 januari 2022 wekelijks opgehaald in het hele dorp en voor nascheiding aangeboden;
 - alle huishoudens krijgen begin 2022 één sticker voor in de keuken en één sticker voor op hun restafval (mini)container met wat er wel en niet in het restafval mag;
 - om te komen tot een optimaal resultaat van nascheiding (zowel van pmd als breder) wensen wij te kijken op welke manier:
 - het college een pilot inricht waarbij de gemeente pmd-zakken aan inwoners aanbeveelt of verstrekt die brongescheiden pmd in de restafvalcontainer tot aan de nascheidingsband afgescheiden houden van ander restafval. Doel van deze pilot is om te kijken of de aangegeven 70 à 80% van het totale pmd in het restafval die succesvol nagescheiden wordt, nog verder verhoogd kan worden;
 - met HVC gekeken wordt naar welke initiatieven er voor brede nascheiding ondernomen worden of gepland zijn en of Wassenaar hierbij kan aansluiten.
 - om het aantal benodigde routes restafval zo veel mogelijk beperkt te houden wensen wij dat:
 - de financiële én milieugevolgen van deze raadsvariant zo snel mogelijk, in elk geval vóór de begroting, cijfermatig worden doorgerekend en via een informatiebrief met de raad worden gedeeld. Hierbij dient ook te worden aangegeven wat dit betekent voor de Afvalstoffenheffing;
 - waar veel onzekerheden zijn wensen we een realistische en onderbouwde bandbreedte aan bedragen of hoeveelheden te ontvangen;
 - daarbij wensen we dat in het bijzonder goed gekeken wordt naar en dat de aannames en onderbouwing ook expliciet gedeeld worden over:
 - de verwachte impact van de mogelijke reductie keukenafval in het restafval (zie volgend punt) op het aantal benodigde routes en daarmee samenhangende kosten;
 - (minstens) twee scenario's:
 - een waarbij het restafval onveranderd blijft;
 - een waarbij het percentage keukenafval in het restafval van 33% naar 20% gereduceerd wordt;

Evaluatie

- wij wensen dat in het tweede kwartaal van 2023 een uitgebreide evaluatie plaatsvindt van het in 2022 ingevoerde inzamelsysteem."

De **voorzitter**: Dan het tweede amendement dat voorligt, ingediend door de VVD, D66, fractie Mulder en de PvdA. Wie is daar voor? Dat zijn de fracties van Lokaal Wassenaar!, de VVD, fractie Mulder, GroenLinks, fractie Zoutendijk, D66 en de PvdA. Wie is daar tegen? Dat zijn de fracties van het CDA, Hart voor Wassenaar en DLW. Daarmee is het amendement aangenomen. Dan sluit ik hierbij dit agendapunt af en is daarmee de richting aangegeven.

11. Moties vreemd aan de orde van de dag

De **voorzitter**: Dan gaan we over naar agendapunt 11, Moties vreemd aan de orde van de dag. Dat zijn twee stuks, ten eerste heeft D66 een motie ingediend en ik neem aan dat ik mevrouw Gout het woord mag geven. Dat is het geval, over Natura 2000. Mevrouw Gout.

Mevrouw **Gout**: Dank u wel voorzitter. We hebben dit al eerder in de commissie aan de orde gehad, toen werd geadviseerd om er een motie van te maken en dat hebben we gedaan. Waar gaat het over? Het gaat over de aanwas van toeristen in de Natura 2000-gebieden Meijndel en Berkheide en de plannen om Meijndel als parkpoort voor Nationaal Park Hollandse Duinen te laten dienen, waardoor de toeristische aantrekkingskracht wordt versterkt. We wijzen op de stikstofdepositie die nu en in de toekomst wordt verwacht en de hartenkreet van inwoners van Wassenaar verenigd in de groep Hart voor Meijndel is dan ook om hier goed aandacht voor te hebben. We roepen het college op om in ieder geval inzicht te verkrijgen in de huidige en toekomstige belasting van het gebied, waarbij in ieder geval de stikstofdepositie, de aantallen bezoekers en het aantal parkeerplaatsen worden meegenomen. Ook om inzicht te krijgen in het draagvlak van het Natura 2000-gebied, in de Europese regelgeving omtrent Natura 2000 en de bijbehorende natuurwaarden en om te onderzoeken of de huidige en toekomstige belasting van het gebied binnen de grenzen van deze draagkrachtmeting vallen en indien nodig zo snel mogelijk te overleggen met de andere overheden en uitvoerenden en actie te ondernemen. Wij snappen heel goed dat dit een extra vraag aan het college is die het natuurlijk al heel erg druk heeft, dat snappen wij, maar tegelijkertijd hebben wij in dit hele concurrentiekrachtverhaal dat we ook hebben behandeld ook gezegd dat ons natuurgebied een heel belangrijke asset is, ik kan even geen Nederlands woord verzinnen, voor onze mooie gemeente en daarom denken wij dat het echt noodzakelijk is dat het college zich goed op de hoogte stelt van wat hier gebeurt en goed meedenkt en meedoet met alle partijen die hierover gaan en die de ontwikkelingen van de Parkpoort in handen hebben. Dus de oproep is vooral de situatie goed te kennen en superbetrokken te zijn. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ze hebben daar overigens wel een heel goed Wassenaars woord voor verzonnen en dat is 'de waarde van Wassenaar'. We gaan eerst naar de wethouder. Wethouder Bloemendaal, nee wethouder Wassenaar, gaat uw gang.

Wethouder **Wassenaar**: Ja, dat was de afspraak voorzitter. Voorzitter, samen met collega's Klaver en Bloemendaal hebben wij vanmiddag een heel goed overleg met de groep Hart voor Meijndel gehad, we hebben hen ook in de commissie aan tafel gehad, ze hebben een brandbrief gestuurd en een actie opgestart en we zijn het erover eens dat het hier over belangrijke zaken gaat. De diverse belangen van Wassenaar worden hier geraakt en wij willen daarin gezamenlijk optrekken, maar ook met de andere stakeholders. Natuurlijk vinden wij ook dat de gegevens die hier in de motie worden genoemd op tafel moeten komen, maar dan wel georganiseerd op tafel gebracht door de instanties die daarover gaan want we hebben het hier als het gaat om Natura 2000 ook vooral over de bevoegdheden van de provincie en het rijk en die gaan wij daar ook op aanspreken. Die afspraak hebben wij in gezamenlijk overleg gemaakt. Dus goed meedoen, meedenken en betrokken zijn, superbetrokken zijn spreekt ons heel erg aan en die afspraken hebben we ook gemaakt, maar de vraag die u ons hier stelt, vergt heel veel onderzoek, die deskundigheid hebben wij niet in huis en ik wil die verantwoordelijkheid dus nadrukkelijk bij die andere instanties neerleggen en daar gaan wij zwaar op drukken. Dus in die zin moet ik deze motie toch ontraden. Bovendien sluit het heel erg aan op de mondelinge vragen die we in de vorige commissievergadering hebben gekregen en die we inmiddels ook uitgebreid schriftelijk hebben beantwoord, die antwoorden hebben wij u ook recent aangeboden. Dus tegen die achtergrond is de motie sympathiek en we gaan ervoor, we zijn superbetrokken en we doen mee, maar deze motie gaat echt iets te ver.

De **voorzitter**: Oké. Ik kijk nog even naar mevrouw Gout, hebt u nog behoefte aan een reactie?

Mevrouw **Gout**: Ik kijk naar de wethouder en die zit erbij van 'ik ga niet van mening veranderen'. Waar het ons natuurlijk om gaat is...

De **voorzitter**: U kunt nu natuurlijk nog kiezen: wat ga ik, gehoord hebbende het antwoord, dan met de motie doen.

Mevrouw **Gout**: Ik wil hem graag in stemming brengen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Oké helder. De heer Zoutendijk gaf aan een stemverklaring te willen doen. Zijn er anderen die er nog op willen reageren? Ja, oké dat zijn de heer Zoutendijk, de heer Paulides, de heer Van Doeveren en de heer Everard. Oké, de heer Zoutendijk.

De heer **Zoutendijk**: Dank u wel voorzitter. Wat is erop tegen om onderzoek te doen? Niet zoveel, behalve dat er kosten aan verbonden zijn, dus ik begrijp de wethouder heel goed. Ik vind het ook heel erg belangrijk dat recreatie mogelijk is en dat moeten we vooral niet beperken want mensen hebben gewoon behoefte om naar buiten te gaan en te genieten van de natuur, althans van de natuur die er nog is. Het RIVM zegt dat stikstof een gas is dat overal om ons heen is, het is geen gif of zo hè, ongeveer 78% van alle lucht om ons heen bestaat uit stikstof, het is niet schadelijk voor mens en milieu. Ofwel laten we alsjeblieft nuchter blijven. Dank u wel voorzitter. Ik stem overigens tegen de motie.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja dank voorzitter. Eigenlijk had ik nog een vraag aan de wethouder. Welke invloed heeft deze motie op de plannen van Katwijk? Daar zijn ook de gebieden bij betrokken. Is Katwijk niet al bezig om een deel van het onderzoek voor ons te doen? Verder heb ik nog een opmerking, maar die is eigenlijk tekstueel. Het is '31 mei 2021' en er staat nog een tikfout in, 'regelinggeving', dat zal wel 'regelgeving' moeten zijn. Dank u wel.

De **voorzitter**: Oké. Dan gaan we naar de heer Van Doeveeren.

De heer **Van Doeveeren**: Ja dank u wel voorzitter. Het is een hele sympathieke motie. We hebben in het afgelopen debat bij de kadernota ook aandacht gevraagd voor de parkeerproblematiek in Meijndel en de drukte en deze motie is nog wat breder opgezet. Dus we willen hem best steunen qua doel, maar waar ik wel over val is dat de wethouder wel echt vrij duidelijk zegt dat hij niet uitvoerbaar is. Dan zit ik wel een beetje in dubio want ik kan sympathiek gewoon voor stemmen want op zich zijn we het eens met het doel en dan voelt het ook wel het lekkerst om gewoon voor te stemmen, maar ik vind dat ook wel een beetje symboolpolitiek als ik weet dat een motie eigenlijk niet uitvoerbaar is. Ik denk dat er geen verschil van mening is over het doel, de wethouder zegt 'ik ben superbetrokken en ik zit er bovenop', in de woorden van mevrouw Gout en ik vroeg me eigenlijk af of er niet even overleg kan zijn om tot een werkbare motie te komen. Ik zou het zonde vinden om de motie op deze manier weg te stemmen of om een motie mee te geven waarvan de wethouder zegt dat hij er niets mee kan.

De **voorzitter**: Mag ik als uw voorzitter dan een heel praktisch voorstel doen, namelijk dat dit overleg over de motie in de komende week plaatsvindt, dat die motie terugkomt bij de eerstvolgende raad en dat er dan een weg is gevonden. Mevrouw Gout, zou u dat een begaanbare weg vinden?

Mevrouw **Gout**: Dat lijkt me een prima voorstel voorzitter. Dank u wel.

De **voorzitter**: Prima, dank voor uw medewerking, dan komt dat helemaal goed, dank. Dan gaan we naar de tweede motie en ik geef graag het woord aan de heer Zoutendijk.

De heer **Zoutendijk**: Ja, dank u wel voorzitter. De motie is ontstaan toen we bij de Den Deylschool gingen kijken. Toen kwam ook aan de orde dat er in Wassenaar toch betrekkelijk weinig mogelijkheden zijn voor ouderen die vereenzamen want er zijn natuurlijk veel ouderen die thuis blijven wonen. Je zou kunnen zeggen dat dit een gunstige ontwikkeling is, maar tegelijkertijd hoor je toch ook dat ouderen vereenzamen en dat ze behoefte hebben aan collectieve woonvormen. Deze motie roept het college op om het gemeentelijke beleid op dit terrein verder te concretiseren. Niet veel meer dan dat, maar wel om meer oog te hebben voor die mogelijkheden, Knarrenhof is wel genoemd. Dus kijk daar nadrukkelijk naar, ook in het kader van eenzaamheidsbestrijding. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Het woord is aan de wethouder van Volkshuisvesting, de heer Bloemendaal.

Wethouder **Bloemendaal**: Dank u voorzitter. Het college heeft de motie beoordeeld in het licht van de woonvisie, sluit uw motie daarop aan? Wij zijn in het verlengde van de woonvisie bezig met het ontwikkelen van een woon- en zorgvisie, daar wordt op dit moment aan gewerkt. Dat zal nog wel tot het jaareinde nemen, maar we willen in die woon- en zorgvisie aansluiting zoeken bij de punten die u noemt. We hebben gekeken naar de website die u noemt en daarop staan alleraardigste tips. Om een lang verhaal kort te maken, oordeel raad voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Is er nog behoefte aan nadere duiding, stemverklaringen? Ja, de heer Everard.

De heer **Everard**: Ja voorzitter, ik hoorde de wethouder met heel veel visies spreken, maar er zijn ook concrete mogelijkheden. Er zijn twee hotels die of hun bestemming verloren zijn of die binnenkort hun bestemming verliezen. Kijkt de wethouder daar ook concreet naar? Dus niet alleen visies, maar ook concrete activiteiten.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Bloemendaal**: Ja, zoals u weet, werkzaam in het veld waar we nu over hebben, kom je er met visies niet, dus het wordt actief schrijven naar oplossingen.

De **voorzitter**: En de heer Van Noort.

De heer **Van Noort**: Zegt de wethouder dan ook dat het project Stokstaartjes ook weer van de grond komt?

De **voorzitter**: Zo, bij het scheiden van de markt gebeuren er wel wat dingen. De wethouder.

Wethouder **Bloemendaal**: Even snel het een en ander binnenhalen. Nee, ja maar in beschrijvende zin uiteraard want waar de heer Zoutendijk naar vraagt en waar de heer Everard op doelt mijnheer Van Noort, dat soort begrippen wordt daarin meegenomen. Dus die woonvorm komt aan de orde in de beschrijving, maar ik kan u hier niet ter plekke toezeggen of dat specifiek gerealiseerd wordt in dat project waarvan wij allen de naam kennen op die plaats waarvan we weten dat het ooit bedacht was.

Motie vreemd aan de orde van de dag over collectieve woonvormen Ingediend door fractie Zoutendijk

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 13 juli 2021;

constaterende dat:

- het woningtekort voor lage en middeninkomens onverminderd groot is;
- het aantal een- en tweepersoonshuishoudens onverminderd blijft doorgroeien terwijl de markt het liefst blijft bouwen voor gezinnen;
- een groeiend aantal huishoudens liever kleiner woont en kleiner wonen bovendien betaalbaarder is;
- het aantal 65-plussers in de periode 2040-2060 historisch hoog zal zijn en er nu al een groot tekort aan levensloopbestendige woningen en zorgwoningen is;
- senioren liever verhuizen binnen de eigen leefomgeving naar een woning die aan hun wensen voldoet én waar ze kunnen rekenen op burens die naar hen omzien;
- er van jong tot oud een groeiende behoefte is aan collectieve woonvormen;
- de Nationale Omgevingsvisie gemeenten vraagt meer ruimte te bieden voor overheidsparticipatie en andere samenwerkingen met bewoners;
- onze gemeente het beleid aangaande deze woonvormen en samenwerking verder kan concretiseren;

overwegende dat:

- elke extra betaalbare woning telt;
- we ons nu kunnen voorbereiden op trends en demografische ontwikkelingen;
- collectieve woonvormen leiden tot een diverser, betaalbaarder en aantrekkelijker woningaanbod;
- een passend woningaanbod in de eigen omgeving een grote stimulans is om te verhuizen wat direct leidt tot doorstroming op de woningmarkt;
- de gemeente alleen kan laten bouwen voor de eigen inwoners wanneer zij ook aansluit bij de wensen en behoeften van haar inwoners;
- collectieve en andere woonvormen ook ontwikkeld kunnen worden door bestaand vastgoed anders te benutten;
- de gemeente de overheidslaag is die de meeste invloed kan uitoefenen op het realiseren van passende en gevarieerde woningen voor de eigen inwoners;

draagt het college op om:

- het gemeentelijk beleid (verder) te concretiseren op het gebied van collectieve en andere woonvormen, geïnspireerd op de tien beleidssuggesties van het manifest 'Passend beleid voor

collectieve en andere woonvormen' (<https://ruimtevoorcollectiefwonen.nl/manifest>) op te nemen;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Prima. Dan gaan we over naar de stemming, ik breng de motie ingediend door de fractie Zoutendijk over collectieve woonvormen in stemming. Wie is voor deze motie? Dat zijn de fracties van Lokaal Wassenaar!, het CDA, GroenLinks, Hart voor Wassenaar, DLW, fractie Zoutendijk, D66 en de PvdA. Wie is tegen deze motie? Dat zijn de fracties van de VVD en fractie Mulder. Daarmee heeft de motie een meerderheid in de verhouding 12-8. De motie is aangenomen.

12. Vragenronde

De **voorzitter**: Dan gaan we over naar de vragenronde en daar heb ik twee vragen kunnen detecteren. Volgens mij heeft de heer Koetsier ook aangegeven vragen te hebben, dat klopt toch? Hartstikke goed. We hebben bij de vaststelling van de agenda verder de vragen over ventilatie op scholen van de heer Zoutendijk daaraan toegevoegd. Dan changez van tempo, ik weet dat de wethouder van Ventilatie op scholen er nog zit en we beginnen bij de heer Zoutendijk.

De heer **Zoutendijk**: Dank u wel voorzitter. Ik wil het college bedanken voor de beantwoording van de schriftelijke vragen over ventilatie op scholen, maar ik wil wel een vervolgvraag stellen. In de beantwoording van mijn vragen over de ventilatie op scholen wordt er terecht op gewezen dat dit primair een verantwoordelijkheid van de scholen zelf is, maar de gezondheid en het welzijn van Wassenaarse kinderen gaat ook u aan. Wat doet het college om te bevorderen dat scholen investeren in goede ventilatie en dat ze een ventilatieprotocol zoals beschreven in mijn eerdere vragen hanteren? Welke rol ziet het college voor de gemeente om erop toe te zien dat het CO₂-gehalte in klaslokalen en andere schoolruimten op het juiste niveau is en blijft en ziet het college in de verspreiding van het coronavirus een reden om prioriteit aan dit onderwerp te geven? Wanneer worden deze onderwerpen in het overleg met de scholen besproken? Dank u wel.

De **voorzitter**: Het woord is aan de wethouder.

Wethouder **Bloemendaal**: Dank u voorzitter. Dank de heer Zoutendijk voor zijn vragen, er liggen er drie in opgesloten. De eerste vraag moet ik beantwoorden in lijn van het eerdergegeven antwoord. We spreken in de Wassenaarse onderwijsraad, dat is een collectief van alle schoolleiders met de bestuurlijke en ambtelijke leiding van de gemeente, om een lang verhaal kort te maken met mij en de medewerkers, over de gezamenlijke onderwerpen die de scholen raken en daarbij is ventilatie een terugkerend onderwerp. Ik zeg u toe dat ik het onderwerp Ventilatieprotocol op de eerstvolgende WOR op 23 september a.s. weer naar voren breng, zodat we daar in gezamenlijkheid over spreken. De schoolleiders zijn zich zeer bewust van het feit dat deze kwestie speelt en ieder monitort op de eigen school die gezondheidswaarde en ventileert dan aanvullend op het moment dat het moet. Ten aanzien van de kosten daarvan. Er was een landelijk initiatief van het ministerie van OCW waar één school in de gemeente op ingestuurd heeft. Dat is de Bloemkampschool en ik ben met die school in gesprek. De gemeente kan daarin geen derde partij zijn, maar met de door het rijk en het schoolbestuur zelf beschikbaar gestelde gelden willen ze nu proberen te komen tot een passende oplossing binnen het budget. Daarop aansluitend was er een provinciaal initiatief en ik heb de andere scholen gevraagd om op dat initiatief in te gaan, maar dat was uiteraard ook hun eigen keuze. Als we op 23 september a.s. weer bij elkaar komen, ga ik zeker vragen hoe ze daarop gereageerd hebben en dat ventilatieprotocol zal ik op de agenda zetten.

De **voorzitter**: Dank u wel. Is er van de andere fracties nog behoefte aan aanvulling? Dat is niet het geval. Dan geef ik graag het woord... Volgens mij had u twee onderwerpen mijnheer Koetsier als ik goed ben geïnformeerd.

De heer **Koetsier**: Ik heb twee onderwerpen en ik zal ze kort houden, ik weet dat het 22.55 uur is.

De **voorzitter**: Dank u wel, maar voor het tweede onderwerp... Daar komt de andere wethouder, die blijkt er ook nog te zijn vanavond, ineens komt wethouder Klaver uit de coulissen, helemaal goed. De heer Koetsier, het is aan u.

De heer **Koetsier**: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Ik fiets bijna iedere dag richting de Roggewoning en dan kom ik langs het snoephuisje annex koffiehuisje. Ik moet zeggen dat de

vorderingen vrij beperkt zijn, de damwanden zijn geslagen, maar helaas is het terrasand niet gestort, zijn de tegels niet afgemaakt en staat het onkruid weer vrij hoog. Ik heb twee korte vragen aan de wethouder. Wanneer wordt het huisje echt afgemaakt zodat het toonbaar is en het echt een visitekaartje voor Wassenaar is zoals wij tegenwoordig adverteren in de Elsevier en andere weekbladen? Wanneer kunnen de luiken open en kunnen we genieten van een versnapering op het terras, wat is de planning daarvan? Dank u wel mijnheer de voorzitter.

De **voorzitter**: Wethouder Schokker.

Wethouder **Schokker**: Ja voorzitter, ik denk dat dit met het zomerreces in aantocht een hele relevante vraag is. Wij zitten eigenlijk nog steeds op planning, in ieder geval de planning die we hebben aangegeven toen we het hier ook hebben behandeld. Ik kan me voorstellen dat het eruitziet alsof het nog langer duurt, maar er zijn offertes aangevraagd en er is ook een keuze gemaakt, dus het werk wordt uitgevoerd. Wij ontvangen subsidie van de provincie voor een groot deel van de werkzaamheden, dus dat moet door de gemeente worden uitgevoerd. De planning is dat het uiterlijk begin november a.s. is afgerond, dan moet het huisje helemaal tiptop en helemaal klaar zijn, wat natuurlijk niet wegneemt dat op het moment dat de koper erin komt hij daar natuurlijk nog verdere verfijning aan zal doen. Tot slot, wanneer is het gewoon open, helemaal up and running en gaan de luiken open? De planning is dat dit in Q1 van 2022 is. Dat is het antwoord.

De heer **Koetsier**: Mijnheer de voorzitter, ik denk dat we daar weinig aan kunnen veranderen. Er lopen wel veel mensen langs en ik denk 'pak een paar zandzakken en maak dat terras af' dat maakt het al een stuk mooier, maar het zij zo.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Schokker**: Ik wil dit wel even nuanceren. Het is een rijksmonument, we krijgen een subsidie van de provincie en het is behoorlijk specialistisch werk waar je niet zomaar iemand voor krijgt. Dat heeft ook wel voor deze doorlooptijd gezorgd, het is wel iets meer dan even zandzakken neerleggen. Die nuancering wil ik nog wel even maken.

De heer **Koetsier**: Volgens mij ziet het er gewoon uit als een terras.

De **voorzitter**: Iemand zei 'zandzakken voor de deur'. Dit is een klein bruggetje naar de vragen over het strand. De heer Koetsier.

De heer **Koetsier**: De zandzakken zijn meer voor Limburg waar zware overstromingen zijn. We zijn deze week op het strand geweest en we hebben gesproken met de mensen die daar werken en ondernemen. Zij voelen nog steeds de naweeën van COVID en ze hebben nog steeds geen gewone bedrijfsvoering. Afgelopen jaar mochten de paviljoens in de winter blijven staan, kan het college dit opnieuw toezeggen voor de komende winter? Dat scheelt de ondernemers veel en het kost de gemeente natuurlijk weinig.

De **voorzitter**: Het woord is aan de wethouder Strandzaken.

Wethouder **Klaver**: Dank u wel voor het woord voorzitter. Zoals u waarschijnlijk weet, gaan het Hoogheemraadschap en Rijkswaterstaat over het wel of niet mogen laten staan in de winterperiode en een belangrijk argument daarvoor is de natuurlijke aanwas van de duinen met het zand van het strand. Wij hebben nog geen witte rook of hoe ze erin staan van hen gezien en daarvan hangt de mogelijkheid van de ondersteuning van het college af. Ik help u nog even herinneren aan de motie van de raad van 19 mei 2020 waarin u het college vraagt om de jaarrondexploitatie of in ieder geval het laten staan van de paviljoens voor twee jaar te faciliteren. Die motie is toen unaniem aangenomen en die ligt op mijn bureau, dus ik denk dat we daar gestalte aan moeten geven zodra die mogelijkheid door het hoogheemraadschap en Rijkswaterstaat geschapen wordt.

De heer **Koetsier**: Ik herinner me inderdaad die motie nog, dus dat betekent dat u zich wel actief zult inspannen om dit voor elkaar te krijgen, dat is een toezegging die u wel kunt doen.

Wethouder **Klaver**: Absoluut en wij zijn intussen ook al in gesprek met de andere kustgemeenten om te kijken wat het gezamenlijke standpunt is.

De **voorzitter**: Helder, dank u wel. Dan sluiten we hierbij de actualiteitsvragen af en mijnheer Koetsier, bedankt voor uw vragen want aan het einde van een vergadering en nu het zomerreces nadert, is het altijd mooi om bij het strand te eindigen en we hebben een geweldig strand. Mocht

het een beetje tegenzitten met naar het buitenland gaan dan hebben wij eigenlijk natuurlijk alles in Wassenaar. Voordat ik de vergadering sluit, brengt mij dat bij het afscheid van een raadslid, namelijk Willemijn Weekhout. Beste mevrouw Weekhout, beste Willemijn. Op 8 juni jl. ontving ik een brief waarin u aangeeft dat u per 2 augustus 2021 de gemeente Wassenaar gaat verlaten om in Den Haag te gaan wonen. Ook daar hebben ze een strand, maar daarmee komt na drie jaar een einde aan uw raadslidmaatschap want ja, een raadslid woont in de gemeente waarin die ook actief is, dat hoort bij elkaar. Wij hebben nog geen metropoolparlement, dus wat dat aangaat stopt dan ook het raadslidmaatschap en het is natuurlijk altijd jammer als dat gebeurt, dat hebt u ook aangegeven. We hadden het er aan het begin van de avond over gehad dat u inmiddels al volop in de dozen en de verhuizing zit en dat het altijd interessant is hoeveel dozen je eigenlijk uiteindelijk hebt. Dus ik denk dat u bij de discussie vanavond over afval misschien ook wel dacht 'ja, je hebt wel iets aan afval' en misschien dat ontdoen voor iedereen een goede gedachte is. In de afgelopen drie jaar heeft de raad u leren kennen, ik ietsje korter maar toch zeker bijna twee jaar, als iemand die in de discussies hart heeft voor onderwijs, jeugdzorg en sport. Daarin hebt u zich bijzonder ingezet voor het vernieuwende concept voor de sporthal, maar zeker ook voor de bewegingsbox, de gymzaal die ook binnenkort in Wassenaar gaat verrijzen. Het is natuurlijk altijd prachtig dat, als je in je werk als raadslid een idee hebt over hoe je met zo'n bewegingsbox kinderen op een moderne manier vitaal en sportief in Wassenaar kunt laten opgroeien, dit dan ook uiteindelijk leidt tot de realisatie daarvan en dat is natuurlijk altijd een mooi resultaat om te gaan bereiken. Ik weet ook dat de verantwoordelijk wethouder zeer gedreven is om er ook echt voor te zorgen dat die bewegingsbox er nu gaat komen, dat die palen de grond in gaan en dat dit gerealiseerd wordt. U hebt actief, door ook op andere plekken te kijken, ervoor gezorgd dat het concept wordt wat het ook gaat worden in de komende tijd en dat betekent een hele mooie gymzaal waar onze kinderen denk ik op een uitdagende manier met elkaar kunnen gaan sporten en dat is mooi. Zo hebt u zich ook sterk gemaakt voor de hele ontwikkeling rond de ideeën van het nieuwe buurtcentrum bij het Kerkehout. Na de zomer van 2021 zal daar ook weer verder over worden doorgesproken, maar dat is ook actief op de agenda gekomen en daarin hebt u ook een mooie combinatie gemaakt tussen een duurzamer model voor de sportverenigingen en alle activiteiten rond SV Wassenaar en de combinatie die er natuurlijk in Kerkehout is rond het vitaliseren van de wijk zelf en dat is mooi. Verder, en dat is toch altijd een belangrijke taak, was u ook lid van de commissie van de Geloofsbrieven en dat is altijd wel een heel belangrijke klus want dat doe je in stilte, maar het is wel goed om bijvoorbeeld te kijken of alles klopt en of er geen beletsel zijn om toe te treden tot deze raad. Dat hebt u met uw commissieleden goed gedaan, zodat uiteindelijk onze trouwe voorzitter van de commissie van de Geloofsbrieven dan ook altijd de bevrijdende woorden kon uitspreken dat de commissie geen beletselen zag en dat u benoemd kon worden, dat was nog recent. Dank daarvoor. Verder was het altijd wel een mooie observatie dat, ondanks het feit dat we in coronatijd wat meer afstand in deze zaal hebben en dat ik u ook op een wat grotere afstand zie, het altijd wel aan uw gezicht af te lezen viel als anderen in de zaal aan het praten waren, non-verbaal gaf u er altijd blijk van dat ook helemaal niets te vinden en dat ben ik helemaal met u eens. Dus ik zou in die zin uw nalatenschap in de Weekhoutdoctrine van 'beste raadsleden men praat niet door elkaar, maar men praat via de voorzitter en luistert naar elkaar' ook heel graag willen vasthouden. Dus dank voor die blikken en dat we dat op deze manier hier verder levend kunnen houden. Ik wil u ontzettend danken voor uw inzet in de afgelopen drie jaar, voor het werk in deze raad, maar vooral ook voor het werk als volksvertegenwoordiger voor de gemeenschap in Wassenaar want het is ontzettend belangrijk om je als raadslid in te zetten voor je eigen dorp. U gaat u met uw gezin naar de buurgemeente Den Haag en dat is nog op afstand, dus u zult ongetwijfeld de ontwikkelingen in Wassenaar blijven volgen. Veel succes met de verhuizing, dat is altijd een klus, en dank voor al uw inzet. Daar horen bloemen, een raadscadeau en een applaus bij. Willemijn, heb jij nog behoefte aan een korte reactie?

Mevrouw **Weekhout**: Heel erg bedankt mijnheer de voorzitter. Ik wil graag ook van deze gelegenheid gebruikmaken om van jullie allemaal afscheid te nemen, hoewel ik weet dat ik heel veel van jullie nog terug zal zien want hemelsbreed ga ik eigenlijk gewoon maar een paar 100 meter verderop wonen en ik zal nog vaak in Wassenaar zijn. Ik kijk terug op een hele leuke en leerzame tijd, ik ga jullie ook missen en ik vind het jammer dat ik deze termijn niet kan afmaken, maar ik kijk er met heel veel plezier op terug. Ik wens jullie het komende jaar allemaal het beste en ik hoop dat we elkaar nog zullen tegenkomen op straat, in de Langstraat of op de Luifelbaan, wie weet. Heel veel dank hiervoor en tot ziens.

De **voorzitter**: Dank.

13. Sluiting vergadering

De **voorzitter**: Voordat ik de vergadering sluit en we de zomer ingaan, wil ik nog heel kort iets meegeven en een aantal mensen bedanken. Ik zie gelukkig Marjolein en Patrick al staan, maar voordat ik daar kom, wil ik u heel graag nog twee dingen meegeven. Dat is dat ik toch wel heel erg trots ben, het woord 'Elsevier' viel al, dat wij door Elsevier wederom als beste woongemeente van Zuid-Holland en nummer 5 van Nederland zijn gekenmerkt, het is toch altijd weer prettig dat je ieder jaar die onderstreping krijgt. Wij weten dat natuurlijk allang want we zijn hier weer een heel jaar bezig geweest om goede besluiten te nemen voor ons mooie dorp en ik vind dat ook een groot compliment aan de raad. Als ik in ieder geval het jaar doorkijk, wat we aan besluiten hebben genomen, waren dat tot aan vanavond toe grote richtinggevende besluiten; het Afvalbeleid, waarover we de afgelopen jaren toch wel lang hebben gesproken en weer een richtinggevende uitspraak over een dossier als Valkenhorst dat ons al lange tijd bezighoudt. Zo hebben we in tal van dossiers echt grote stappen gezet en dat heeft er echt mee te maken dat deze raad ook heeft willen doorpakken, dat heeft te maken met een college dat die voorstellen heeft voorbereid en zeker ook de ambtelijke organisatie die is doorgegaan. Dat is een groot compliment, onze ambtelijke organisatie is doorgegaan in een tijd van onzekerheid door een reorganisatie, in een tijd dat corona eroverheen komt en waarin je vooral thuis moet werken en je heel veel via Teams moet doen, die voorstellen bleven maar komen. Het was bij tijd en wijle als voorzitter van zowel het college als van de raad een verzuchting 'hoe krijgen we het voor elkaar om het allemaal weer behandeld te krijgen', maar de organisatie is volop doorgegaan en dat gold overigens ook voor de dienstverlening aan al onze inwoners. Dat is een groot compliment waard. Daarom was er op 12 juli jl. een ongelooflijk bijzonder moment toen er een grote digitale sessie was waar alle medewerkers van de werkorganisatie die erbij aanwezig konden zijn, en dat waren er velen, en mensen van de buitendienst bij elkaar waren in de kantine in een grote medewerkersbijeenkomst. Die bijeenkomst is gezamenlijk begonnen, maar op een gegeven moment scheidden zich de wegen in break-out rooms met een logo van Voorschoten en een logo van Wassenaar. De medewerkers die gaan werken voor onze gemeente Wassenaar gingen naar de break-out room Wassenaar. Daar ontstond een ontzettende mooie energie en dynamiek en daar is ook verteld wat er in de komende weken te gebeuren staat rond de intrede in de nieuwe organisatie. Het gaat ook allemaal begeleid worden met een onboardingprogramma, waarin de werkwijze van Wassenaar wordt toegelicht, maar ook met tal van activiteiten waar echt wordt geïnvesteerd in die nieuwe organisatie, elkaar kennen en ook de opgaves waarvoor we in Wassenaar staan. Dat werd ook gedaan aan de hand van een kennisquiz met een aantal vragen, bijvoorbeeld de vraag hoeveel raadsfracties er in Wassenaar zijn en daarop wisten velen het goede antwoord. Op deze manier werd gezorgd voor verbinding. De komende weken staan de overdracht van dossiers, het opschonen van dossiers, de daadwerkelijke verhuizing en het in orde maken van alle arbeidscontracten op het programma en op 1 september a.s. werk je dus voor de ene of voor de andere organisatie. Binnen de gemeente is verder de arbeidsmarktcommunicatiecampagne voor de vacatures volop van start gegaan en op 14 juli a.s. is het eerste overleg van de coach-coördinatoren. Zo zie je dat de nieuwe organisatie echt vorm en inhoud begint te krijgen en ik denk dat dit toch een bijzonder grote mijlpaal is. Na de zomer wordt dat concreter en dan gaan we u als raad er nadrukkelijker bij betrekken en komt er een nadere kennismaking. Er komen hier ook opgavekamers waar u nader kennis kunt maken met de organisatie en ik geef alvast maar voor uw agenda aan dat 11 september a.s. ook een bijzondere dag wordt. Dan komt de gedeputeerde van Monumenten langs want dan zal in ieder geval gevierd worden dat de buitenkant van De Paauw een feit is. Dat is op Open Monumentendag en daar willen we u als raad ook heel nadrukkelijk bij betrekken, dat is een beetje de preparty van het Paauweest dat ook nog gaat komen. Dus maar even save the date voor uw agenda, iets om naar uit te kijken. Dat zijn bij elkaar mooi stappen om met elkaar de zomer in te gaan. Dat gaat ook allemaal over de inzet van mensen en wat we in de afgelopen periode ook weer hebben gezien en voor u als raad geldt zeker ook dank naar de ondersteuning vanuit de griffie, Jaap, Nina en Ellen, die u als raad en de voorzitter de afgelopen tijd enorm hebben bijgestaan, dank daarvoor. Ik wil ook dankzeggen aan de bodes want de bodes hebben zich de afgelopen tijd weer volop van hun beste kant laten zien, er waren toch weer extra vergaderingen en het stond allemaal weer netjes klaar in de 1,5 meter setting, het werd geregeld. Patrick en Marjolein, het goede nieuws is ook dat jullie van team Wassenaar zijn en dat we jullie ook na de zomer weer zullen zien. Ik heb voor jullie twee bonnen, die hebben we ook voor alle collega's die zich hebben ingezet. Een deel van hen zal nu naar de gemeente Voorschoten gaan, maar ik wil via jullie alle medewerkers van de bodedienst hartelijk danken voor jullie inzet want zonder al die koffie, fris en vergaderingen kunnen wij uiteindelijk niet die besluiten nemen die Wassenaar uiteindelijk mooier maken. Ik wens u een ongelofelijk goede zomer, rust uit want er is hard gewerkt. Laadt ook weer energie op want we gaan tot en met maart 2022 de laatste periode in. Daarvoor is energie nodig want investeren in de democratie kost energie, dus rust goed uit en geniet van de zomer, maar doe dat wel verstandig, dat zeg ik overigens tegen alle inwoners van Wassenaar. Ik hoop ook dat de ellende van corona toch enigszins binnen de perken blijft, zodat we uiteindelijk die ontspannen zomer kunnen hebben want ik vind werkelijk dat iedereen die verdient. Ik dank u wel en ik sluit hierbij de vergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad d.d. 21 september 2021.

De griffier,

De voorzitter,

drs. J. Kleinhesselink

drs. L.A. de Lange